

ZÁPADOČESKÁ UNIVERZITA V PLZNI

FAKULTA EKONOMICKÁ

Diplomová práce

Ekonomika a financování sportu

The economics and financing of sport

Martina Janoušková

Plzeň 2014

ZADÁNÍ DIPLOMOVÉ PRÁCE

(PROJEKTU, UMĚLECKÉHO DÍLA, UMĚLECKÉHO VÝKONU)

Jméno a příjmení: **Bc. Martina JANOUŠKOVÁ**
Osobní číslo: **K12N0059P**
Studijní program: **N6208 Ekonomika a management**
Studijní obor: **Podniková ekonomika a management**
Název tématu: **Ekonomika a financování sportu**
Zadávací katedra: **Katedra financí a účetnictví**

Z á s a d y p r o v y p r a c o v á n í :

1. Charakterizujte význam sportu ve společnosti a jeho vliv na ekonomiku.
2. Analyzujte financování sportu v České republice.
3. Proveďte komparaci ekonomiky a financování sportu v ČR s vybranými zeměmi.
4. Zhodnoťte řešenou problematiku a navrhněte vhodné způsoby financování sportu.

Rozsah grafických prací: **neuveden**
Rozsah pracovní zprávy: **60 - 80 stran**
Forma zpracování diplomové práce: **tištěná/elektronická**
Seznam odborné literatury:

- **HOBZA, Vladimír.; REKTOŘÍK, Jaroslav. aj. Zásady ekonomie sportu. Praha: Ekopress, 2006. ISBN 80-86929-04-3**
- **NOVOTNÝ, Jiří. Ekonomika sportu. 1. vydání. Praha: ISV, 2000. ISBN 80-85866-68-4**
- **PEKOVÁ, Jitka. aj. Veřejná správa a finance veřejného sektoru. 3.vydání. Praha: ASPI, 2008. ISBN 978-80-7357-351-5**
- *Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy. [online] Praha: Dostupné z: <http://www.msmt.cz>*

Vedoucí diplomové práce: **Ing. Pavlína Hejduková, Ph.D.**
Katedra financí a účetnictví

Datum zadání diplomové práce: **25. října 2013**
Termín odevzdání diplomové práce: **25. dubna 2014**

Doc. Dr. Ing. Miroslav Pjevný
děkan

Prof. Ing. Lilia Dvořáková, CSc.
vedoucí katedry

V Plzni dne 25. října 2013

Prohlášení

Prohlašuji, že jsem diplomovou práci na téma

„Ekonomika a financování sportu“

vypracovala samostatně pod odborným dohledem vedoucí diplomové práce za použití pramenů uvedených v příložené bibliografii.

V Plzni, dne 20.4.2014

.....

Podpis autora

Poděkování

Ráda bych poděkovala paní Ing. Pavlíně Hejdukové, Ph.D., za její odborný dohled a cenné metodické rady, kterými přispěla při vypracování této práce.

Zároveň bych také chtěla poděkovat svým rodičům za trpělivost a podporu během celé doby studia.

Obsah

ÚVOD.....	7
1 SPORT JAKO EKONOMICKÝ STATEK.....	10
1.1 Sport.....	10
1.2 Historie sportu.....	11
1.3 Dělení sportu.....	14
1.4 Význam sportu.....	16
1.5 Přínosy sportu.....	18
1.6 Negativní vlivy sportu.....	28
1.7 Sport jako statek.....	30
2 ANALÝZA FINANCOVÁNÍ SPORTU V ČESKÉ REPUBLICCE.....	32
2.1 Legislativní právní rámec sportu.....	32
2.2 Dobrovolnictví ve sportu.....	32
2.3 Sportovní organizace.....	33
2.4 Financování sportu v České republice.....	37
2.4.1 Financování ze státního rozpočtu.....	39
2.4.2 Financování z rozpočtů měst, krajů a obcí.....	51
2.4.3 Financování z příjmů loterijních a sázkových společností.....	53
2.4.4 Sponzorství a dárcovství.....	60
2.4.5 Financování z vlastních prostředků spolků.....	62
3 KOMPARACE S VYBRANÝMI ZEMĚMI.....	64
3.1 Srovnání výdajů do oblasti sportu v zemích EU.....	64
3.2 Komparace financování sportu s Českou republikou, Slovenskem a Francií.....	71
3.2.1 Legislativa v oblasti sportu.....	72

3.2.2 Ekonomické srovnání zemí	72
3.2.3 Komparace financování sportu s vybranými zeměmi	73
3.2.4 Komparace počtu medailí z OH s vybranými zeměmi.....	78
3.2.5 Komparace tělesné výchovy s vybranými zeměmi	84
4 ZHODNOCENÍ A NÁVRH VHODNÉHO ŘEŠENÍ	86
4.1. Legislativní úprava.....	87
4.2 Větší podpora ze státního rozpočtu	88
4.3 Úprava loterijního zákona	89
4.4 Zákon o sponzoringu.....	89
4.5 Zpoplatnění osobnostních práv sportovců	90
ZÁVĚR	92
SEZNAM OBRÁZKŮ	95
SEZNAM TABULEK.....	97
SEZNAM ZKRATEK	99
SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY.....	100
SEZNAM PŘÍLOH.....	108

ÚVOD

Sport představuje významný společenský jev, který nabývá na významu od konce 19. století. (Novotný, 2011) Pro každého znamená sport něco jiného, neboť pro někoho představuje zaměstnání, pro někoho příjemně strávený čas s přáteli, pro jiné odreagování a relaxaci. Sport má však také velký význam pro ekonomiku každé země.

Tato práce má několik cílů. Prvním cílem je provedení analýzy přínosů sportu pro společnost a jeho vliv na ekonomiku. Druhým cílem je zpracování analýzy financování sportu v České republice. Zde se práce zaměří především na podporu sportu ze státního rozpočtu, z rozpočtu měst a obcí a také na podporu od sázkových a loterijních společností, kde dochází k častým novelizacím zákona. Dalším cílem práce je provedení komparace financování sportu v ČR s vybranými zeměmi. Nejprve je srovnáváno financování sportu v rámci zemí Evropské unie a poté je práce zaměřena na detailnější komparaci se Slovenskem a Francií. Posledním cílem je provést zhodnocení problematiky financování sportu v ČR a navrhnout vhodná řešení pro zlepšení situace.

V první kapitole se práce zabývá obecným pojmem sport a jeho historií, dělením sportu dle výkonnostních úrovní a také hlavními přínosy sportu pro společnost. Jsou zde popsána také možná negativa, která se ve sportu objevují.

Ve druhé kapitole je zpracována analýza financování sportu v České republice. V ČR existují dva zdroje financování a to veřejné a soukromé. Největší část práce je zaměřena na podporu ze státního rozpočtu a na podporu ze sázkových a loterijních společností, které způsobily velký propad financí do oblasti sportu z důvodu výstavby Sazka Arény v Praze v roce 2002. Tato výstavba způsobila to, že společnost Sazka, která do té doby tvořila 50% zdrojů pro sport, se zadlužila a v roce 2011 a 2012 neposkytovala sportu vůbec žádné prostředky. Od roku 2013 se tato situace zlepšuje.

Ve třetí kapitole je provedena komparace výdajů do sportu v zemích Evropské unie. Z této komparace vyplývá, jaká je finanční podpora v jednotlivých zemích a jaké existují modely financování sportu. V této kapitole je také provedena komparace ekonomiky a financování sportu se Slovenskem a Francií. Toto srovnání je zaměřeno na analýzu celkových výdajů do oblasti sportu ve vybraných zemích, podporu státní reprezentace ze státního rozpočtu a úspěšnost sportovců vybraných zemí na olympijských hrách.

Poslední kapitola hodnotí problematiku financování sportu v České republice. Součástí je také navržení vhodných řešení pro zlepšení situace. Jako možná inspirace slouží podpora sportu ve Francii, kde je systém nejvíce propracován a sport nejvíce podporován.

Metodika a postupy práce

Stanovený cíl v první kapitole je dosažen především na základě rešerše odborných publikací zabývajících se problematikou sportu a platných zákonů české legislativy. Díky prostudování odborné literatury je možné lépe pochopit sportovní prostředí, historický vývoj sportu a možné přínosy pro společnost. Praktická část je založena na odborných, především zahraničních studiích vypracovaných ve spolupráci s Evropskou unií a jednotlivých ministerstev vybraných zemí. V této části je použita metoda analýzy a komparace. V závěrečné části diplomové práce jsou také využívány znalosti získané z teoretické části a z nastudované literatury zabývajících se problematikou sportu. Ke zhodnocení práce je využita metoda syntézy. Práce je zpracována v aplikaci Microsoft Word. Pro zpracování tabulek a obrázků je použita tabulková aplikace Microsoft Excel.

Rešerše

Teoretická část : Tato část je zpracována především na základě odborné literatury. Historický vývoj sportu a sportovních organizací je čerpán především z těchto publikací: Sekot (2013), Waldauf (2007), který se ve své knize zabývá historií Sokola a Jakubcová (2012), ze které je zpracován vývoj Českého olympijského výboru. Začlenění sportu mezi ekonomické statky a negativní vlivy sportu jsou zpracovány na základě publikace Hobza a kol. (2006). Zaslouhou publikací Novotného (2000) a (2011) je možné pochopit celkovou problematiku sportu. Z této knihy je čerpáno v průběhu celé práce. Dalšími využívanými zdroji v této části práce jsou dokumenty. Prvním z nich je Bílá kniha o sportu (2007). Tento dokument byl zpracován Komisí evropských společenství v Bruselu 11. 7. 2007. V Bílé knize o sportu je vymezena společenská role a hospodářský rozměr sportu. Analýza financování sportu (2009) je dalším velmi využívaným dokumentem, především v oblasti významu sportu pro společnost. Pro dělení sportu dle výkonnostních úrovní a členění finančních zdrojů plynoucích do sportu je čerpáno z Koncepce státní podpory sportu v České republice (2011), kterou schválila vláda 9. 3. 2011. V práci je také často využíváno odkazů na českou legislativu.

V důsledku novelizace občanského zákoníku platného od 1.1.2014 došlo ke změnám také v oblasti sportu. Od letošního roku je také novelizován zákon o loteriích a jiných podobných hrách. Další změny se dotkly daně darovací, která se ve sportu často objevuje. Je tedy velice důležité všechny změny v práci zachytit.

Praktická část : V této části je využíváno především internetových zdrojů. Pro zpracování analýzy financování sportu v ČR ze státního rozpočtu je využito především stránek Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy, kde jsou uvedeny dotace pro jednotlivé programy. Pro získání informací o podpoře ze sázkových a loterijních společností je využito stránek Ministerstva financí. V této části je také využit platný zákon č. 202/1990 Sb., články Českého olympijského výboru a oficiální stránky společnosti Sazka a.s.. Analýza financování sportu v zemích EU je zpracována na základě údajů ze zahraničních odborných studií "The different funding models for grassroots sports in the EU (2010)", "Study of the funding of grassroots sports in the EU" (2011) a studie francouzského předsednictví "Study of public and private financing of sport in Europe" (2008). Pro komparaci s vybranými zeměmi je využito také výše uvedených studií a stránek jednotlivých ministerstev zabývajících se podporou sportu. Na Slovensku se veřejným financováním sportu zabývá Ministerstvo školství, vědy, výzkumu a sportu. Ve Francii je pro tuto oblast podpory zřízeno vlastní Ministerstvo sportu. Pro srovnání ekonomických faktorů se vychází z dat zveřejněných Českým statistickým úřadem. Další velice užitečná data a informace poskytují studie společnosti KPMG, která zpracovala analyticko-koncepční studie Koncepce financování sportu v České republice (2012) a Koncepcia financovania športu v Slovenskej republike (2012). Závěrečné zhodnocení je zpracováno na základě prostudování výše uvedených zdrojů. Na základě zpracování všech získaných dat je možné navrhnout možná řešení pro zlepšení situace podpory sportu v České republice.

1 SPORT JAKO EKONOMICKÝ STATEK

1.1 Sport

Sport se stává od počátku 21. století jedním z nejpozoruhodnějších fenoménů současné etapy vývoje lidstva. Stále více lidí podléhá kouzlu sportu a pravidelně jej provozuje. Sport představuje nejen pohybovou činnost, ale je to také velmi významný společenský jev, který je charakteristický svými specifickými vlastnostmi, svým postavením a také funkcemi ve vztahu k ostatním oblastem společenského života. (Durdová, 2011)

Sport lze nazvat fenoménem, neboť o jeho existenci jsme pravidelně mediálně informováni. Informovanost lze přirovnat k politickým událostem, či k předpovědím počasí. Sport stále silněji přitahuje pozornost veřejnosti. (Sekot, 2003)

Pro každého znamená pojem sport něco jiného. Pro někoho je sport jeho zaměstnáním, věnuje se mu vrcholově. Každý den tráví tréninkem až osm hodin, tedy běžnou pracovní dobu. Dále existují lidé, kteří se věnují sportu amatérsky, tzn., že mají jiné zaměstnání či prezenčně studují a trénují jen ve svém volném čase, ale i přesto se zúčastňují závodů na nižších úrovních. Jsou to takzvaní "závodníci pro radost", pro které je sport velkým koníčkem. Velká část lidí začíná se sportem za účelem zdravého životního stylu, pro udržení vitality, pro lepší kondici, odbourání tuku, snížení hmotnosti, předcházení nemocí apod. Tuto skupinu lze nazvat rekreační sportovci. Tato část lidí se nejčastěji věnuje běhání, plavání, jízdě na kole či in linech, ale také cvičením ve fitness centrech, posilovnách a podobných cvičících institucích, jejichž počet se neustále zvyšuje. Poslední skupinou jsou lidé, kteří chápou sport pouze pasivně, tedy sledováním sportovních přenosů v televizi.

Název sport je odvozeninou z latinského slova "*disportare*" a starofrancouzského "*le désporter*", což znamená v překladu bavit se, příjemně trávit volný čas. (Novotný a kol., 2011)

V průběhu let odborníci uvedli definici, že sport je "*pohybová hra, zábava původně rekreačního charakteru provozovaná na čerstvém vzduchu za účelem zdravotním, výchovným, soutěžním, závodním*". (Durdová, 2011, s. 21)

Sociologicky přijatelnou definici uvádí Irena Slepíčková (2000, s. 22): "*Sportem se rozumí všechny formy pohybové činnosti, které at' již prostřednictvím organizované*

účasti či nikoliv, si kladou za cíl projevení či zdokonalení tělesné a psychické kondice, rozvoj společenských vztahů nebo dosažení výsledků v soutěžích na všech úrovních". Z této definice vyplývá, že sport posiluje jak fyzickou kondici tak také psychickou, dále to, že sport lze vykonávat na různých úrovních, že lze provozovat sport pouze pro radost, odreagování či relaxaci a nejen pro dosahování vítězství.

1.2 Historie sportu

Sport začal vznikat a rozvíjet se v souvislosti s historií společnosti a jejím politickým, ekonomickým a sociálním charakterem. Sport hrál velmi důležitou roli v rozvoji úsilí o zdokonalování jedince, cílevědomosti, sebekázně, dosahování co nejlepších výkonů a v celkovém rozvoji společnosti. Na Olympijských hrách v Berlíně roku 1936 došlo ke zneužití sportu politickou a rasovou ideologií. Komunistická ideologie využívala výkonnostního sportu a motivovala sportovce bývalého Sovětského svazu k podávání někdy až nadlidských výkonů. Motivací pro sportovce bylo nadstandardní odměňování, poskytnutí bydlení, možnost zahraniční cesty. Sportovní přípravy však probíhaly za pomoci podpůrných a zdraví škodlivých látek. V 80. letech minulého století se sport stal i mocným nástrojem politického soupeření a hrál důležitou roli při organizování vrcholných sportovních událostí. Letní olympijské hry v Moskvě v roce 1980 se odehrály bez účasti amerických sportovců. Spojené státy vyhlásily bojkot těchto her jako vyjádření protestu proti sovětské politice v Afghánistánu. Ke Spojeným státům se poté přidalo ještě dalších šedesát zemí a LOH v Moskvě se tak zúčastnilo pouhých 80 zemí. Naopak Olympijské hry v Los Angeles v roce 1984 se konaly bez účasti sportovců ze socialistických zemí, s výjimkou Rumunska. Hlavním důvodem neúčasti byla odplata za bojkot LOH v Moskvě. (Sekot, 2013) Pro Československo to byla tehdy veliká ztráta, neboť především atleti měli šance na medailové úspěchy. K hlavním hvězdám této doby patřili Jarmila Kratochvílová, Helena Fibingerová či Imrich Bugár.

Historie Sokola

Klíčovým rokem pro český sport byl rok 1862, tedy rok založení první české tělocvičné organizace Sokol. Tento rok znamenal počátky organizovaného sportu v českých zemích. Za zakladatele této organizace jsou označováni Miroslav Tyrš a Jindřich Fügner. Myšlenka Sokola v pojetí obou zakladatelů je založena na zásadách svobody, demokracie, rovnosti a spravedlnosti pro všechny. Demokracie byla ještě prohlubována

bratrstvím všech členů organizace. Členem Sokola se mohl stát občan, který dosáhl 18-ti let věku, byl mravně bezúhonný, sám se do organizace přihlásil a organizace ho musela za svého člena přijmout. Každý, kdo se chtěl stát členem, musel vykonat ve zkušební době, která trvala šest měsíců, všechny povinnosti, které mu udělil výbor Sokola. Po splnění všech úkolů musel složit členský slib. (Waldauf, 2007)

Již od založení Sokola existovalo cvičení na náradí, prostá, pořadová, běhy, skoky, zápas a šerm. V 60. letech se také začala rozvíjet lehká atletika, plavání, veslování, cyklistika a ze zimních sportů lyžování, bruslení a sáňkování. Sdružení Sokol mělo již 9 let po jeho založení, tedy v roce 1871, 120 sokolských jednot a sdružovalo okolo 11.000 členů. Financování probíhalo především z příspěvků od soukromých osob, z členských příspěvků a z velké části se o finanční podporu zasloužil spoluzakladatel Jindřich Fügner. (Waldauf, 2007)

Historie Českého olympijského výboru

Češi měli již v prvním Mezinárodním olympijském výboru, který byl jmenován 23.6.1894 své zastoupení, kterým byl Jiří Guth. Na své studijní cestě v Paříži se seznámil s Pierrem de Coubertinem. V roce 1896 se stal Jiří Guth jediným českým účastníkem novodobých olympijských her v Aténách. Po této události začal usilovat o založení Českého olympijského výboru (ČOV). Proti této myšlence však stála Česká obec sokolská, a tak místo ČOV vznikla v roce 1897 Česká amatérská atletická unie (ČAAU). ČAAU sdružovala všechny české sportovní celky kromě cyklistů a veslařů, kteří měli své vlastní svazy. Dne 18.května 1899 byl založen z podnětu Jiřího Gutha a Josefa Rösslera-Ořovského Český olympijský výbor. Ten umožnil start na II. LOH v Paříži v roce 1900 pěti českým sportovcům a řadí se tak mezi nejstarší národní olympijské výbory na světě. Na olympijských hrách ve Stockholmu v roce 1912 Češi nastupovali při slavnostním zahájení jako samostatná skupina, ale s označením "Autriche-Tchèques". I to však bylo velkým úspěchem, který však výsledky našich sportovců nepotvrdily. To mělo za následek, že pařížský kongres MOV v roce 1914 Čechy se seznamu 35 států jmenovaných na Olympijské hry do Berlína 1916 vymazal. Tyto hry však byly v důsledku 1. světové války zrušeny. 4.října 1916 Jiří Guth ČOV rozpustil a vzdal se svého členství v mezinárodním výboru. (Jakubcová, 2012)

Český olympijský výbor opět zahájil svou činnost 30.října 1918 a od 13.června 1919 byl přejmenován na Výbor československý. Předsedou byl opět Jiří Guth, který se stal v dubnu 1919 tajemníkem MOV a spolupracoval s Pierrem de Coubertinem. Nejvýznamnějším činem jejich spolupráce bylo dokončení Olympijské charty jako soupisu organizačních řádů, pravidel a principů olympijského hnutí. Tato charta byla přijata v červnu 1921 a Jiří Guth se stal členem exekutivy MOV. Po vytvoření Protektorátu Čechy a Morava v březnu 1939 byl Československý olympijský výbor opět přejmenován na Český olympijský výbor a v červnu 1939 byla na zasedání MOV potvrzena jeho samostatnost. Se začátkem 2. světové války začal sílit tlak nacistů, kteří chtěli proti ČOV zasáhnout. Funkcionáři ČOV proto raději "dobrovolně" výbor rozpustili a veškeré jeho jmění předali Českému všesportovnímu výboru. V květnu 1945 Československý výbor obnovil svou činnost a v jeho čele stál Josef Gruss. Jako spolek fungoval až do konce roku 1951, kdy byl ČSOV začleněn do Československé obce sokolské a do jeho čela byl jmenován Vilém Mucha. (Jakubcová, 2012)

V období tzv. Pražského jara 1968 vznikl návrh na pořádání XXII. olympijských her 1980 v Praze. Veřejnost projevila značný ohlas, byla zahájena příprava podkladů a dokonce vznikl olympijský fond. Všechny naděje však byly zmařeny za okupace Československa v srpnu 1968. V roce 1973 byl schválen systém vrcholového sportu a s ním bylo přijato také rozhodnutí o využívání moderních poznatků vědy s následnou aplikací tréninkových metod. V této době se také začalo rozšiřovat podávání dopingových látek, i přes to, že byl doping formálně zakázán. Od roku 1987 má ČOV tři složky: Českou olympijskou akademii (ČOA), Český klub olympioniků (ČKO) a Český klub fair-play (ČKFP). Po událostech ze 17.listopadu 1989 se začalo pracovat na organizačním osamostatnění ČSOV. Předsedkyní se stala sedminásobná olympijská vítězka v gymnastice Věra Čáslavská. Posledními společnými olympijskými hrami Čechů a Slováků byly LOH v Barceloně v roce 1992. Poté vznikly dva samostatné výbory, ČOV a SOV, které byly v září 1993 uznány za členy mezinárodního olympijského hnutí. Od roku 1996 je předsedou ČOV Milan Jirásek. V červenci 2003 zorganizoval ČOV 115. zasedání Mezinárodního olympijského výboru, na kterém se odhlasovalo, že pořadatelskou zemí XXI. ZOH 2010 bude Vancouver. Specifickým projektem, kterým se ČOV zabývá je Olympiáda dětí a mládeže, kterou pořádá od roku 2003 ve spolupráci s jednotlivými kraji České republiky. Hlavními cíli ČOV je

zlepšování postavení sportu ve společnosti, zpřístupnění sportu široké veřejnosti a zlepšovat financování sportu. (olympic.cz, 2013)

1.3 Dělení sportu

Sport je velice rozsáhlý a složitý systém, a proto je nutné ho rozdělit do několika skupin dle různých hledisek. Dělení probíhá z hlediska výkonnostní úrovně, z hlediska financování a různých specifik. Koncepce státní podpory sportu v České republice vydaná v březnu 2011 uvádí pět základních skupin sportu:

- vrcholový a profesionální
- výkonnostní
- rekreační
- sport pro školy
- sport pro handicapované (Koncepce státní podpory sportu v ČR, 2011)

Vrcholový a profesionální sport

Sport na vrcholové úrovni představuje nejvyšší výkonnostní úroveň sportu. Sportovci jsou organizováni ve sportovních klubech a pravidelné soutěže zajišťují sportovní svazy. Sportovci na této úrovni reprezentují stát na nejvyšších soutěžích a závodech, jako jsou mistrovství Evropy, mistrovství světa či olympijské hry. Činnost vrcholových sportovců se tedy stává určitým společenským závazkem. (Koncepce státní podpory sportu v ČR, 2011)

Do skupiny vrcholového sportu se začleňuje také sport profesionální, který je organizován především v obchodních společnostech a funguje bez státní finanční podpory. Do této skupiny lze zařadit například nejvyšší postupové soutěže ve fotbale či ledním hokeji. (Koncepce státní podpory sportu v ČR, 2011)

Do této nejvyšší kategorie sportu lze zařadit ještě dvě specifické podskupiny:

- Státní sportovní reprezentace
- Sportovně talentovaná mládež

Státní sportovní reprezentace

Tato část sportovců se podílí na prezentaci státu ve světě díky účasti na mezinárodních soutěžích. Na tyto soutěže musí být nominováni sportovním svazem. Sportovci zařazení

do české reprezentace jsou ve většině případů začleněni v resortních sportovních centrech (RSC), které jsou zodpovědní za jejich sportovní přípravu a výsledky. V současné době existují 3 RSC, kterými jsou RSC Ministerstva obrany, RSC Ministerstva vnitra a RSC MŠMT, které představuje Vysokoškolské sportovní centrum. Nejvíce sportovců, ale i trenérů působí v armádním sportovním centru DUKLA. (Tulis, 2012)

Sportovně talentovaná mládež

Do této podskupiny se řadí mladí a nadějní sportovci ve věku 10-23 let. Podskupinu lze opět rozdělit dle různých kritérií:

- Vrcholová sportovní centra mládeže (VSCM) - zde je podpora určena pro přípravu sportovců ve věku od 19 do 23 let, kde je nejvyšší úbytek talentovaných sportovců, ve vybraných olympijských sportech.
- Sportovní centra mládeže (SCM) - tato centra si vytváří svaz pro podporu talentované mládeže v dorosteneckých a juniorských kategoriích.
- Sportovní střediska (SpS) - podpora je určena na přípravu mládeže ve věkové kategorii již od 6 let ve vybraných sportovních svazech. Hlavními cíli je zaměření na všestrannou pohybovou přípravu, zajistit finanční prostředky pro kvalitní trenéry a doporučovat možnost spolupráce se základními školami.
- Příprava ostatních sportovních talentů - podpora v této kategorii je zaměřena na talentované sportovce ve věku od 6 do 19 let, ve sportech které nejsou zařazeny do programu olympijských her. (MŠMT, 2013)

Výkonnostní sport

Tato úroveň sportu má soutěžní charakter se systematickou sportovní přípravou, provozovanou ve sportovních oddílech. Sportovní svazy pořádají pravidelné soutěže pro různé věkové a výkonnostní kategorie. (Koncepte státní podpory sportu v ČR, 2011)

Rekreační sport

Rekreační sport je provozován neorganizovaně či ve skupinách lidí se stejným zájmem. K hlavním motivům této úrovně sportu patří relaxace, uvolnění, odreagování od denních starostí, zábava, zlepšení fyzické i psychické kondice.

Sport na školách

Sport na školách představuje zájmově organizované činnosti, jejichž úkolem je zlepšení fyzické kondice mladých jedinců, všestrannost, ale také vytvoření pozitivního vztahu ke sportu. Nejedná se o povinnou tělesnou výchovu v rámci studijního programu. Je velice důležité, aby se děti již od malička věnovaly nějakému sportu a vytvářely si k němu vztah. V dnešní době je však situace bohužel opačná. Většina dětí raději tráví čas u televize či hraje počítačové hry, což vede ke zhoršování zdravotního stavu mladých studentů. Negativním faktem je také počet hodin tělesné výchovy, který je pouhé 2 hodiny týdně, což je nižší než doporučený evropský standard. (Koncepte státní podpory sportu v ČR, 2011)

Sport handicapovaných

Sport handicapovaných je zařazen do sportovního prostředí České republiky, kde má vlastní organizační strukturu. Jedná se o sportovní a pohybové aktivity osob se sníženými zdravotními schopnostmi. Tento sport je prováděn organizovaně i individuálně na úrovních sport pro všechny, výkonnostní, ale také vrcholový. Od roku 1960 se handicapované osoby mohou zúčastňovat nejvyšší sportovní události a to paralympijských her. Sport handicapovaných napomáhá k rozvoji samostatnosti, sebedůvěry, společenské integraci, soběstačnosti. (Koncepte státní podpory sportu v ČR, 2011)

1.4 Význam sportu

Existuje mnoho faktorů, které v současné době ovlivňují ekonomický, politický a společenský význam sportu:

- S nově se rozvíjejícími sporty vznikají také nová zařízení, noví provozovatelé, vyrábí se nové náčiní, sportovní pomůcky a výstroje nutné k danému sportu.
- Stále více lidí zařazuje sport mezi volnočasové aktivity.
- Sport se stává významným prvkem zdravého životního stylu.
- Zvyšuje se konkurence u zařízení nabízející podobné sportovní aktivity. Díky tomu vzniká pestrá nabídka placených sportovních kurzů či sportovních pobytů.
- Zlepšování technologií pro výrobu sportovního vybavení výrazným způsobem ovlivňuje chování zákazníků při koupi. Projevuje se to v potřebách zákazníka, znalostech ohledně výroby, kvality a také v oblasti módních trendů.

- Neustále roste nabídka služeb v oblasti sportu. Jedná se o oblasti pohybových aktivit, regenerační či relaxační služby. Důležitý význam zde hraje diferenciací nabídky a konkurenční politika jednotlivých poskytovatelů těchto služeb.
- Stále významnější se stává sportovní marketing, který představuje proces vedoucí k implementování aktivit pro produkci, propagaci a distribuci sportovních podniků a to tím způsobem, aby byly uspokojeny potřeby zákazníků.
- Důležitou součástí je sponzoring, který představuje specifický prostředek k zabezpečení finančních zdrojů sloužících k naplnění cílů a realizaci daných aktivit.
- Významnou položku všech příjmů tělovýchovných a sportovních organizací tvoří příjmy z reklamních služeb. Přesvědčivým důkazem toho, že sport se stává stále významnějším nástrojem podpory prodeje je neustálý růst cen za sportovní reklamu.
- Každým rokem se v České republice zvyšuje počet časopisů se sportovní tematikou, zdravým životním stylem apod.
- Díky rozvoji sportu vznikají pracovní místa, která jsou spjata se sportovním prostředím.
- Zvyšuje se zájem masmédií o sport, neboť si uvědomují přitažlivost sportu a zařazení sportovních přenosů do programových nabídek televize či rozhlasu zvyšuje jejich přitažlivost a přitahuje zájem sponzorů.
- Významným faktorem je také globalizace sportu, o čem se lze přesvědčit počtem zúčastněných zemí, počtem sportovců či sportů na olympijských hrách.

(Durdová, 2011)

Pro upřesnění lze uvést počty sportovců od LOH v Moskvě v roce 1980 do zatím posledních LOH v Londýně v roce 2012.

Tabulka 1 LOH

Rok	Místo konání	Počet zemí	Počet sportovců
1980	Moskva	80	5 179
1984	Los Angeles	140	6 829
1988	Soul	159	8 391
1992	Barcelona	169	9 356
1996	Atlanta	197	10 318
2000	Sydney	199	10 651
2004	Atény	202	10 625
2008	Peking	204	10 942
2012	Londýn	204	10 820

Zdroj: Vlastní zpracování, dle ČOV, 2013

1.5 Přínosy sportu

Sport má v každé vyspělé zemi významný přínos pro národní hospodářství a je důležitým ekonomickým a politickým faktorem. V České republice neexistuje pojem sportovní průmysl a statistické a informační úřady sport, jako samostatné odvětví neregistrují. Z tohoto důvodu jsou ekonomická a statistická data ze sportovní oblasti velmi obtížně dosažitelná. Výjimkou jsou Francie a Rakousku, kde mají podrobně zpracované financování sportu na úrovni státu, regionů i samospráv. (Durdová, 2011)

Dle Bílé knihy o sportu (2007) generuje sport a sportovní prostředí v České republice podobně jako v ostatních zemích EU až 3,7% HDP a je významným poskytovatelem nových pracovních míst.

Z analýzy financování sportu v ČR vyplynulo, že sport státu vydělá mnohem více peněz než do něho investuje. Z toho tedy vyplývá, že sport má pro společnost významný hodnotový a ekonomický přínos. (Analýza financování sportu v ČR, 2009)

K hlavním přínosům sportu pro společnost patří tvorba HDP, tvorba pracovních míst, a podpora zdravého životního stylu. Dalším přínosem může být pořádání mezinárodních sportovních akcí, podpora cestovního ruchu, rozvoj vzdělání, zajištění sociálního

začlenění a integrace obyvatel, sport také napomáhá v boji proti rasismu a násilí. Neposledním přínosem pro stát je sázení na sport. Jednotlivé přínosy jsou podrobněji rozebrány níže.

a) Hrubý domácí produkt

Sport se v každé zemi podílí na tvorbě HDP. V České republice neexistují přesné statistiky týkající se sportu a vlivu na HDP a je proto velmi obtížné zjistit přesný údaj. Studie KPMG (2012) uvádí, že podíl sportu na tvorbě HDP je v ČR 2,7%. Dle této studie zaujímá odvětví sportu v České Republice z hlediska tvorby HDP podobný podíl jako například odvětví: zemědělství, lesnictví a rybářství, výroba potravinářských výrobků, těžba a dobývání či výroba chemických látek a přípravků. (olympic.cz, 2012)

b) Zaměstnanost

Rozvoj sportu nabízí vznik a existenci celé řady nových pracovních míst. Nejvýznamněji ovlivňuje společnost vrcholový sport. Sport na této úrovni nelze provozovat bez manažerů, trenérů, metodiků a maserů. V současné době většina vrcholových sportovců využívá také služeb psychologů, poradců na výživu a relaxaci. Další pracovní místa vznikají s rozrůstajícími se počty fitness a wellness center, posiloven a jiných sportovních zařízení. S nově vznikajícími sporty je také nutná výroba nových pomůcek, sportovních výbrojí, budování nových sportovišť a objevují se také kurzy ke zvládnutí nových sportovních disciplín.

V České republice podobně jako v jiných státech EU sport v širším slova smyslu vytvořil v roce 2004 pracovní místa pro 15 milionů lidí, tedy 5,4% pracovní síly. (Bílá kniha o sportu, 2007)

c) Podpora zdravého životního stylu

Vědecká studie prezentována na zasedání FIFA uvedla, že 1 euro investované do mládežnického sportu ušetří v budoucnu až 4 eura na nákladech ve zdravotnictví. (hn.ihned.cz, 2011)

Nedostatek pohybu způsobuje řadu zdravotních problémů. Lidé, kteří neprovádějí žádnou pohybovou aktivitu často trpí nadváhou, obezitou a častěji se u nich vyskytují chronická onemocnění jako jsou kardiovaskulární choroby či diabetes. Tato onemocnění nejen že snižují kvalitu života, ale mají také negativní dopady na celkovou

společnost, neboť výrazně zatěžují rozpočty zdravotnictví a hospodářství. (Bílá kniha o sportu, 2007)

Dle státního zdravotního ústavu patří Česká republika v Evropě k "nejvíce nezdravým národům", což značně zatěžuje státní pokladnu. V České republice žije v současné době 60% obézních dospělých mužů a žen a každé 3. dítě trpí nadváhou. Se zdravým životním stylem si Češi hlavu příliš nelámou. Je běžné, že Češi vykouří krabičku cigaret denně, vypijí až pět piv, k tomu konzumují tučné jídlo a nesportují. Dle statistik jsou Češi v kouření cigaret na 3. místě v Evropě, v pití alkoholu obsadili 1. místo a ve výskytu obezity patří Čechům 2.-4. místo. Takovýto způsob života vede k civilizačním chorobám, zkracuje délku života a výrazně zvyšuje náklady na léčbu. Stát tím přichází až o 520 mld. Kč. Nejedná se pouze o náklady na léčení, ale také ztrátu HDP kvůli pracovní neschopnosti. Stačilo by však trochu pozměnit jídelniček, kam by se zařadila konzumace ovoce a zeleniny, omezilo se tučné jídlo a přidalo se trochu pohybu. Jen tato změna může podle lékařů snížit výskyt onemocnění až o 5% a ušetřit státu až 520 mld. Kč ročně. (iprima.cz, 2013) Tabulka číslo 2 zobrazuje, že celkové výdaje zdravotních pojišťoven na zdravotní péči neustále rostou.

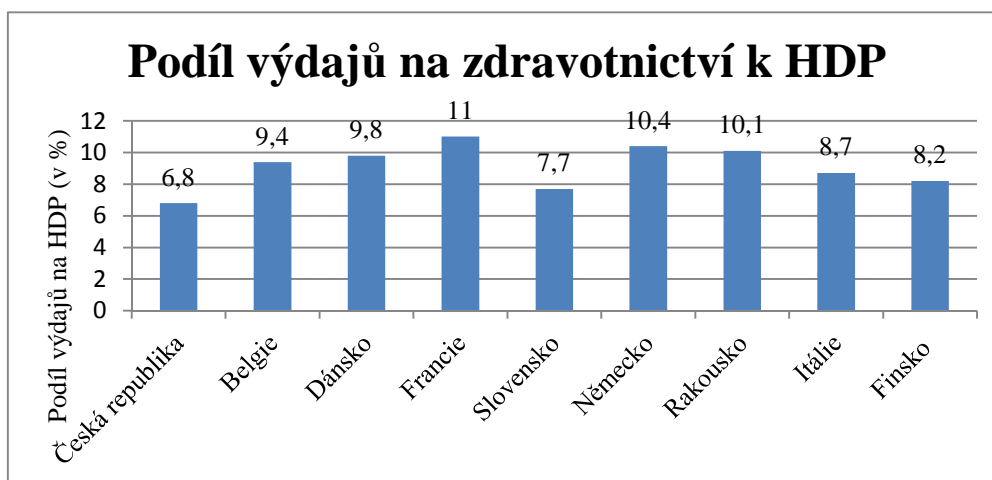
Tabulka 2 Výdaje zdravotních pojišťoven na zdravotní péči (v mil. Kč)

Roky	2009	2010	2011
Výdaje zdravotních pojišťoven na zdravotní péči	210 033	214 373	214 653

Zdroj: Vlastní zpracování, 2014 dle MZČR (2012)

Obrázek číslo 1 zobrazuje podíl výdajů na zdravotnictví ve vztahu k HDP. Výdaje na zdravotnictví jsou v ČR na srovnatelné úrovni s ostatními vyspělými zeměmi EU. Výdaje na zdravotnictví se stejně jako výdaje na sport člení na veřejné a soukromé. V této oblasti tvoří v ČR rozhodující část veřejné zdroje, a to více než 90%. (MZČR, 2012)

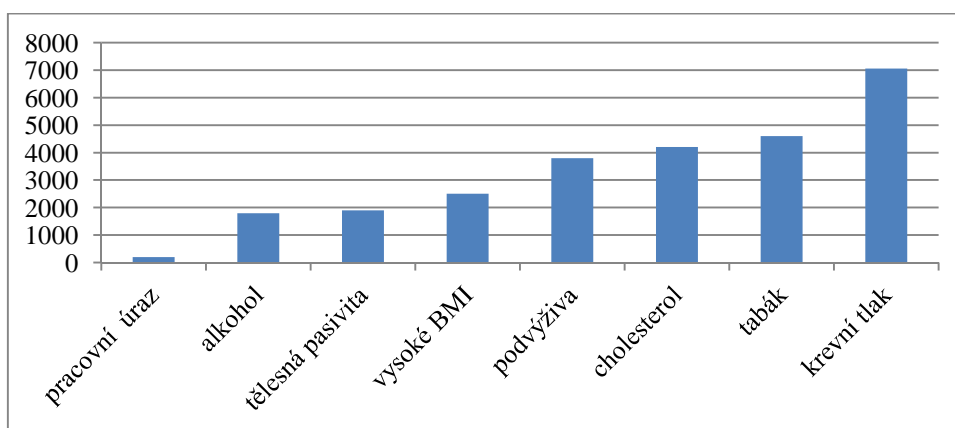
Obrázek 1 Podíl výdajů na zdravotnictví ve vztahu k HDP (v %)

Zdroj: Vlastní zpracování, 2014 dle WHO (2010)

Studie světové zdravotnické organizace (WHO) odhaduje, že až 1,9 milionu úmrtí je úzce spojená s pohybovou pasivitou. Tělesná pasivita způsobuje 10-16% všech případů onemocnění rakoviny prsu, tlustého střeva a také cukrovku II. typu. Obezita podle WHO způsobuje 2-8% veškerých výdajů ve zdravotnictví. (who.int, 2010) Níže uvedený obrázek zobrazuje počty úmrtí ve světě úzce související s pohybovou aktivitou (zde spíše pasivitou).

Obrázek 2 Úmrtí dle vybraných rizikových faktorů ve světě (v tis.)

Zdroj: Vlastní zpracování, 2014 dle WHO (2010)

d) Pořádání mezinárodních sportovních akcí

Pořádání mezinárodních sportovních akcí může mít jak pozitivní dopady, tak bohužel také negativní. Pro pořadatelskou zemi se pořádání velké sportovní akce stává důležitým hospodářským faktorem. Týká se to jak příjmů, tak investic a běžných výdajů. V poslední době dochází k nárůstu příjmů z televizních přenosů, od sponzorů, z čehož lze vyvodit zvyšující atraktivitu pořádání sportovních akcí a také kladné odezvy diváků. (esce.at, 2013)

Negativní dopad pořádání sportovní akce mělo pro Českou republiku Mistrovství světa v běžeckém lyžování v Liberci v roce 2009. Po této akci zůstaly státu dluhy ve výši 108 mil. Kč. Náklady na tuto akci totiž výrazně převýšily předpokládanou investici. Vláda původně vyčlenila 569 mil. Kč na vybudování areálů Vesec a Ještěd. Náklady však tuto částku výrazně přesáhly a vyšplhaly se až na hodnotu přes 2 mld. Kč. Z toho se ze státního rozpočtu zaplatila částka 1,5 mld. Kč, z rozpočtu Liberce odešla částka 400 mil. Kč a Liberecký kraj přidal přibližně 165 mil. Kč. Náklady na organizaci této události přesáhly 623 mil. Kč. Hlavním důvodem tak velké ztráty byla nízká návštěvnost, a tedy menší zisky z prodeje vstupenek až o 95 mil. Kč než se předpokládalo. Dalším problémem dle prezidentky organizačního výboru Kateřiny Neumannové byl nízký kurz švýcarského franku, který přinesl manko ve výši 30 mil. Kč. Dále to byly také dodatečné investice v lyžařském areálu, včetně dovážení tisíců tun sněhu. (Kopecký, 2010)

Následující tabulka zobrazuje hlavní výhody a nevýhody pořádání velkých sportovních akcí. Efekty vznikající z pořádání sportovní události se mohou objevovat již před zahájením akce, během sportovní události a některé mohou začít působit dokonce až nějaký čas po ukončení. Rozsah a charakter těchto efektů samozřejmě také závisí na typu sportovní akce.

Tabulka 3 Výhody a nevýhody velkých sportovních

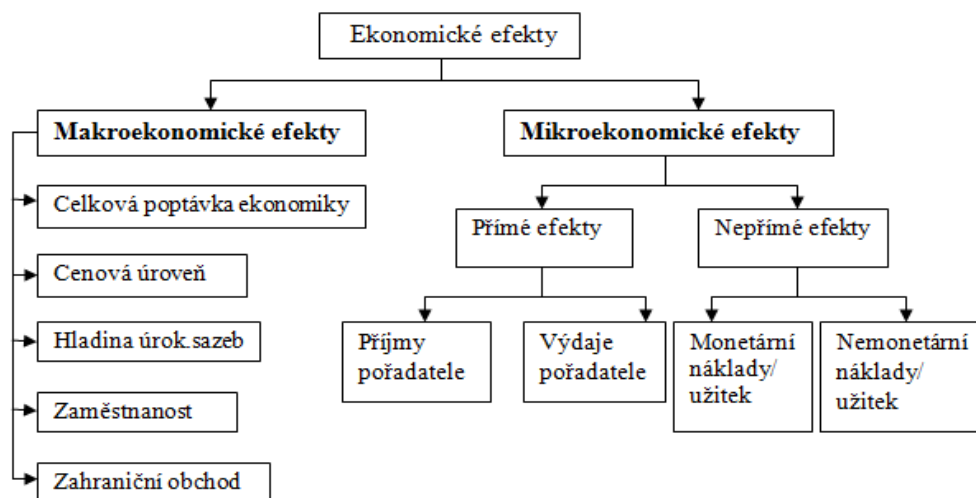
	Výhody	Nevýhody
Ekonomické efekty	<ul style="list-style-type: none"> • dopady na vznik přidané hodnoty a kupní sílu díky rostoucím investičním výdajům a zvýšené spotřebě • impulzy pro zaměstnanost 	<ul style="list-style-type: none"> • nárůst cen • příliš velké kapacity po sportovní akci
Cestovní ruch	<ul style="list-style-type: none"> • zvýšení turistické atraktivity a známost regionu 	<ul style="list-style-type: none"> • přeplněnost • nevhodné sportovní příležitosti pro běžného turistu
infrastruktura	<ul style="list-style-type: none"> • zlepšení infrastruktury • nová či zrekonstruovaná sportovní zařízení 	<ul style="list-style-type: none"> • zátěž pro životní prostředí • sportoviště nejsou běžně dostupná obyvatelstvu
Sociokulturní efekty	<ul style="list-style-type: none"> • více zážitků a větší možnosti vyžití ve volném čase pro obyvatele • podpora kulturních hodnot a tradic 	<ul style="list-style-type: none"> • komercionalizace soukromých a veřejných služeb • převaha cizího elementu • zvýšená kriminalita
Psychologické efekty	<ul style="list-style-type: none"> • zvýšení lokální identity 	<ul style="list-style-type: none"> • konflikty mezi místními a návštěvníky
Politické efekty	<ul style="list-style-type: none"> • nárůst mezinárodního renomé • reklama pro politické systémy 	<ul style="list-style-type: none"> • stabilizace politických systémů

Zdroj: Vlastní zpracování, dle esce.at, 2013

Pořádání velkých sportovních akcí sebou přináší také makroekonomické a mikroekonomické efekty, které zobrazuje následující obrázek.

Obrázek 3 Makroekonomické a mikroekonomické efekty velkých sportovních akcí

Zdroj: Vlastní zpracování, dle esce.at, 2013

Monetární externí náklady

V rozpočtu akce bývají zakalkulovány pouze náklady, které bezprostředně souvisí s její realizací. Výdaje a investice, které nepocházejí od samotného pořadatele zde však započítány nejsou. Vedle přímých nákladů zachycených v rozpočtu však existují ještě dodatečné státní investice (budování silnic, sportovišť), soukromé investice (výstavba hotelů, center), spotřební výdaje veřejného sektoru (např. plánování, bezpečnost) a soukromé spotřební výdaje. Dále vznikají náklady na pozdější přestavbu a úpravu sportovišť, neboť mají být využívány i po ukončení akce. Další náklady vznikají redistribucí a bojem o vytlačení konkurence z trhu. (esce.at, 2013)

Monetární externí užitek

Z pořádání akcí profitují především hotely, restaurace a podniky působící v oblasti cestovního ruchu v dané oblasti. Užitek to přináší také obyvatelům v místě konání, kteří ušetří finanční prostředky, neboť nemusejí vynakládat žádné náklady na cestu a ubytování v případě konání akce v jiné oblasti. (esce.at, 2013)

Externí nemonetární náklady

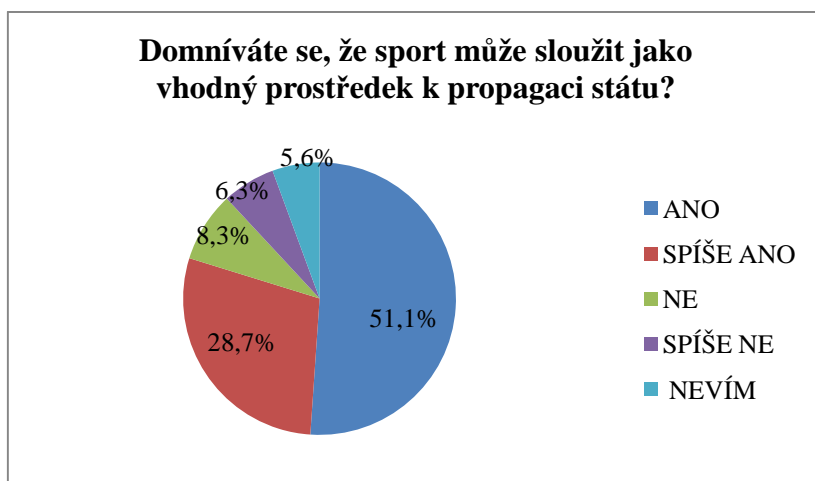
Mezi tyto náklady patří především zátěž pro životní prostředí způsobená výstavbou nových sportovišť a komunikací, zvýšeným objemem dopravy. Lze sem započítat také náklady dobrovolníků, kteří se do kalkulace nezapočítávají. (esce.at, 2013)

Externí nemonetární užitek

Tento užitek spočívá především v identifikaci obyvatelstva s regionem a také v širších možnostech vyžití ve volném čase, díky nově vybudovaným sportovištím. Pořádání akce má také dopad na image a propagaci města či regionu a může tak zvýšit jeho atraktivitu. (esce.at,2013)

Otázku zda může sport sloužit jako vhodný prostředek k propagaci státu řešila ve svém průzkumu s názvem Sport v ČR společnost SANEP s.r.o.. Průzkum byl proveden v roce 2010. Výsledkem průzkumu bylo zjištění, že 51,1% dotázaných se domnívá, že sport může sloužit jako vhodný prostředek k propagaci státu.

Obrázek 4 Sport jako prostředek k propagaci státu

Zdroj: Vlastní zpracování, 2014 dle Sanep s.r.o. (2010)

e) Sport a rozvoj cestovního ruchu

Sport stále více přispívá k rozvoji cestovního ruchu. Stále více lidí vyhledává aktivní dovolenou. K nejčastějším sportovně-rekreačním dovoleným patří sjezdové a běžecké lyžování, turistika a cyklistika. Druhým přínosem je pasivní cestování za sportem. Pasivní cestování znamená cestování za účelem shlédnutí sportovních utkání a závodů v pozici diváka. Nejčastěji se jedná o sportovní akce na mezinárodní úrovni.

f) Vzdělání

Sport sehrává důležitou roli také ve vzdělání a výchově obyvatel a napomáhá tak k posílení lidského kapitálu. Sport napomáhá k rozvoji motivace, vědomostí, schopností předvídat či připravenosti k osobnímu nasazení. Sport a tělesná výchova na školách má

veliký význam pro děti, kteří se během sportovní činnosti dostávají do různých problémových situací, se kterými se mohou setkat v budoucím zaměstnání a již budou vědět jak se s nimi vypořádat. Soulad mezi sportem a vzděláváním potvrzuje Evropská komise, která posiluje podporu sportu a tělesné aktivity prostřednictvím různých politickým iniciativ v oblasti vzdělávání a odborné přípravy. Sportovní a tělesné aktivity lze podpořit pomocí:

- programu celoživotního učení (programy Comenius, Leonardo da Vinci, Erasmus, Grundtwig)
- podpory k provedení evropského rámce kvalifikací (EFQ) a Evropského systému kreditů pro odborné vzdělání a přípravu (ECVET)
- zavedení ocenění evropské značky pro školy, které významně a aktivně podporují a propagují tělesné aktivity. (Bílá kniha o sportu, 2007)

g) Sociální začlenění a integrace obyvatel

Sport se významně podílí na posílení hospodářské a společenské soudržnosti a pomáhá vytvářet integrovanější společnost. (Bílá kniha o sportu, 2007)

Je důležité zabezpečit, aby byl sport přístupný všem. To znamená, že je nutné zajistit, aby se sportovním aktivitám mohli věnovat lidé handicapovaní, lidé žijící ve znevýhodněných poměrech, lidé bez rozdílu pohlaví či barvy pleti. Sport by měl být tedy vnímán jako jeden z hlavních nástrojů, který umožňuje ve společnosti vytvářet rovné podmínky pro všechny zúčastněné.

h) Boj proti rasismu a násilí

Rasismus neboli rasová nesnášenlivost patří k nejhorším a nejnebezpečnějším projevům netolerance. Rasismem a násilím nejvíce trpí fotbal. Rasismus se zde projevuje velmi často, například pokřikováním a urážením sportovců tmavé pleti. Rasistické projevy a názory si vyslechli pravděpodobně všichni hráči tmavé pleti, včetně těch nejslavnějších. Nejhorší incident proběhl v roce 1985 v Anglii, kde zůstalo po bitce mezi fanoušky 39 mrtvých. V Anglii ihned zavedli tvrdé sankce, přestavěli stadiony a fotbal se stal v Anglii kulturním zážitkem. (Durdová, 2011)

Cílem Evropské komise je těmto problémovým situacím předcházet. Snaží se spolupracovat s členskými státy, mezinárodními organizacemi, sportovními organizacemi, donucovacími orgány a dalšími zúčastněnými orgány, kterými jsou například fankluby či místní orgány. Evropská komise také doporučuje sportovním federacím, aby zavedly, na základě existujících iniciativ, postupy pro řešení rasisticky motivovaných incidentů během zápasů. Dále doporučuje zpřísnit opatření týkající se diskriminace ve vydávání licencí klubům. (Bílá kniha o sportu, 2007)

i) Sázení na sport

Sportovní sázení patří k významné ekonomické aktivitě v rámci sportu. Této aktivity se účastní jak aktivní tak pasivní účastníci sportu. Samotné sázení nemá dobrý vliv na společnost, neboť se jedná o hazardní hru. Na druhé straně je však sázení významným finančním zdrojem pro sport a to ve všech vyspělých státech. V současné době je v České republice největší sázkařskou společností akciová společnost Sazka. Zde existuje přímá vazba na sportovní zastřešující organizace, kterými jsou akcionáři společnosti. (Novotný, 2011)

Novela zákona č. 202/1990 Sb., o loteriích a jiných podobných hrách platná od roku 2012 přinesla pro stát a obce významné pozitivní změny týkající se:

- zvýšení pravomocí obcí rozhodnout o umístění herních zařízení ve svém okolí
- zvýšení příjmů pro stát a obce díky nově nastavených odvodů a zároveň zrušení pravomoci provozovatelů rozhodovat o příjemcích odvodů
- změny v daňové oblasti zároveň vyvolaly zrušení osvobození provozovatelů loterií a jiných podobných her od daně z příjmů. (Zákon č. 202/1990 Sb., o loteriích a jiných podobných hrách, 2012)

Příjmy veřejných rozpočtů z odvodů z loterií a podobných her dosáhly v roce 2012 7,7 mld. Kč. Do státního rozpočtu plynuly z této částky 2 mld. Kč a zbylá částka, tedy 5,7 mld. Kč, byla rozdělena do rozpočtů jednotlivých měst a obcí. Celkové příjmy z loterií a jiných podobných her (tj. kurzové sázky, bingo, kasina, technické hry a výherní hrací přístroje) znázorňuje následující tabulka. (mfcz.cz, 2013)

Tabulka 4 Výsledky z provozování loterií a jiných podobných her (v mld. Kč)

	2008	2009	2010	2011	2012
Celkové příjmy ze hry	29,9	32,5	31,8	31,1	31,8
Z toho na sport	1,63	1,76	2,17	2,07	-

Zdroj: Vlastní zpracování, 2014 dle MFČR (2013)

1.6 Negativní vlivy sportu

Sport sebou přináší i některé negativní projevy, mezi které patří například užívání dopingu a jiných zakázaných a zdraví nebezpečných látek. Některé druhy sportu mohou mít negativní vliv na životní prostředí. Mezi další negativní vlivy lze zařadit také komercializaci sportu či korupci a praní špinavých peněz.

a) *Doping*

Doping je již od minulosti součástí vrcholového sportu. Používal se dokonce také během válek a to především ke zvýšení odvahy a agresivity či k potlačení strachu. (Durdová, 2011) Užívat doping, neboli dopovat, znamená užívat zakázané látky pro zvýšení své výkonnosti. Doping totiž umožňuje rychlejší regeneraci, tím pádem je možné intenzivněji trénovat a zlepšovat tak své výkony. Negativní dopad to však má na zdraví sportovce a samozřejmě užívání dopingu a jiných podpůrných látek není v souladu s fair-play. Doping může způsobit náhlé srdeční selhání již u mladých sportovců, dalšími ohroženými orgány jsou játra a ledviny. Doping ohrožuje také nervový systém, sexuální funkce a může způsobit vrozené vady potomkům.

Do roku 1967 se užívání dopingu nijak nekontrolovalo. Do této doby však zemřel velký počet sportovců, a to právě z důvodu užívání podpůrných látek. V roce 1967 Mezinárodní olympijský výbor zavedl 1. antidopingové kontroly pro olympijské hry a slovo doping definoval takto: "*Dopingem se rozumí požívání látek, které jsou zařazeny do skupiny zakázaných prostředků, též zde patří užívání ilegálních metod, jako např. krevního dopingu*". (Durdová, s. 98, 2011)

V roce 1988 byla přijata Mezinárodní olympijská charta proti dopingu ve sportu. Tato charta obsahuje kromě základních ustanovení také pravidla antidopingové kontroly, disciplinární opatření a tresty, požadavky na laboratorní zkoušky a seznamy všech zakázaných dopingových prostředků. Ve stejném roce byla ještě přijata Antidopingová

konvence Rady Evropy, která navíc velmi podrobně popisuje pravidla kontroly dopingu. (Durdová, 2011)

V současné době je hlavním dokumentem antidopingového programu Světový antidopingový kodex, který sjednocuje pravidla všech sportovních organizací po celém světě. V České republice nabyt účinnosti vydáním Směrnice pro kontrolu a postih dopingu ve sportu v ČR v roce 2004. Prozatím posledním dokumentem, který byl vydán ve spojení s bojem proti dopingu je mezinárodní úmluva proti dopingu ve sportu UNESCO. Tento dokument v České republice vstoupil v platnost v únoru 2007. (antidoping.cz, 2013)

V České republice má na starosti antidopingovou politiku Antidopingový výbor České republiky. Tento výbor byl založen po pádu komunismu a je nejvyšším orgánem s celostátní působností zabezpečující antidopingový program České republiky.

b) Negativní vliv na životní prostředí

Rozvoj sportovních zařízení spojen s rozšiřováním nabídky různých druhů sportů sebou přináší negativní vliv na životní prostředí. Dochází ke zvyšování znečištění ovzduší, hlučnosti, prašnosti a jinému zatěžování přírody. V ojedinělých případech má rozvoj sportu vliv na některé položky ze struktury státního rozpočtu ČR určeného na ochranu životního prostředí. Ve zvláštních případech se na odstraňování ekologických následků podílí také všeobecná pokladní správa. (Hobza a kol, 2006)

c) Komerčializace sportu

Komerční vlivy mohou být na jedné straně přínosem v podobě přísunu prostředků podporující všeobecný rozvoj sportu a tělesné výchovy. Na druhé straně však může sport extrémně zaměřený na komerci působit negativně. Komerčializace zasahuje především vrcholový sport, který využívá k propagaci země, regionů, měst či různých značek. Komerčializace dokázala zasáhnout až tak hluboko do jednotlivých druhů sportu, že ovlivnila jejich vývoj, rozšíření či dokonce pravidla. (Hobza a kol, 2006)

d) Korupce, praní špinavých peněz

Korupce či praní špinavých peněz velmi negativně působí na sportovní prostředí. Tímto problémem se zabývá zákon č. 253/2008 Sb., o některých opatřeních proti legalizaci výnosů z trestné činnosti a financování terorismu. (Zákon č 253/2008 Sb., 2008)

Problematika korupce je v dnešní době spojena především s aférami v českém fotbale. Zápasy jsou často zmanipulovány, dochází k podplácení rozhodčích a často také samotných hráčů. Korupce však probíhá i v ostatních sportech, vyskytuje se nejen na vrcholové úrovni, ale také na amatérské a liší se pouze svou intenzitou. Korupce se také objevuje již u mladých sportovců, například u hokejistů, kde se korupce projevuje jednak sponzorskými příspěvky a dary od movitých rodičů do pokladny oddílu či přímými úplatky trenérům. "Uplacený hráč" je poté nasazován do základní skupiny a účastní se všech zápasů i přesto, že je méně talentovaný než jiní hráči. Tím tak sport přichází o mnoho talentů, kteří jsou situací znechuceni a raději se sportem skončí.

1.7 Sport jako statek

Sport se může vyskytnout jako čistý veřejný statek, čistý soukromý statek či jako smíšený veřejný statek. O tom zda se jedná o statek soukromý či veřejný rozhodují kritéria vylučitelnosti a dělitelnosti spotřeby statku. V případě, že spotřeba statku je vylučitelná a dělitelná, jedná se o čistý soukromý statek. V případě nevylučitelnosti a nedělitelnosti se jedná o čistý veřejný statek. Pokud je splněno vždy jen jedno kritérium hovoří se o smíšeném statku. (Peková, 2008)

Hobza a kol.(2006) uvádí, že v tělesné kultuře lze rozlišit tyto typy statků:

- čistý veřejný statek - tzn., že jsou zde splněny podmínky nevylučitelnosti a nedělitelnosti, která je dána volnými podmínkami provozování určitých druhů sportu, jako jsou například turistika, lyžování či cykloturistika. Je zde splněna i podmínka nedělitelnosti, neboť nabízejí všem občanům volný přístup. Platí zde i nulové mezní náklady, neboť s rostoucím počtem sportovců se náklady na příslušná zařízení nezvyšují.
- Smíšený statek a statek pod ochranou - do této skupiny se řadí velká část statků tělesné kultury a sportu. Lze sem zařadit například veřejné zimní stadiony, veřejné plavecké bazény a podobná zařízení, u kterých platí nevylučitelnost ze spotřeby. Je zde zřejmá dělitelnost spotřeby, neboť s rostoucím počtem sportovců se bude kvalita poskytovaného statku snižovat. Pokud z poskytované služby spolku získávají užitek pouze individuální spotřebitelé hovoří se o statku pod ochranou.

V případě, že přínos plyne spotřebitelům i poskytovatelům jedná se o statek smíšený. Spotřeba je v obou těchto případech statků nedělitelná a existuje vylučitelnost ze spotřeby.

- Privátní statek - nabídku v této oblasti zajišťují statky, jejichž produkci nemůže uspokojit veřejný sektor, statky, jejichž provozování je z hlediska společenského užitku neutrální či takové statky, jejichž spotřeba je závislá na individuálních požadavcích jednotlivých spotřebitelů.

2 ANALÝZA FINANCOVÁNÍ SPORTU V ČESKÉ REPUBLICE

2.1 Legislativní právní rámec sportu

Stávající legislativní právní rámec sportu vychází ze zákona č. 115/2011 Sb., o podpoře sportu. Dále právní rámec sportu zahrnuje obecně závazné předpisy upravující otázky sportu či sportovních zařízení. Do oblasti sportu zasahují také zákony upravující náhradu škody na zdraví a na věcech způsobených při sportu, ochrana osobnosti sportovců či zákonné licence upravující vysílací práva. Na právní rámec mají vliv také předpisy EU, které mohou mít závazný či doporučující charakter. V právním rámci však chybí závazná právní norma, která by upravovala způsoby financování sportu. Cílem je proto zpracovat nový zákon, který by zajišťoval úpravu státní podpory, sledoval působnost a úkoly zainteresovaných státních orgánů, institucí a ostatních orgánů veřejné správy. (Koncepte státní podpory sportu v ČR, 2011)

2.2 Dobrovolnictví ve sportu

Existence dobrovolníků je základním kamenem činnosti ve sportovním prostředí a státu tím přináší ekonomický zisk v řádech miliard korun ročně. Ve sportu působí největší počet dobrovolníků ze všech oblastí. Z tohoto důvodu, je nezbytně nutné zajistit podporu spolkům, které se touto oblastí zabývají na základě vlastních stanov a vnitřního organizačního systému. Hlavním cílem je, aby občané měli šanci se do dobrovolné práce ve sportu dostat, zapojit, aby měli zajištěny vhodné podmínky pro tuto činnost, byli dostatečně vzděláni a motivováni a nenesli nadměrné riziko. Pro splnění těchto cílů je nezbytná úprava legislativy na základě doporučení Evropské komise. Je také nezbytné nastavit nové sociálně-ekonomické podmínky pro práci dobrovolníků, a to takovým způsobem, aby občané byli dostatečně motivováni pro práci pro veřejně prospěšné činnosti. Bylo by také vhodné provést určité úpravy v daňové oblasti. (Koncepte státní podpory sportu v ČR, 2011) Oblasti dobrovolnictví se do 90. let minulého století nevěnovaly žádné právní dokumenty. Od roku 2000 však nastala změna a dobrovolníci se začali objevovat v zákoně č. 359/1999 Sb., o sociálně-právní ochraně dětí. V tomto zákoně jsou již vymezeny některé povinnosti dobrovolných pracovníků. V roce 2003 vstoupil v platnost zákon č. 198/2002 Sb., o dobrovolnické službě. Díky tomuto zákonu se stala dobrovolnická činnost všeobecně známou

a uznávanou činností. Koncem roku 2008 se dobrovolníci objevili také v zákoně č. 108/2006 Sb., o sociálních službách. Rok 2011 byl vyhlášen "Evropským rokem dobrovolných činností na podporu aktivního občanství". Cílem tohoto roku bylo vytvoření lepších podmínek pro dobrovolnictví v EU, zlepšit povědomí o hodnotě a významu dobrovolnictví apod. (dobrovolnik.cz, 2014)

2.3 Sportovní organizace

V České republice stejně jako v jiných státech existují různé formy sportovních klubů a organizací, které mohou mít povahu jak ziskových, tak neziskových organizací.

Ziskové organizace

V případě sportovních ziskových organizací byly stejně jako všichni ostatní občané provozující podnikatelskou činnost regulovány obchodním zákoníkem. Od 1.1.2014 byl obchodní zákoník zrušen a vstoupil v platnost nový občanský zákoník, zákon č. 89/2012 Sb., občanský zákoník. Ten přináší novou definici podnikatele a to v následující znění.

"Kdo samostatně vykonává na vlastní účet a odpovědnost výdělečnou činnost živnostenským nebo obdobným způsobem se záměrem činit tak soustavně za účelem dosažení zisku, je považován se zřetelem k této činnosti za podnikatele."

"Pro účely ochrany spotřebitele a pro účely § 1963 se za podnikatele považuje také každá osoba, která uzavírá smlouvy související s vlastní obchodní, výrobní nebo obdobnou činností či při samostatném výkonu svého povolání, popřípadě osoba, která jedná jménem nebo na účet podnikatele."

(Zákon č. 89/2012 Sb., občanský zákoník § 420 (1,2), 2014)

Každý podnikatel musí dle zákoníku splňovat tyto požadavky:

- musí být zapsán v obchodním rejstříku
- k podnikání má živnostenské nebo jiné oprávnění

(Zákon č. 89/2012 Sb., občanský zákoník § 421, 2014)

Sportovní organizace fungující za účelem dosažení zisku musí také splňovat výše uvedené požadavky. Financování jejich činností vyplývá především z výsledků vlastního hospodaření, ze zisku z prodeje statků a poskytnutých služeb. Finanční

podpora těchto organizací ze státního rozpočtu v podobě dotací, darů či prostředky z obcí a krajů zde tvoří jen velmi zanedbatelnou část. (Stejskal a spol., 2012)

Většina sportovních organizací však funguje jako neziskové organizace, kterým je věnována pozornost v další části práce.

Neziskové organizace

Neziskové organizace jsou ty organizace, které nevznikly za účelem podnikání a tedy ani za účelem dosažení zisku. Hlavním účelem vzniku těchto organizací je vykonávání veřejně prospěšné činnosti. Neziskové organizace působí v oblasti neziskového sektoru, a to jak veřejného tak soukromého. (Stejskal a spol., 2012)

Stejskal a spol. (2012) uvádí následující druhy neziskových organizací:

- státní neziskové organizace, které tvoří
  - příspěvkové organizace
  - organizační složky státu
- nestátní neziskové organizace, které tvoří
  - občanská sdružení, od 1.1 2014 spolky
  - obecně prospěšné společnosti
  - nadace a nadační fondy
  - církve, náboženské společnosti a církevní právnické osoby
  - politické strany a politická hnutí
  - společenství vlastníků jednotek
  - veřejné vysoké školy
  - profesní komory
  - zájmová sdružení právnických osob

Tato práce se zaměří především na nestátní neziskové organizace (NNO) a konkrétněji na spolky (dříve občanská sdružení), neboť tato forma se v oblasti sportu objevuje nejčastěji. Občanská sdružení se řídila až do konce roku 2013 zákonem č. 83/1990 Sb., o sdružování občanů, ale od 1.1.2014 přechází právní úprava na Nový občanský zákoník, tj. zákon 89/2012 Sb., občanský zákoník a mění se tím jejich název. Nestátní neziskový prostor je zakládán z vlastní iniciativy fyzických osob za účelem spolčovat se. Spolek může být založen minimálně třemi osobami, které mají společný zájem a

shodují se na obsahu stanov. Základními náležitostmi stanov jsou: název a sídlo spolku, účel spolku, práva a povinnosti členů spolku a určení statutárního orgánu. Spolek vzniká zápisem do veřejného rejstříku a název spolku musí obsahovat slovo "spolek" nebo "zapsaný spolek" nebo alespoň zkratku "z.s." Orgány spolku jsou statutární orgán, nejvyšší orgán, případně kontrolní komise, rozhodčí komise a další orgány, které jsou uvedeny ve stanovách. (Zákon č. 89/2012 Sb., občanský zákoník, 2014)

Mezi základní principy financování neziskových organizací a celého neziskového sektoru dle Stejskala a spol. (2012) patří následující principy, které jsou dále podrobněji rozebrány:

- vícezdrojové financování
- samofinancování a fundraising
- neziskové rozdělování zdrojů
- osvobození od daně

Vícezdrojové financování

Podstatou tohoto principu financování je, že neziskové organizace využívají více zdrojů pro své činnosti, s cílem zabezpečit nezávislost na jednom zdroji. Hlavním důvodem vícezdrojového financování je fakt, že většina donátorů není ochotna či schopna hradit veškeré náklady dané organizace a tak si musí daná nezisková organizace hledat ještě další zdroje na pokrytí svých činností. (Stejskal a spol., 2012)

Samofinancování a fundraising

Samofinancování je nezbytnou součástí pro zabezpečení finanční stability a nezávislosti organizace. Tento způsob financování představují příjmy z vlastní činnosti, například prodejem vlastních výrobků a služeb či členskými příspěvky od svých členů. V případě fundraisingu se jedná o externí zdroje a tento typ se nevyskytuje v žádném jiném sektoru. Podstatou tohoto principu je vytváření vztahů s oslovovanými dárci, které organizacím zajišťují podporu v podobě hmotných či nehmotných zdrojů, věcných darů či předávání zkušeností s řízením a správou organizace. (Stejskal a spol., 2012)

Neziskovost

Princip neziskovosti je základním principem pro fungování a financování neziskových organizací. Veškeré příjmy se musí znovu transformovat do nákladů související s

činnostmi organizace. To je zásadní rozdíl od podnikatelského sektoru, ve kterém se generovaný zisk rozděluje mezi vlastníky. (Stejskal a spol., 2012)

Osvobození od daně

Princip osvobození od daně pro neziskové organizace je všeobecně přijímaným principem a lze ho chápat jako způsob nepřímé finanční podpory. Lze zkoumat tři základní daňové režimy, které souvisejí s toky finančních prostředků do a z neziskových organizací:

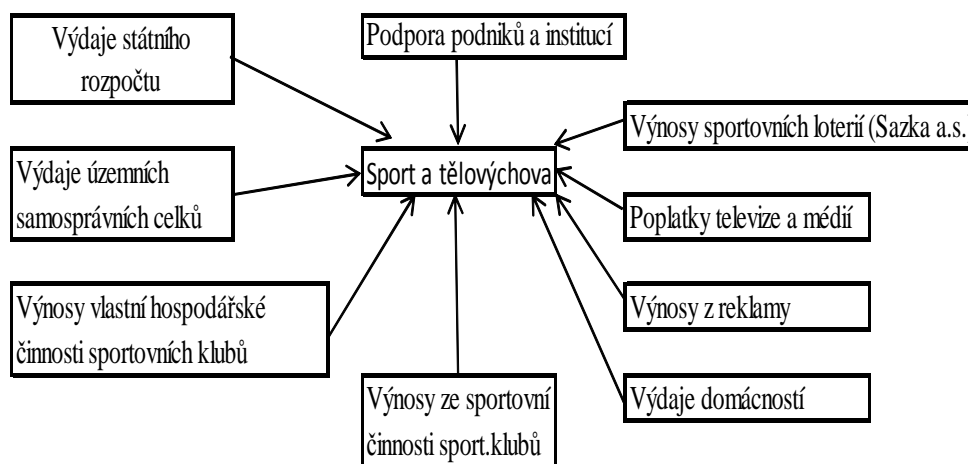
- 1.** osvobození finančních toků neziskové organizace od daní - zde se jedná především o osvobození od daně z příjmů z hlavní a podnikatelské činnosti a od daně z příjmů právnických osob. Předmětem daně nejsou příjmy vyplývající z posláním neziskové společnosti stanoveným statutem, z dotací, z příspěvků a jiných podpor od státu, obcí či krajů, dále příjmy z úroků z vkladů na běžném účtu či z bezúplatného nabytí nemovitosti a movité věci podle zákona o majetkovém vyrovnání s náboženskými společnostmi. Naopak předmětem daně jsou vždy příjmy z reklam, z členských příspěvků a příjmy z pronájmu. Poslední dva jmenované příjmy jsou od daně osvobozeny. (Zákon č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů § 18, 19, 2014). Další osvobození se týká daně z přidané hodnoty, což znamená, že od daně jsou osvobozena všechna zdanitelná plnění prováděná v rámci hlavní činnosti subjektu, které nebyly založeny za účelem podnikání. (Zákon č. 235/2004 Sb., o dani z přidané hodnoty, 2014)
- 2.** úlevy na daních neziskovým organizacím - v tomto případě má nezisková organizace, která je daňovým poplatníkem, možnost uplatnit snížení daňové povinnosti a to v různé výši. Neziskové organizace si mohou snížit základ daně z příjmů až o 30%, maximálně však o 1 mil. Kč, pokud použijí získané prostředky na krytí nákladů související s činnostmi, ze kterých získané příjmy nejsou předmětem daně. (Zákon o daních z příjmů, 2014 § 20, 2014)
- 3.** úlevy na daních donátorům - tato úleva je chápána jako veřejná podpora pro osoby poskytující prostředky neziskovým organizacím, které mohou uplatnit výši daru jako nezdánitelnou část základu daně či odčitatelnou položku. (Stejskal a spol., 2012)

2.4 Financování sportu v České republice

Tato kapitola je věnována způsobům financování sportu v České republice. Cílem této kapitoly je také zjistit, zda je podpora státu dostatečná, jaké jsou skutečné výdaje do oblasti sportu a na druhou stranu jaké plynou příjmy ze sportu do státního rozpočtu. Koncepce státní podpory sportu z roku 2011 uvádí, že finance do českého sportu jsou na historicky nejnižší úrovni za posledních 20 let. Tato negativní skutečnost je částečně kompenzována nižší porodností po roce 1990 a výrazným poklesem sportující talentované mládeže. Tento trend se však od roku 2002 obrátil a očekává se nárůst počtu sportující mládeže až o 28%.

Financování sportu se uskutečňuje dle zákona č. 501/2012 Sb., kterým se mění zákon č. 218/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech a o změně některých souvisejících zákonů. (mfcz.cz, 2012) Financování sportu je zajišťováno ze dvou základních zdrojů, a to z veřejných a soukromých. Ve většině případech dochází k prolínání obou forem. V takovém případě se jedná o tzv. vícezdrojové financování. V případě financování z veřejných zdrojů se jedná především o podporu ze státního rozpočtu, dotace z místních rozpočtů a financování školní tělesné výchovy. Soukromé zdroje tvoří finance firem, domácností a výtěžky ze sázkových her. (Hobza a kol., 2006) Vícezdrojový systém je znázorněn na následujícím obrázku. Toto schéma zobrazuje všechny zdroje vyskytující se v oblasti sportu. Podíly jednotlivých zdrojů se liší dle úrovně konkrétního sportu.

Obrázek 5 Disponibilní fond sportu

Zdroj: Vlastní zpracování, 2014 dle Novotný (2000)

Koncepce státní podpory sportu (2011) uvádí mezi základní finanční prostředky plynoucí do sportu tyto zdroje:

- finanční prostředky ze státního rozpočtu, tj. z MŠMT
- financování z rozpočtu obcí, měst a krajů
- financování z příjmů sázkových a loterijních společností
- sponzorství, dary, příjmy z reklam
- vlastní finanční prostředky spolků (MŠMT, 2011)

Do budoucna se také uvažuje o podpoře sportu z fondů EU. Zde zatím systematické čerpání finančních prostředků neexistuje, neboť nebyl zatím vytvořen samostatný evropský rozpočet pro sport a stanovení pravidel a účelu pro využívání těchto zdrojů. Dle Koncepce státní podpory sportu v České republice (2011) lze očekávat finanční prostředky z fondu EU již v rozpočtovém období 2013-2020. Výše podpory z fondu EU bude závislá na nastavení priorit v rámci Evropské komory.

V současné době kraje a obce využívají finančních prostředků ze strukturálních fondů a Fondu soudržnosti. Kraje sdružené do regionů soudržnosti vytvořily pro období 2007-2013 decentralizovaně své vlastní regionální operační programy (ROP). V České republice existuje celkem sedm regionálních operačních programů zahrnující celou ČR s výjimkou hlavního města Prahy. Jedná se o regionální operační program Střední Čechy, Jihozápad, Severozápad, Jihovýchod, Severovýchod, Moravskoslezsko a Střední Morava. Hlavním cílem ROP je modernizace infrastruktury, zvýšení podílu cestovního ruchu, zlepšení životních podmínek obyvatel s čímž jsou spojeny i volnočasové aktivity a tedy i sport. O podporu lze žádat prostřednictvím dvou typů projektů. První možností je podání žádosti na individuální projekty, které vyhláší Regionální rada soudržnosti NUTS II. Druhou možností je podat žádost na jednotlivé akce v rámci tzv. grantových schémat. Výše uvedených sedm ROP pro regiony soudržnosti získalo pro období 2007-2013 celkovou částku 4,66 mld. €. Nevýhodou je, že neexistuje program určený pro samotný sport. Obce a kraje tak mohou využívat pouze související programy, kterými jsou například rozvoj cestovního ruchu či rozvoj venkova. (Novotný, 2011) Finanční prostředky pro období 2014-2020 zatím nejsou schválené, ale předpokládá se, že Česká republika získá cca. 20,5 mld. €. (strukturální-fondy.cz, 2014)

2.4.1 Financování ze státního rozpočtu

Finanční prostředky do oblastí sportu plynoucí ze státního rozpočtu jsou zajišťovány především prostřednictvím Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy v kapitole č. 333. K hlavním příjmům této kapitoly patří státní zdroje, finanční prostředky přidělované přímo do rozpočtu MŠMT- kap. 333, finanční prostředky plynoucí MŠMT z kapitoly Všeobecná pokladní správa (VPS) a nestátní zdroje, které jsou představovány výnosy společnosti Sazka a.s.. (Peková, 2008) Financování ze státního rozpočtu se řídí zákonem 501/2012 Sb., o rozpočtových pravidlech. Prostředky poskytuje stát ve formě dotací.

Dotace lze členit na účelové a neúčelové. **Účelové** dotace jinak řečeno specifické jsou poskytovány na konkrétní předem stanovený účel. Tento typ dotací může být podmíněn tím způsobem, že vyžaduje od příjemců spoluúčast na financování daných výdajů. Dotace se spoluúčastí se dále člení na rovnocennou podmíněnou účelovou dotaci jinak řečeno otevřenou v případě rovnocenného podílu příjemce a poskytovatele dotace. Druhým typem dotace se spoluúčastí je nerovnocenná podmíněná účelová dotace, neboli uzavřená, kde se určí maximální výše dotace. V případě dotací bez spoluúčasti se jedná o dotace s fixní částkou, které poskytovatel poskytuje na předem určené statky či služby danému příjemci. Výše dotace se vypočítá dle určitých parametrů, které souvisejí s daným statkem či službou. O **neúčelové** dotace se jedná v případě, že příjemce obdrží dotaci, ale je v jeho kompetenci využití tohoto daru, poskytování není podmíněno spoluúčastí. Tento typ dotací může být poskytován v paušální fixní částce nebo mohou být udělovány v závislosti na příjmovém úsilí příjemce. (Novotný, 2011)

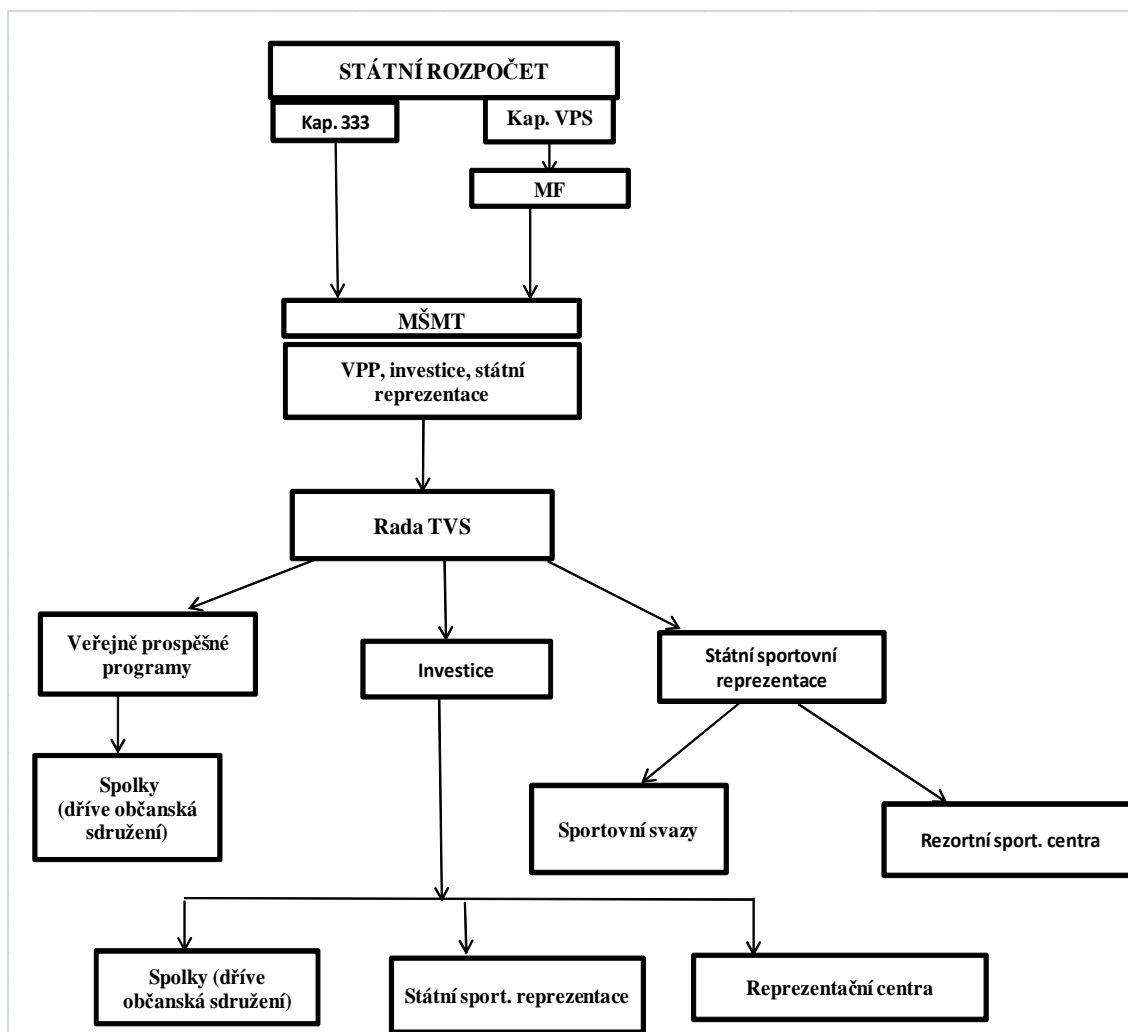
Novotný (2011) ještě uvádí další členění dotací, a to na dotace nárokové a nenárokové. V případě, že příjemce má na dotaci automatický nárok, nemusí o ni tedy žádat, jedná se o dotaci nárokovou. Pokud však příjemce musí zažádat, a nemá tedy automatický nárok na konkrétní dotaci, hovoří se o dotaci nenárokové.

Koncepce státní podpory sportu v ČR (2011) uvádí, že hlavním cílem nové legislativy v oblasti sportu je zajistit dostatečné množství finančních prostředků ze státního rozpočtu na pokrytí cílů a podpory sportu. Dále chce sport podpořit rozsáhlejšími daňovými úlevami, ve větší míře přihlížet k potřebám sportovního prostředí při navrhování ekonomických a daňových zákonů, chce zajistit povinnou rekonstrukci sportovních zařízení, které jsou v majetku státu, obcí a krajů a umožnit jejich kvalitnější využití.

Následující obrázek analyzuje průběh rozdělování státních finančních zdrojů na podporu sportu v ČR. Prostředky na financování sportu v rámci státního rozpočtu jsou soustředěovány v kapitole MŠMT - č. 333. (Peková, 2008)

Obrázek 6 Schéma rozdělování státních zdrojů na podporu sportu a tělovýchovy v ČR

Zdroj: Vlastní zpracování, 2014 dle Peková (2008)

Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy rozděluje dva typy dotací:

- investiční
- neinvestiční

Oba typy dotací poskytované MŠMT jsou dotacemi účelovými nenárokovanými, tzn., že příjemce musí o příspěvek zažádat. Žadatelem o státní dotaci v oblasti sportu může být nestátní nezisková organizace s registrovanými stanovami podle zákona č. 89/2012 Sb., občanský zákoník.

Tato NNO podá žádost na Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy. Podání žádosti je prvním krokem celého procesu dotační politiky a nevzniká tím ještě právní nárok na obdržení dotace. Rozhodujícím aspektem pro realizaci obdržených žádostí na MŠMT je finanční objem, který bude stanoven pro oblast sportu až v souvislosti se schválením zákona o státním rozpočtu pro daný rok. Objem dotací rozdělovaných do oblasti sportu se tedy každoročně mění. (MŠMT, 2014)

Neinvestiční dotace

Neinvestiční dotace se člení na dva výdajové okruhy, kterými jsou:

- Sportovní reprezentace
  - Program I - Sportovní reprezentace
  - Program II - Sportovně talentovaná mládež
- Všeobecná sportovní činnost
  - Program III - Všeobecná sportovní činnost
  - Program IV - Údržba a provoz sportovních zařízení
  - Program V - Organizace sportu

Podpora Rezortních sportovních center (RSC) MŠMT, Ministerstva obrany, Ministerstva vnitra a Antidopingového výboru ČR je realizována bez vyhlášeného programu a řídí se zákonem č. 115/2001 Sb., o podpoře sportu. Financování RSC je uskutečňováno z výdajového okruhu Sportovní reprezentace. (MŠMT, 2014)

Toto rozdělení je platné od roku 2011. Do té doby prošly výdajové okruhy několika změnami. Počet výdajových okruhů se snížil z původních devíti okruhů na současných pět v souvislosti se sloučením věkových kategorií v oblasti sportovně talentované mládeže a programů v oblasti všeobecné sportovní činnosti. Od roku 2012 je realizován Ministerstvem školství, mládeže a tělovýchovy nový program V s názvem Organizace sportu. Tento program vznikl z důvodu přesunu finančních prostředků z Ministerstva financí. (MŠMT, 2013) Cílem snížení počtu programů má být zjednodušení administrativy spojené s vyhodnocováním a evidováním žádostí, odstranění duplicit financování a jednodušší orientace žadatelů o dotaci v programech. (Novotný, 2011)

Výdajový okruh sportovní reprezentace

Podpora pro rok 2014 zatím nebyla zveřejněna. Čeká se na schválení státního rozpočtu, od kterého se odvíjí výše podpory pro oblast sportu, ale odhaduje se, že částka do této oblasti bude shodná s roky 2012 a 2013. Celková podpora pro oblast sportu ze státního rozpočtu pro rok 2013 činila **2.990.167 tis. Kč**. Z této částky byla odvedena částka na výdajový okruh sportovní reprezentace ve výši **1.072.543 tis. Kč**. Tato suma je dále rozdělena do jednotlivých programů a také do oblasti Resortních sportovních center (RSC) a Antidopingového výboru (ADV), neboť jak již bylo zmíněno, tyto oblasti nemají prozatím vlastní program. Detailní rozdělení zobrazuje tabulka číslo 5.

Tabulka 5 Státní dotace na výdajový okruh sportovní reprezentace (v tis. Kč)

výdajový okruh sportovní reprezentace	1 072 543
Sportovní reprezentace	700 392
Program I- Sportovní reprezentace	368 392
Program II- Sportovně talent. mládež	332 000
Resortní sport. centra a ADV	372 151
Ministerstvo obrany	150 000
Ministerstvo vnitra	114 500
VSC MŠMT	95 000
ADV	12 651

Zdroj: Vlastní zpracování, 2014 dle MŠMT (2013)

Pro tento výdajový okruh se původně uvažovala částka 1.065.160 tis. Kč, ale na základě spisu č.j. MŠMT-9017/2013-50 byl rozpočet pro Antidopingový výbor a Vysokoškolská sportovní centra v dubnu 2013 navýšen. U VSC byla původně plánována částka 88.217 tis. Kč u ADV byla částka navýšena z původní hodnoty 12.051 tis. Kč. (MŠMT, 2013)

Hlavní zásady při rozdělování státní dotace vyplývají z Koncepce státní podpory sportu v České republice vydané dne 9. března 2011. Dle této koncepce je hlavním cílem podporovat výkonností a vrcholové sportovce, tedy reprezentanty ČR v různých sportech a také zajišťovat péči pro sportovně talentovanou mládež ve věku od 6 do 23 let. Poskytnuté finanční prostředky v roce 2013 byly využity na podporu spolků v oblasti sportu, na podporu účasti na Zimní Univerziádě v Itálii a Letní Univerziádě v Rusku, na zajištění českých reprezentantů při jejich přípravě a účasti na mezinárodních

soutěží. Dále byly dotace určeny pro podporu talentované mládeže a pro možnost uskutečnit mezinárodní sportovní akce na území České republiky. (MŠMT, 2013)

Program I - Sportovní reprezentace ČR

Dle údajů MŠMT (2013) bylo v tomto programu v roce 2013 evidováno 123 sportovních svazů a sportovních organizací. Rozdělování dotací se uskutečňuje dle následujících doporučení:

- dotaci pro sportovní reprezentaci rozdělit v závislosti na diferenciaci finanční podpory státu ve vztahu k mezinárodně úspěšným sportovním odvětvím
- sportovní svazy financovat dle bodového ekvivalentu úspěšnosti, tzn. svazy umístěné na 1.-12. místě, dále na 13.-60. místě a poslední skupinou jsou svazy na 61.-80. místě
- do rozdělování financí začlenit také tzv. předzávorkovou část, jedná se o Českou asociaci univerzitního sportu, Českou asociaci akademického technického sportu, oblast zdravotně postižených sportovců, Český paralympijský výbor, Český olympijský výbor a Centrum zdravotního zabezpečení sportovní reprezentace
- získané prostředky využít na podporu účasti českých reprezentantů na mezinárodních soutěžích a na uskutečnění mezinárodních soutěžích v České republice

Z již uvedeného rozpočtu 368.392 tis. Kč pro Program I- sportovní reprezentace, byla tato částka rozdělena pro sportovní svazy dle úspěšnosti (261.000 tis. Kč), pro tzv. předzávorkové organizace (51.700 tis. Kč) a pro změnové řízení a významné akce v ČR (55.692 tis. Kč). Částka pro sportovní svazy je rozdělena na základě výpočtu finančních objemů v závislosti na bodovém hodnocení výsledků, vyplývající z úspěšnosti sportovních svazů během tříletého období a dalších kritérií na základě schválených "Zásad sportovní reprezentace". Následující tabulka popisuje rozdělení dotace pro sportovní svazy.

Tabulka 6 Rozdělení dotace pro sportovní svazy 2013 (tis. Kč)

Sportovní svazy	svazy 1-12	svazy 13-60	svazy 61-80	
261 000,- Kč	55,2%	42,8%	2,0%	celkem
10% na přípravu	14 400	11 180	520	26 100
10% na materiál	14 400	11 180	520	26 100
30% na akce	43 200	33 540	1 560	78 300
50% za výsledky	72 000	55 900	2 600	130 500
celkem	144 000	111 800	5 200	261 000

Zdroj: Vlastní zpracování, 2014 dle MŠMT (2013)

Výše uvedená tabulka analyzuje objem dotací připadající jednotlivým svazům podle úspěšnosti a celkovém přínosu pro stát. Částka se může ještě snížit, a to v případě pozitivního dopingového nálezu u daného svazu, za neuskutečněné akce či za nedodání výsledků do měsíce od ukončení akce. Mezi TOP 12 svazů v roce 2013 patřily tyto sporty: atletika, tenis, cyklistika, kanoistika, lyžování, fotbal, basketbal, plavání volejbal, lední hokej, veslování a střelectví. (MŠMT, 2013)

Program II - Sportovně talentovaná mládež

Tato oblast je určena, jak již bylo uvedeno výše pro talentovanou mládež ve věku od 6 do 23 let. Program podpory je zde aktualizován ve dvouletých cyklech. Celková dotace 332.000 tis. Kč byla rozdělena mezi sportovní svazy (SCM a SpS), které obdržely 243.000 tis. Kč, na podporu pro sportovně talentované mládeže, která získala 80.000 tis. Kč. Dále byla částka určena pro Olympiádu dětí a mládeže ve výši 1.000 tis. Kč, pro dorovnání výrazných propadů v hodnotě 3.500 tis. Kč a na změnové řízení šla částka 4.500 tis. Kč. (MŠMT, 2013)

Výdajový okruh všeobecná sportovní činnost

Pro výdajový okruh všeobecná sportovní činnost byla pro rok 2013 ze státního rozpočtu vyčleněna částka **1.917.624** tis. Kč. Tato částka byla rozdělena do jednotlivých programů v poměru, který znázorňuje tabulka číslo 7.

Tabulka 7 Státní dotace na výdajový okruh všeobecná sportovní činnost (v tis. Kč)

Výdajový okruh všeobecná sportovní činnost	1 917 624
Všeobecná sportovní činnost	1 297 524
Program III- Všeobecná sportovní činnost	63 524
Program IV- Údržba a provoz sport. zařízení	154 000
Program V- Organizace sportu	1 080 000
Kapitálové výdaje - Program 133510	620 100
Podprogram 133512- Všeobecná sport. činnost	300 000
Podprogram 133513- Sportovní reprezentace	320 100

Zdroj: Vlastní zpracování, 2014 dle MŠMT (2013)

Hlavní zásady při rozdělování dotací v tomto výdajovém okruhu se opět řídí Koncepcí státní podpory sportu v České republice z roku 2011. K hlavním cílům podpory v této oblasti patří zabezpečení pravidelné sportovní činnosti pro všechny věkové kategorie, podpoření sportu na školách a také zajištění sportu pro handicapované. Podpora údržby a provozu je zajišťována na základě možností státního rozpočtu, kdy požadavky spolků převyšují finanční možnosti přibližně v poměru 60%:40%. V případě Programu 133510 se jedná o investiční dotace, ale Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy je uvádí společně s výdajovým okruhem Všeobecná sportovní činnost. (MŠMT, 2013)

Program III - Všeobecná sportovní činnost

Tento program je určen především pro podporu oblasti "Sport a škola" s cílem vytváření podmínek pro sportovní aktivity pro studenty, kteří jsou členy různých školních sportovních klubů či univerzitních sportovních organizací. Do tohoto programu spadá také oblast zdravotně postižených a podpora významných sportovních akcí v oblasti školních sportovních a univerzitních organizací. Pro objektivní rozdělování finančních prostředků plynoucích ze státního rozpočtu jsou zavedeny zásady, kritéria a principy pro výběr státních dotací do jednotlivých programů. Projednávání jednotlivých projektů probíhá za účasti komise expertů. (MŠMT, 2013) Oblast všeobecná sportovní činnost obdržela dotaci ve výši 63.524 tis. Kč a tato částka se dále rozdělila v poměrech, které uvádí tabulka číslo 8.

Tabulka 8 Státní dotace na Program III (v tis. Kč)

Program III - Všeobecná sportovní činnost	63 524
Činnost školních a univerzitních organizací	24 300
Oblast zdravotně postižených sportovců	12 400
Podpora významných akcí	3 830
Rezerva	22 994

Zdroj: Vlastní zpracování, 2014 dle MŠMT (2013)

Tyto částky byly rozděleny mezi 24 přijatých žádostí. Žádost podalo původně 66 žadatelů, ale 42 jich bylo vyřazeno z důvodu nesplnění nějaké z podmínek. (MŠMT, 2013)

Program IV - Údržba a provoz sportovních zařízení

Tento program je zaměřen na údržbu a provoz sportovních zařízení na celém území. Na tento program bylo předloženo 98 žádostí, ale uspělo jich pouze 64. Od roku 2012 platí nový požadavek, který ukládá povinnost předložit také elektronicky zpracovaný podklad s uvedenými sportovními zařízeními. (MŠMT, 2013)

Program V - Organizace sportu

Hlavní cíle tohoto programu jak uvádí MŠMT (2013) je především podporovat organizace sportu, významné sportovní akce a zabezpečit sportovní činnosti členů nestátních neziskových organizací. Výpočet výše dotace jednotlivým svazům vychází z následujících kritérií:

1. kritérium sportovní úspěšnosti - jedná se o stejné kritérium jako u programu sportovní reprezentace (pořadí TOP)
2. kritérium počtu členské základny - vychází se z počtu za předchozí rok
3. kritérium počtu členské základny mládeže - vychází se také z předchozího roku

Následující tabulka popisuje deset sportovních svazů, které získaly v roce 2013 největší dotaci na program V. Mezi sportovní svazy v TOP, tedy mezi 80 nejúspěšnějších sportovních svazů byla rozdělena v roce 2012 částka 655.000 tis. Kč a v roce 2013 se jednalo o částku 570.000 tis. Kč.

Tabulka 9 Dotace pro sportovní svazy 2012, 2013 (v tis. Kč)

Sportovní svaz	dotace 2012	dotace 2013	TOP
Fotbal	158 760,9	153 702,8	6
Atletika	28 182,9	25 503,1	1
Lední hokej	28 302,7	25 461,5	10
Volejbal	23 923,5	21 939,2	9
Basketbal	23 277,7	20 511,8	7
Florbal	20 532,2	19 431,0	52
Tenis	25 368,8	19 234,4	2
Plavání	18 427,7	16 898,7	8
Házená	13 960,1	12 766,1	14
Lyžování	14 368,2	12 114,8	5

Zdroj: Vlastní zpracování, 2014 dle MŠMT (2013), příloha č.4

Tabulka číslo 9 zobrazuje, že výrazně největší dotaci získal v obou letech fotbalový svaz. Tento fakt je dán především největší členskou základnou, což je důležité kritérium při rozdělování státních dotací v Programu V. Na druhém místě ve velikosti dotace skončil atletický svaz, který si zajistil toto umístění především díky 1.místu v pořadí TOP, což znamená, že byla nejúspěšnějším sportovním svazem co se týče sportovních úspěchů. Na šestém místě se umístil florbalový svaz, a to i přesto, že se zdaleka neřadí mezi nejúspěšnější sportovní svazy, neboť v hodnocení TOP skončil až na 52.místě. Zde je tedy výše dotace zásluhou spíše velikosti členské základny, která se neustále rozrůstá. Naprostým opakem je například svaz cyklistiky, který se umístil až na pomyslné 11.pozici co do výše dotace, ale v hodnocení TOP obsadil 3.místo. Nižší dotace je zde ovlivněna menší členskou základnou. Na desátém místě ve výše uvedené tabulce se umístilo lyžování, které nemá zdaleka tak početnou základnu registrovaných závodníků, ale dotaci si zajistilo především díky úspěchům, neboť v hodnocení TOP skončilo na 5.místě. Z tabulky lze také vypožorovat, že výše dotace se u každého sportovního svazu snížila oproti roku 2012 což bylo zapříčiněno celkově nižší státní dotací pro sportovní svazy a to o částku 85.000 tis. Kč.

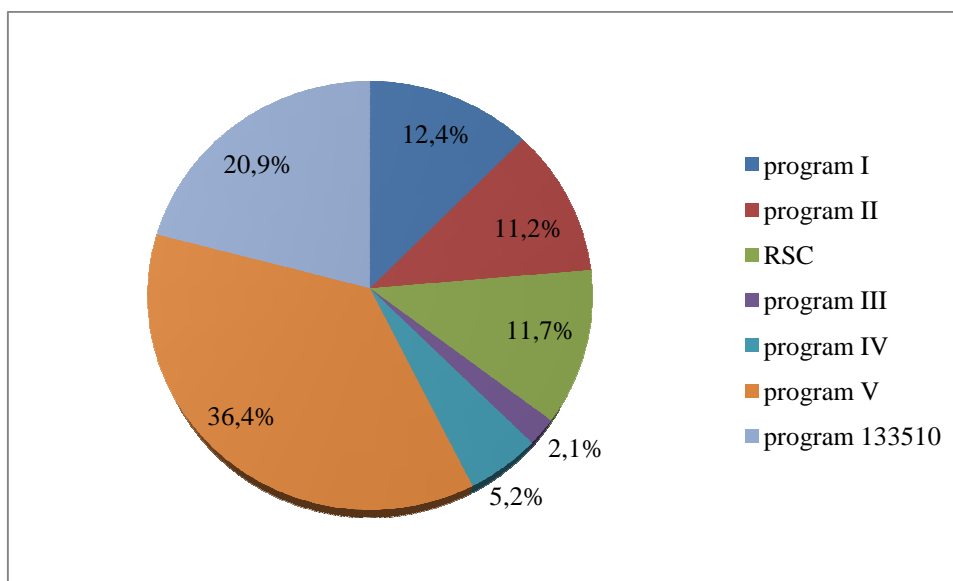
Investiční dotace

Druhou část finančních prostředků plynoucích ze státního rozpočtu tvoří investiční dotace. Tento typ dotací je určen na podporu rozvoje a obnovu materiálně technické základny sportovních organizací. Program pro tento typ dotací se nazývá Podpora materiálně technické základny sportu (Program 133510) a dělí se na dva podprogramy. Prvním podprogramem je Podpora materiálně technické základny sportovních organizací (Podprogram 133512) a druhým podprogramem je Podpora materiálně technické základny sportovní reprezentace (Podprogram 133513). Rozpočet pro tento program je uveden výše v části výdajového okruhu všeobecná sportovní činnost. Pro připomenutí činila státní podpora pro tento program 620.100 tis. Kč a z toho podprogram 133512 obdržel 300.000 tis. Kč a podprogram 133513 získal částku 320.100 tis. Kč. (MŠMT, 2013)

Shrnutí financování ze státního rozpočtu

Ze státního rozpočtu plynula do oblasti sportu částka 2.990.167 tis. Kč, která se rozděluje mezi jednotlivé programy. Stát poskytuje finanční podporu ve formě dotací, které se člení na investiční a neinvestiční. Z výše uvedených údajů vyplývá, že větší část tvoří dotace neinvestiční a to 79,1%. Z neinvestičních dotací poté tvoří největší část Program V-Organizace sportu s hodnotou 36,4%. Program I-Sportovní reprezentace získala pouhých 12,4% z celkových výdajů ze státního rozpočtu. Grafické znázornění výdajů ze státního rozpočtu na jednotlivé dotační programy v oblasti sportu je uvedeno na obrázku číslo 7. Program 133510-Podpora materiálně technické základny sportu představuje program pro investiční dotace.

Obrázek 7 Podíl výdajů na jednotlivé dotační programy podpory sportu MŠMT (2013)

Zdroj: Vlastní zpracování, 2014 dle MŠMT (2013)

Jak již bylo zmíněno na začátku této podkapitoly jsou finanční prostředky do oblasti sportu na velmi nízké úrovni. Za největší problém se často uvádí ztráty z výstavby Sazka Arény či zadlužení z pořádání Mistrovství světa v klasickém lyžování v Liberci konané v roce 2009. Samozřejmě se jedná o významné ztráty. Společnost SAZKA a.s. jako významný zdroj financování sportu bude rozebrána v následující podkapitole. Nyní se zaměříme na zhodnocení vývoje dotací ze státního rozpočtu. Tabulka číslo 10 zobrazuje vývoj státního rozpočtu, vývoj dotací poskytnutých z tohoto rozpočtu a procentní podíl ze státního rozpočtu do oblasti sportu. Z tabulky je patrné, že podíl ze státního rozpočtu do oblasti sportu je velmi malý. Je proto nutné zajistit podporu i z jiných zdrojů. Lze si všimnout, že investiční dotace byly nejvyšší v roce 2008. To bylo zapříčiněno vysokými výdaji na spolufinancování již zmíněného MS v klasickém lyžování. Od této události investiční dotace stále klesají. Dále lze z tabulky vyzorovat nárůst neinvestičních dotací v roce 2012 a 2013. To je ovlivněno tím, že od roku 2012 byl navýšen rozpočet převodem státní podpory pro nestátní neziskové organizace v oblasti sportu o 280.000 tis. Kč, která byla dříve poskytována Ministerstvem financí. Druhým důležitým rozhodnutím bylo navýšení finančních prostředků do oblasti sportu o 800.000 tis. Kč v souvislosti s přípravami nového loterijního zákona. (MŠMT, 2013)

Tabulka 10 Státní rozpočet a rozpočet sportu (v mld. Kč)

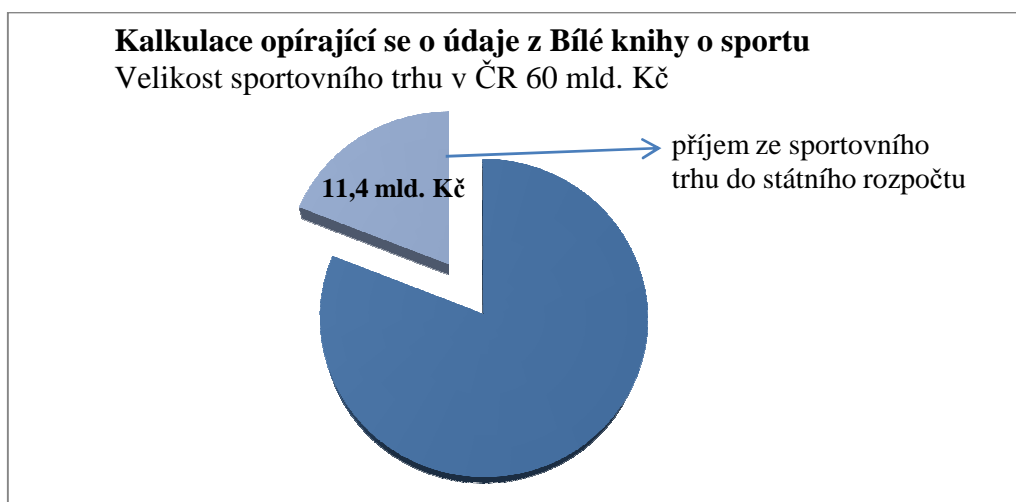
Česká republika	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Státní rozpočet	1 063,9	1 114	1 022,2	1 055,7	1 084,7	1 080,7
Investiční dotace	1,208	0,738	0,613	0,62	0,62	0,62
Neinvestiční dotace	1,437	1,429	1,279	1,4	2,362	2,37
Dotace celkem	2,645	2,167	1,892	2,02	2,982	2,99
% ze SR do oblasti sportu	0,24%	0,19%	0,19%	0,19%	0,27%	0,28%

Zdroj: Vlastní zpracování, 2014 dle MFČR a MŠMT

Přínos sportovního prostředí pro státní rozpočet

Údaje o přínosech jsou zveřejněny pouze do roku 2008, kdy byla vydána francouzská studie o struktuře financování sportu. Na základě tohoto dokumentu společně s Bílou knihou o sportu bylo možné zjistit jaký je vlastně přínos sportu pro státní rozpočet. Analýza financování sportu v ČR (2009) uvádí, že příjmy ze sportovní oblasti do státního rozpočtu činily v roce 2008 8,8 mld. Kč na základě francouzské studie a 11,4 mld. Kč z údajů Bílé knihy o sportu. Výdaje do oblasti sportu v tomto roce však tvořily pouze 7,7 mld. Kč. Výsledkem je tedy to, že sportovní prostředí je plátcem do státního rozpočtu se saldem 1,1 až 3,7 mld. Kč. Následující obrázky graficky zobrazují tyto přínosy. Dle evropské studie Bílá kniha o sportu je velikost sportovního trhu v ČR přepočtena na základě toho, že sport vygeneruje 2% HDP. Na základě tohoto přepočtu je objem sportovního trhu 60 mld. Kč.

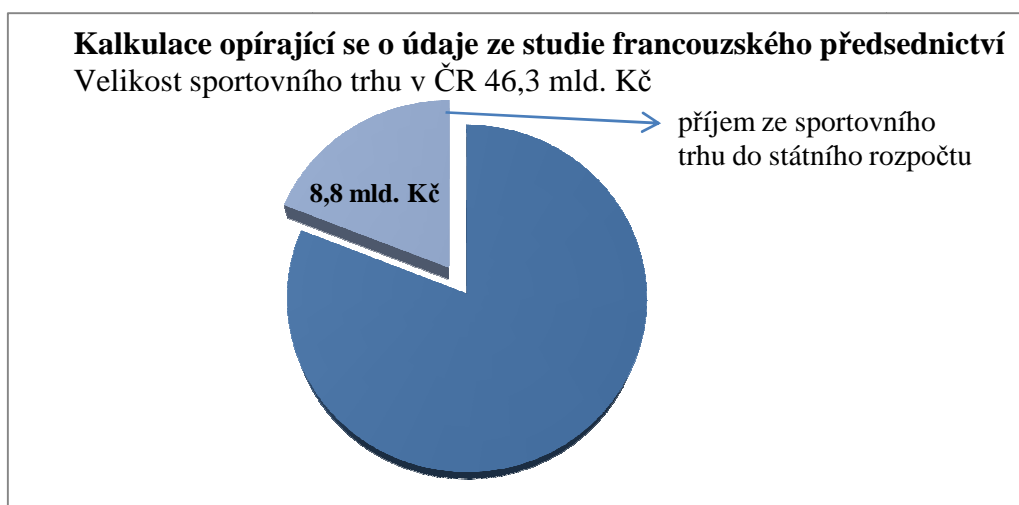
Obrázek 8 Příjem ze sportovního trhu do státního rozpočtu podle Bílé knihy o sportu (2008)

Zdroj: Vlastní zpracování, 2014 MŠMT (2009)

Obrázek číslo 9 znázorňuje příjem ze sportovního trhu do státního rozpočtu na základě studie francouzského předsednictví. Dle této studie je velikost sportovního trhu v ČR 46,3 mld. Kč. V této studii auditorský tým vycházel z průměrného výdaje obyvatele za rok na sport, který činí 177 €. Příjem do státního rozpočtu dle tohoto výpočtu činí 8,8 mld. Kč. (Analýza financování sportu v ČR, 2009)

Obrázek 9 Příjem ze sportovního trhu do státního rozpočtu podle studie francouzského předsednictví (2008)

Zdroj: Vlastní zpracování, 2014 dle MŠMT (2009)

2.4.2 Financování z rozpočtů měst, krajů a obcí

Zajišťování prostředků pro sportovní spolky z těchto veřejných zdrojů upravuje zákon č. 115/2001 Sb., o podpoře sportu. Ten ukládá městům, krajům a obcím úkoly v podobě zabezpečování sportu pro všechny, zajišťování výstavby, rekonstrukce a udržování sportovních zařízení, podporovat talentovanou mládež a zabezpečovat finanční podporu sportu ze svých rozpočtů. (Zákon č. 115/2001 Sb., o podpoře sportu § 5, 6, 2005)

Peková (2008) uvádí, že v rozpočtu krajských úřadů není žádná přímá položka na financování sportu. V rámci kraje jsou finanční prostředky rozdělovány z odboru školství pro jednotlivé školy, z nichž část je využita na rozvoj tělovýchovy v rámci učebních programů jednotlivých škol. Jde tedy o dotace, které plynou z rozpočtu MŠMT, které následně rozdělují místní krajský úřad. Částky na financování sportu z rozpočtů měst a obcí nejsou určeny žádnou zákonnou normou. Poskytnutá částka závisí na konkrétní situaci a možnostech daného města či obce. V rámci města se financuje

nejčastěji pořádání sportovních akcí, akce pro všechny, výkonnostní sport, oceňování nejlepších sportovců města či rekonstrukce, opravy a údržba sportovních zařízení. O rozdělování dotací ze státního rozpočtu rozhoduje Rada pro tělovýchovu a sport, která předkládá své návrhy a doporučení ministru školství, mládeže a tělovýchovy.

Výše finanční podpory poskytnutá z těchto samosprávných celků je úzce spojená s dalším zdrojem financování, kterým je financování z příjmů loterijních a sázkových společností. Odvody z herních automatů jsou z 20% příjmem pro stát a z 80% příjmem pro obce. Odvody z loterií a jiných podobných her jsou z 70% příjmem státu a z 30% příjmem obce. (Zákon č. 202/1990, o loteriích a jiných podobných hrách § 41 i, 2014)

Následující tabulka zobrazuje vývoj poskytnutých finančních zdrojů na sportovní účely od obcí a krajů. Výrazného poklesu objemu poskytnutých prostředků si lze všimnout mezi roky 2010 a 2011 a to téměř o 3,5 mld. Kč, neboť narostlo zadlužení územních rozpočtů. (kpmg.cz, 2012) Od roku 2012 by však mělo dojít k opačnému trendu, neboť došlo ke změně v loterijním zákoně, kdy loterijní společnost neodvádí prostředky na veřejně prospěšné účely, ale do veřejných rozpočtů, ve výše uvedeném poměru. Příjem měst a obcí z loterií a jiných podobných her se v roce 2012 zvýšil na 5,7 mld. Kč. V roce 2011 byl příjem z tohoto zdroje pouze 2,7 mld. Kč. (mfcr.cz, 2013) Otázkou však zůstává zda obce budou získané prostředky používat ve prospěch sportu.

Tabulka 11 Objem poskytnutých prostředků z obcí a krajů (v mil. Kč)

	2008	2009	2010	2011
Obce	11 000	12 857	13 508	9 976
Kraje	1 291	1 700	1 616	1 704
Celkem	12 291	14 557	15 124	11 680

Zdroj: Vlastní zpracování, 2014 dle KPMG (2012)

Česká unie sportu zpracovala 25. března 2014 zprávu, ve které se zabývá příjmy z hazardu a podporou sportu v okresních městech. Ze zkoumaného vzorku 74 bývalých okresních měst došlo k nárůstu příjmů z loterií a jiných podobných her z částky 944 mil. Kč v roce 2011 na 2,44 mld. Kč v roce 2013. Příjmy zkoumaných měst tedy tvoří více než třetinu všech příjmů poskytnutých městům a obcím z odvodů loterijních a sázkových společností. Přímé výdaje do oblasti sportu, včetně výdajů na sportovní zařízení v majetku měst se však zvýšily pouze o 300 mil. Kč. V případě investičních

výdajů měst došlo dokonce k poklesu. Výjimku tvoří pouze města Opava, Jihlava a Ostrava, která přijala Koncepti financování z příjmů získaných zdaněním hazardu. V Opavě zástupci přislíbili, že 60% z odvodů z hazardu půjde na sport a v Jihlavě bude odvedeno na podporu sportu dokonce 80% z odvodů loterijních společností. Celkově nejvyšší dotace poskytuje do sportu Ostrava, která bylo právem zvolena Evropským městem sportu pro rok 2014. (cusc.cz, 2014) Níže uvedená tabulka znázorňuje příjmy z hazardu a poskytované dotace do sportu 74 bývalých okresních měst před novelou zákona o loteriích a po novelizaci.

Tabulka 12 Příjmy měst z hazardu a jejich výdaje na sport (v mil. Kč)

	2011	2012	2013
Příjmy z hazardu	944	2 123	2 440
Přímá podpora sportu	1 884	2 165	2 192
Sportovní investice	975	520	809
Výdaje na sport celkem	2 859	2 685	3 001

Zdroj: Vlastní zpracování, 2014 dle Česká unie sportu (2014)

Z tabulky vyplývá, že příjmy se po změně loterijního zákona výrazně navýšily. V případě přímé podpory sportu došlo k navýšení pouze o 308 mil. Kč a v případě investičních výdajů došlo dokonce k poklesu. Z této statistiky tedy vyplývá, že města zvýšené finanční prostředky získané z odvodů loterijních společností neposkytují na sport, což by se mělo zcela jistě změnit. Napomoci by tomu mohla úprava zákona, která by městům a obcím nařizovala odvádět určitou část ve prospěch sportu.

2.4.3 Financování z příjmů loterijních a sázkových společností

Tento způsob financování je upraven zákonem č. 202/1990 Sb., o loteriích a jiných podobných hrách. U tohoto zákona dochází k častým novelizacím. K důležité změně v zákoně došlo 1.1.2012 a k další novelizaci došlo vydáním předpisu č. 115/2013 Sb. s účinností od 1.1.2014. (MFČR, 2013)

Dalším zákonem působící v této oblasti je dle Koncepce státní podpory sportu v ČR (2011) zákon č. 227/1997 Sb., o nadacích a nadačních fondech ve znění pozdějších předpisů. Tento systém fungoval na takovém způsobu, že provozovatelé loterií a jiných podobných her musely povinně odvádět část svého výtěžku na veřejně prospěšné účely, mezi které patří i sport. Většinu sázek a tedy i zisku tvoří právě sázky na sport. Sázkové

společnosti tedy využívají práva sportovců, aniž by jim za to něco hradily. Touto problematikou se zabývalo švédské předsednictví EU a vytyčilo si to jako jednu ze svých priorit. Zpoplatněním práv sportovců by došlo formou odvodů k velkému přísunu finančních prostředků do oblasti sportu. Cílem legislativy je nastavit taková pravidla, aby sázkové a loterijní společnosti zajistily kompenzace za sportovní soutěže, ze kterých získávají výnosy.

První výše zmíněnou novelizací zákona č. 202/1990 Sb., platnou od roku 2012, došlo ke změně přerozdělovacího mechanismu, kdy všechny loterijní společnosti mají povinnost odvádět část svého výtěžku do veřejných rozpočtů, nikoliv na veřejně prospěšné účely. Tato změna byla pozitivní z hlediska přínosů pro státní rozpočet a rozpočet měst a obcí. Sázkové a loterijní společnosti musí povinně odvádět část odvodu z hracích přístrojů, který je z 20% příjmem státu a z 80% příjmem měst a obcí. Odvod z loterií a jiných podobných her je ze 70% příjmem státu a z 30% příjmem měst a obcí. Od roku 2012 jsou příjmy z hazardu nově zdaňovány jednotnou 20% sazbou mezi vsazenými částkami a vyplacenými výhrami (dříve 6%-20%). Navíc musí tyto podniky platit 19% daň z příjmů právnických osob, od které byly do této doby osvobozeny. Dalším výdajem sázkových společností je povinnost odvádět obcím 55,-Kč denně za každý hrací automat, který byl v daný den v provozu. Novela zákona způsobila poměrně výrazné zatížení loterijních společností, a tím i pokles počtu provozovatelů hracích přístrojů. V roce 2010 provozovalo hrací přístroje povolené obcemi 490 provozovatelů a hry povolované Ministerstvem financí 129 provozovatelů. V roce 2011 fungovalo 382 provozovatelů povolované obcemi a 127 Ministerstvem financí. V roce 2012 tedy po novelizaci zákona provozovalo hrací přístroje pouze 340 provozovatelů povolované obcemi a 109 firem povolované Ministerstvem financí. (mfcf.cz, 2013) Dalším dopadem novelizace zákona bylo snížení sponzorských darů, právě kvůli povinné loterijní dani a 19% sazbě z příjmů. Tím se společností zvýšilo daňové zatížení a omezily možnosti sponzoringu. (česká televize, 2012)

Novelizace zákona č. 202/1990 s platností od 1.1.2014 umožňuje poplatníkovy uplatnit slevu na dílčím odvodu a to do výše hodnoty peněžitých darů poskytnutých Českému olympijskému výboru na tělovýchovné a sportovní účely. Dílčí odvod lze snížit maximálně o 25% dílčího odvodu. (Zákon č. 202/1990 Sb., o loteriích a jiných podobných hrách, 2014) Tato novelizace by měla dle předpokladů Českého olympijské

výboru přinést o 400 mil. Kč ročně více než tomu bylo v posledních letech. Peníze budou určeny především na sport mládeže. ČOV zřídil speciální pracovní skupinu, která bude zajišťovat transparentní distribuci financí. V této skupině jsou zástupci celého sportovního spektra, od fotbalu, florbalu, přes individuální sporty a každý má své slovo, čímž vzniká spravedlivý klíč k přerozdělování finančních prostředků. Tento klíč vznikl v úzké spolupráci s Ministerstvem školství, mládeže a tělovýchovy. Klíč pro rozdělování finančních prostředků je následující:

- 10% z darů pro financování vlastních aktivit a projektů ČOV
- 31% z darů pro Fotbalovou asociaci ČR
- 8% z darů pro Český svaz ledního hokeje
- 1% z darů pro Český paralympijský výbor
- 2% z darů pro Českou obec sokolskou
- 48% z darů na příspěvky mezi sportovní svazy (kromě fotbalového a hokejového) (olympic.cz, 2014)

K poskytování 25% z loterijní daně na sport ve formě darů se zavázaly prozatím společnosti Tipsport a Sazka a.s., které by měly v roce 2014 odvést až 300 mil. Kč. ČOV vyjednává i s dalšími společnostmi. Finanční prostředky se dostanou k mládeži prostřednictvím jednotlivých sportovních svazů a organizací. První prostředky by se do sportovních svazů měly dostat ve třetím kvartálu roku 2014, uvádí předseda ČOV Jiří Kejval. (olympic.cz, 2014)

Následující tabulka zobrazuje objem vsazených peněz od roku 2007 do roku 2012. Dále ukazuje jaké byly v jednotlivých letech příjmy z těchto vsazených prostředků a jaká částka byla odvedena na veřejně prospěšné účely (VPÚ). Mezi veřejně prospěšné účely se řadila ekologie, kultura, nadace, obce, sociální účely, školství, zdravotnictví a sport.

Tabulka 13 Vývoj sázek a odvodů loterií na VPÚ (v mld. Kč)

	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Vsazeno	108,3	128,5	127,8	125,6	126,2	135,5
Příjmy ze hry	24,8	29,9	32,5	31,8	31,1	31,8
Celkem na VPÚ	2,72	3,62	3,36	3,69	3,47	-
Z toho na sport	1,5	1,63	1,76	2,17	2,07	-
% na sport	55,14%	45%	52,38%	58,80%	59,65%	-

Zdroj: Vlastní zpracování, 2014 dle MFČR

Z tabulky lze vysledovat, že sport obdržel s výjimkou roku 2008 vždy přes 50% prostředků. Je to proto, že právě sport tvoří největší zisky sázkovým společnostem. Od roku 2012 byl odvod na VPÚ zrušen. V současné době tedy nelze určit přesná částka plynoucí do oblasti sportu z loterií a jiných podobných her. Lze pouze konstatovat, že novela zákona odebrala část finančních prostředků sportu ve prospěch státního rozpočtu a rozpočtu municipalit. Příjmy plynoucí ze sázkových společností formou odvodů tvořily v roce 2012 7,7 mld. Kč pro státní rozpočet a rozpočet obcí. V roce 2011 činila hodnota odvodů do státního rozpočtu a rozpočtů obcí 3,7 mld. Kč a v roce 2010 se jednalo o částku 3,3 mld. Kč. (MFČR, 2013) Zákon, ale nedefinuje jakou částku musejí obce odvádět na oblast sportu a tak se může stát, že situace se touto změnou ještě zhorší.

SAZKA a.s.

Loterijní společnost Sazka zahájila svou činnost 15. září 1956. První sázení bylo právě na sportovní výsledky. Od 22.dubna 1957 začala provozovat také číselnou loterii Sportka. Již od samého vzniku bylo ve zřizovací listině stanoveno, že čistý výtěžek z této činnosti bude odváděn do státního rozpočtu na podporu sportu, tělesné výchovy a turistiky. V roce 1957 byla Sazka převedena pod Československý svaz tělesné výchovy. Výnosy ze Sazky pokrývaly úhrady investic na pořádání spartakiád, na účasti na olympijských hrách, na výstavby a opravy sportovních zařízení a na financování sportovní reprezentace. V roce 1992 se Sazka stala akciovou společností. Hlavními akcionáři byla tato sdružení: Český svaz tělesné výchovy, Česká obec sokolská, Česká asociace Sport pro všechny, Autoklub ČR, Sdružení technických sportů, Asociace tělovýchovných jednot a sportovních klubů ČR, Orel-křesťanská tělovýchovná organizace a Český střelecký svaz. V roce 1997 přistoupil nový akcionář, kterým byl

Český olympijský výbor. Od 1.1.2000 přišel stát o možnost ovlivňovat rozdělování výtěžku Sazky a alokace se uskutečňovala podle podílů jednotlivých akcionářů. Až do roku 2003 byly tyto změny pro Sazku pozitivní a umisťovala se mezi 10. nejúspěšnějšími českými podniky. Převrat nastal po roce 2002, kdy se společnost rozhodla investovat do výstavby sportovní haly v Praze. Akcionáři provedli odsouhlasení bez účasti vlády, a tak celá výstavba byla financována loterijní společností. Tato výstavba byla mnohem dražší než se původně plánovalo a cena se vyšplhala až na 9 mld. Kč, místo plánovaných 3 mld. Kč. Sazka se tak zadlužila a tím utrpěly samozřejmě sportovní svazy, neboť byly na příspěvcích od Sazky a.s. závislé. (Novotný, 2011)

Tabulka číslo 14 zobrazuje akcionáře společnosti Sazka a.s. a jejich procentní poměry vlastnictví. Největší podíl měl Český svaz tělesné výchovy.

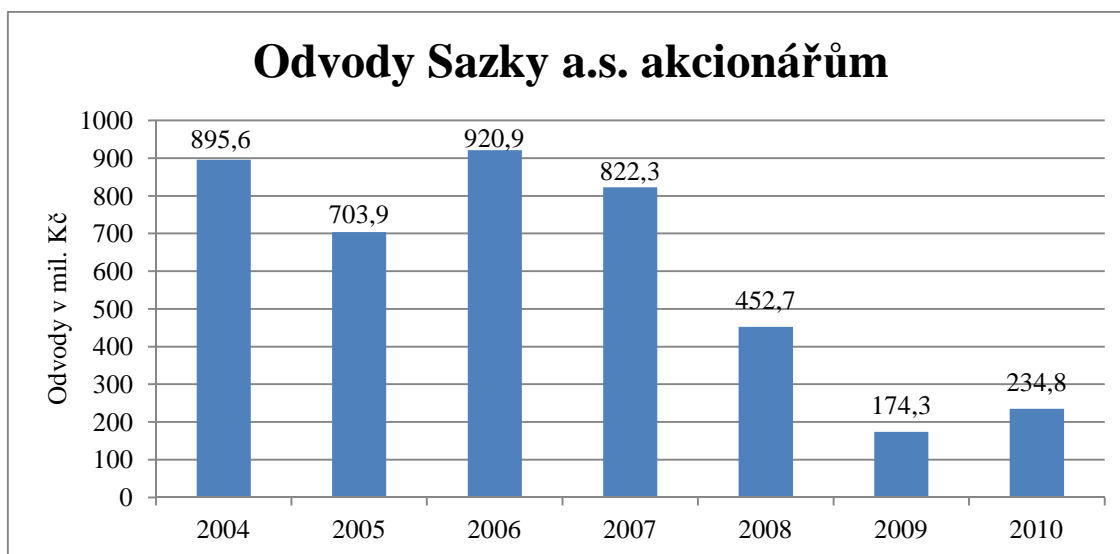
Tabulka 14 akcionáři Sazka a.s. do roku 2011

Akcionáři Sazky a.s.	v %
Český svaz tělesné výchovy	67,98
Česká obec sokolská	13,54
Česká asociace Sport pro všechny	5,56
Autoklub ČR	4,00
Sdružení sportovních svazů ČR	3,56
Český olympijský výbor	2,00
Český střelecký svaz	1,45
Asociace tělovýchovných jednot a sport. klubů	1,02
Orel	0,88
celkem	100,00

Zdroj: Vlastní zpracování, 2014 dle Ihned.cz (2011)

Následující obrázek analyzuje vývoj odvodů z loterijní činnosti společnosti Sazka a.s. svým akcionářům. Z obrázku je patrné, že nejvyšší částky dosáhly odvody pro akcionáře v roce 2006, kdy byla odvedena částka ve výši 920,9 mld. Kč. Od tohoto roku nastal výrazný pokles, neboť Sazka a.s. musela splácet dluhopisy, které byly vydány v souvislosti s výstavbou víceúčelové arény.

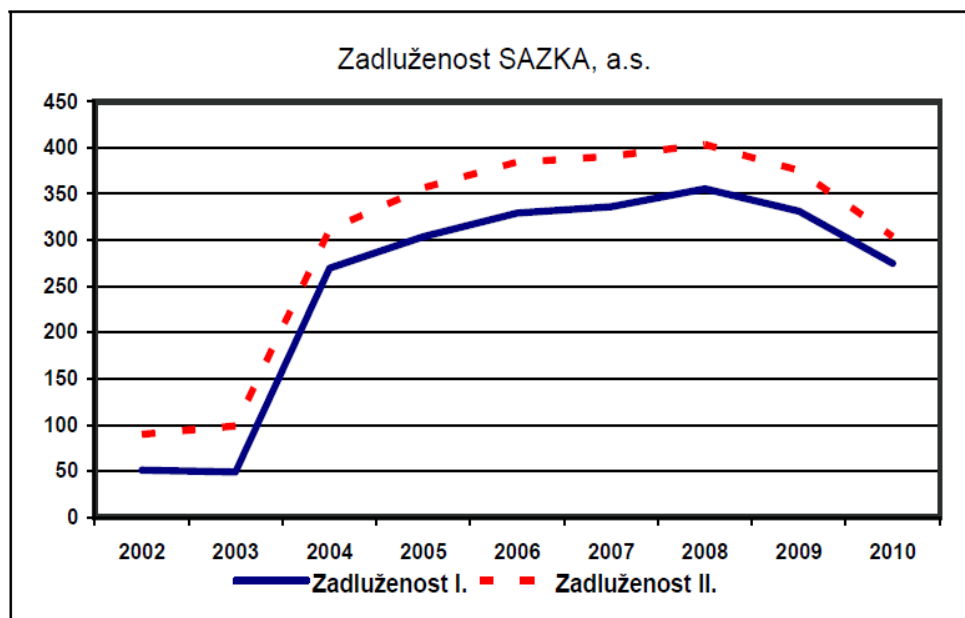
Obrázek 10 Odvody Sazky a.s. akcionářům (v mil. Kč)

Zdroj: Vlastní zpracování, 2014 dle Ihned.cz (2010)

Následující obrázek znázorňuje vývoj zadluženosti společnosti Sazka a.s., která byla způsobena výstavbou multifunkční haly v Praze v roce 2002.

Obrázek 11 Vývoj zadluženosti společnosti Sazka a.s.

Zadluženost I. – poměr závazků a vlastního kapitálu v bilanci SAZKA, a.s.

Zadluženost II. – poměr závazků vč. podrozvahových a vlastního kapitálu SAZKA, a.s.

Zdroj: Sazka a.s. (2011)

Z výše uvedeného obrázku je patrné, že nárůst cizích zdrojů nastal v roce 2003 a to kvůli výstavbě Sazka Arény (dnes O2 Arény). Nejvyšší zadluženosti dosáhla společnost

Sazka a.s. v roce 2008. K poklesu zadluženosti poté došlo díky splácení závazků z dluhopisů, ukončením účtování reálné hodnoty derivátů do závazků (hedging) a díky zvýšení vlastního kapitálu. Situace se opět negativně změnila v roce 2011 v důsledku prodeje bankovních závazků privátním investorům, kteří usilovali o převzetí společnosti, snížení úvěrových facilit České Spořitelny a.s. a změny ve struktuře a výši kaucí od obstaravatelů. Tyto faktory vedly až k úpadku společnosti, ke kterému došlo v březnu 2011. (cuscz.cz, 2011) V tomto roce společnost Sazka a.s. zkrachovala a akcionáři se stali společností PPF a KKCG. V roce 2012 došlo k další změně vlastnictví. Vlastníkem společnosti se stala nadnárodní finanční a investiční skupina KKCG. (Sazka.cz, 2014)

Následující tabulka zobrazuje odvody z loterijní společnosti Sazka a.s. do oblasti sportu od roku 2000.

Tabulka 15 Odvody z loterijní společnosti Sazka a.s. do oblasti sportu (v mil. Kč)

Rok	2000	2001	2002	2003	2004	
Odvod na sport	898,3	960	1 000	1 010	1 010,5	
Rok	2005	2006	2007	2008	2009	2010
Odvod na sport	1 284,4	1 074,3	1 036,9	991,2	863,6	910,8

Zdroj: Vlastní zpracování, 2014 dle Sazka a.s.

Z tabulky je patrné, že největší částku vydala Sazka a.s. na sport v roce 2005. Bylo to v období, kdy se společnost začala postupně zadlužovat kvůli již zmíněné výstavbě Sazka Arény. Nárůst zadluženosti byl také způsoben výplatou výtěžků akcionářům nad rámec vyprodukovaných zdrojů cash flow a dopad DPH do zisku a do cash flow. (Sazka a.s., 2014) Od roku 2005 se hodnota zdrojů poskytnutých společnostmi do oblasti sportu snižuje.

Roky 2011 a 2012 byly nejkritičtější z hlediska finanční podpory českého sportu. V roce 2012 uhradila Sazka a.s. účast na Olympijských hrách v Londýně bývalým sportovcům. Od roku 2013 opět začala spolupráce ČOV se společností Sazka a.s.. Od tohoto roku se stala Sazka oficiálním partnerem ČOV a hlavním partnerem České olympijské nadace. (rozhlas.cz, 2013) Od roku 2014, kdy vešla v platnost novela zákona o loteriích a jiných podobných hrách, který umožňuje loterijním společnostem snížit loterijní daň, pokud poskytnou dar Českému olympijskému výboru, začala opět intenzivnější spolupráce. Sazka podepsala s ČOV smlouvu, že bude poskytovat 25% z

loterijní daně na sport ve formě darů. Českému olympijskému výboru by to mělo přinést zdroje ve výši 200 mil. Kč v roce 2014. (olympic.cz, 2014)

2.4.4 Sponzorství a dárcovství

Sponzorství představuje partnerský vztah mezi hospodářstvím a sportem, ve kterém dochází k vzájemnému respektování obou stran. Sponzorství představuje peněžní či nepeněžní prostředky či služby sportovcům a sportovním organizacím. Sponzorská firma vstupuje do sponzorského vztahu z důvodů dostat se do podvědomí společnosti ve spojení s určitou akcí, komunikace s vybranou skupinou veřejnosti, propagace své firmy, zvýšení povědomí veřejnosti o výrobku. Základním principem sponzorství je tento vztah:

SLUŽBY x PROTISLUŽBY

Tento vztah vyjadřuje skutečnost, že sponzor očekává za poskytnuté služby od sponzorovaného určité protislužby. Ty mohou mít podobu rozšíření reklamy, získání image a jména firmy. Sponzorovaný naopak očekává finanční, materiálové či jiné zajištění sloužící k lepšímu splnění sportovních cílů. Sponzorství se řadí spolu s reklamou, vztahy s veřejností a podporou prodeje mezi marketingové služby. (Novotný, 2011)

Novotný (2011) dále uvádí jaké jsou typy sponzorství.

1. Podle podílu sponzora na celkovém objemu příspěvku
  - Titulární sponzor - firma je spojována s názvem sponzorované aktivity
  - Spolusponzor - v případě, že existuje více sponzorů
  - Sponzor dodavatele - firma dodává spíše hotové výrobky než peníze
2. Podle typu sponzora
  - Sponzor je se sportem úzce spojen prostřednictvím nabízených výrobků a služeb
  - Sponzor nemá bezprostřední vztah ke sportu a využívá ho pouze jako komunikační instrument
3. Podle specializace na určitý druh sport či konkrétní druh
  - Jednostranné
  - Mnohostranné

4. Podle objektu sponzorství

- Sponzorování jednotlivců- především u vrcholového sportu
- Sponzorování sportovních kolektivů
- Sponzorování sportovních akcí
- Sponzorování sportovních institucí

Sponzorství není v žádném zákoně přesně definováno, ale vychází se zákona o dani z příjmů, který uvádí sponzoring jako možnost poskytnutí darů. Za dar však nemůže být považován věcný či finanční příspěvek, za který požaduje přispívající subjekt reklamu své firmy. Reklama je totiž řazena do tzv. hospodářské činnosti, a tím podléhá režimu daně z příjmu. Pro sponzorské dary tedy neplatí osvobození od daně. (Novotný, 2011) V této souvislosti je pojem sponzorství krátce zmíněn v zákoně č. 40/1995 Sb., o regulaci reklamy a o změně a doplnění některých dalších zákonů. Tento zákon uvádí pouze co se rozumí sponzorováním. "*Sponzorováním se rozumí příspěvek poskytnutý s cílem podporovat výrobu nebo prodej zboží, poskytování služeb nebo jiné výkony sponzora. Sponzorem se rozumí právnická nebo fyzická osoba, která takový příspěvek k tomuto účelu poskytne.*" (Zákon č. 40/1995 Sb., o regulace reklamy a o změně a doplnění některých dalších zákonů, § 1, odst. 4, 2012)

Dárcovství

V případě dárcovství se jedná o jednorázové či opakované poskytování finančních či věcných prostředků. Rozdílem oproti sponzorství je skutečnost, že za dar poskytovatel nevyžaduje žádnou protislužbu. Dary, u kterých se neočekává protislužba, jsou osvobozeny od daně z příjmu dle zákona č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů. Pro právnické osoby platí § 20 odst. 8, který uvádí, že právnická osoba si může odečíst nejvýše 10% ze základu daně a hodnota darů musí mít být alespoň 2.000 Kč. Fyzické osoby jsou uvedeny v § 15 odst. 1, který stanovuje, že fyzická osoba si může odečíst maximálně 15% ze základu daně, pokud úhrnná hodnota darů činí alespoň 2% základu daně nebo činí alespoň 1.000 Kč. (Zákon č. 568/1992 Sb., o daních z příjmů, 2014)

Příjmy z reklam

Sport patří k nejvíce sledovaným pořadům v hotelech či restauracích, a přesto vybrané prostředky neplynou do oblastí sportu, ale rozdělují se z velké části mezi hudební producenty, a to především ty zahraniční. Z toho vyplývá, že jako další zdroj

financování je nutné využít analogické vybírání poplatků kolektivními správci dle autorského zákona. Dalšími možnostmi je vytvoření zvláštního kolektivního správce sportovců, který by vybíral poplatky za vysílání sportovních pořadů či zajistit legislativní úpravu, aby vybrané prostředky za sportovní přenosy byly odváděny na podporu sportovně talentované mládeže. (MŠMT, 2011)

2.4.5 Financování z vlastních prostředků spolků

Vlastní zdroje z vlastní činnosti spolků

V současné době tvoří největší část zdrojů ve sportu vlastní **příspěvky**, které hradí samotní sportovci. Výše těchto příspěvků určuje a schvaluje valná hromada. Příspěvky mohou mít podobu zápisného, členského příspěvku či oddílového příspěvku. Zápisné se platí pouze při prvním vstupu do oddílu, členské příspěvky se ve většině případech hradí jedenkrát ročně a oddílové příspěvky se platí častěji, např. měsíčně a slouží přímo k činnosti oddílu. Dalším zdrojem spolků jsou **dary**, které poskytují členové či jiní příznivci klubu bez nároku na protislužbu. Dary mohou mít povahu peněžní či nepeněžní. Především u velkých firem se vyskytuje financování ve formě **patronátů**, které poskytují velkou sumu peněz na podporu především mládežnických družstev. Tradičním peněžním zdrojem u sportovních klubů je také **vstupné na sportovní akce**. Významným příjmem je především u sportů jako jsou lední hokej, kopaná, házená, volejbal apod. Příjmy z tohoto zdroje jsou ovlivněny diváckou návštěvností jednotlivých sportů a také úrovní soutěže. Z důvodu zdanění vstupného je výhodnější pro menší kluby, aby vybíraly dobrovolné vstupné, které spadá do kategorie darů, u kterých existuje daňové osvobození. Především individuální sporty či vícedenní turnaje mohou čerpat zdroje také ze **startovního**. Tento zdroj slouží pouze na pokrytí nákladů na danou soutěž. (Novotný, 2011)

Vlastní zdroje z doplňkové činnosti spolků

Do těchto zdrojů patří například **prodej drobných klubových suvenýrů**. Tento způsob financování funguje především u populárních sportů jako jsou fotbal či hokej. Jedná se o prodej různých předmětů se znakem klubu. Některé sportovní organizace vlastní **klubové restaurace a ubytovací zařízení**, které mohou být také zdrojem financí. Stabilnějším zdrojem financování je také **nájemné z klubových sportovních zařízeních**. Zde je důležité vybírat vhodného partnera, který bude sportovní zařízení

využívat, aby nedošlo k poškození dobrého jména klubu. Základní podmínkou je správné sepsání nájemné smlouvy. (Novotný, 2011)

Výdaje domácností

Důležitou složkou finanční podpory jsou také výdaje domácností. Dle studie francouzského předsednictví tvoří domácnosti přibližně 50% výdajů do oblasti sportu. (Analýza financování sportu, 2009) Mezi výdaje z vlastních zdrojů domácností patří především členské příspěvky, vstupné na sportovní zápasy, nákup sportovního vybavení, oblečení, obuvi, vstupenky či permanentky do sportovních zařízení. Významné výdaje tvoří také tikety na sportovní sázení. (europa.eu, 2010)

3 KOMPARACE S VYBRANÝMI ZEMĚMI

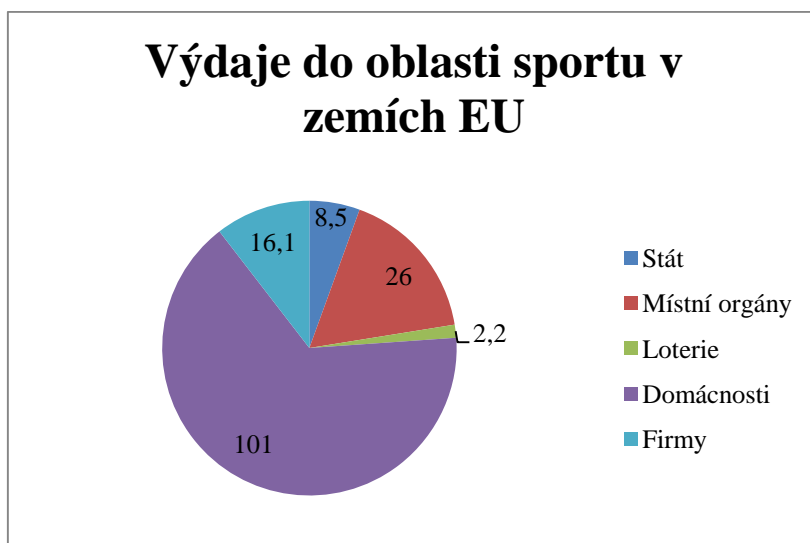
Tato kapitola je věnována nejprve srovnání financování sportu v zemích Evropské unie. V této části je znázorněn celkový rozpočet sportovního trhu v rámci všech zemí EU a analyzovány nejdůležitější zdroje financování v jednotlivých zemích. Stěžejní část této kapitoly je zaměřena detailnější srovnání financování sportu v České republice se dvěma vybranými zeměmi. Pro srovnání byly vybrány země Slovenska, kde je systém podpory sportu podobný naší zemi, navíc politické a hospodářské podmínky jsou také na podobné úrovni, a Francie, kde je naopak systém financování sportu mnohem lépe propracován.

Provést přesné porovnání je velmi obtížné, neboť v některých zemích, stejně jako v České republice neexistuje samostatný rozpočet pro sport, sport není samostatně statisticky sledovaným oborem ani neexistuje samostatné Ministerstvo sportu. Hlavním zdrojem dat pro následnou komparaci výdajů v zemích EU jsou studie vypracované ve spolupráci s Evropskou unií. Nejvíce je čerpáno ze studie francouzského předsednictví "Study of public and private financing of sport in Europe" (2008), studie "The different funding models for grassroots sports in the EU" (2010) a v současné době nejaktuálnější studie "Study of the funding of grassroots sports in the EU" (2011).

3.1 Srovnání výdajů do oblastí sportu v zemích EU

V rámci zemí Evropské unie existuje několik odlišných modelů financování sportu. Některé země jsou závislé z velké části na soukromých zdrojích, v jiných zemích je sport financován především prostřednictvím dobrovolných příspěvků a jiní jsou financovány z rozhodující části z veřejných zdrojů. U všech zemích se promítají všechny formy financování pouze se liší poměry výše poskytovaných prostředků z daných zdrojů. Následující obrázek zobrazuje objem veřejných a soukromých výdajů do oblastí sportu v rámci všech 27 zemí EU (od roku 2013 je členem EU také Chorvatsko, ale v následující analýze ještě není tento stát zohledněn). Údaje vycházejí ze studie v Bruselu "Study on the funding of grassroots sports in the EU" (2011) využívající data z roku 2009.

Obrázek 12 Výdaje do oblasti sportu v zemích EU (v mld. €)

Zdroj: Vlastní zpracování, 2014 dle Europa (2011)

Z výše uvedeného obrázku vyplývá, že celkový rozpočet sportovního trhu všech 27 zemí EU činil v roce 2009 153,8 mld. €. Z obrázku lze také vysledovat, že v rámci zemí EU poskytují největší podporu sportu domácnosti a to v celkové částce 101 mld. €. Druhým největším poskytovatelem jsou místní orgány, které na sport poskytly 26 mld. €. Co se týče zdrojů od firem, lze je rozdělit na sponzoring a media. V rámci sponzoringu poskytly firmy 11 mld. €, z medií šlo do oblasti sportu 5,1 mld. €. Dalším zdrojem financí jsou loterie, u kterých existuje rozdílné vlastnictví loterijních společností a odlišná alokace výnosů z loterijní činnosti. V České republice, Itálii, Litvě a Velké Británii jsou loterijní společnosti vlastněny soukromým sektorem, z čehož vyplývají omezené zdroje do oblasti sportu. V ostatních zemích EU vlastní loterijní společnosti stát nebo má na loterie monopol. Druhým rozdílem je alokace výnosů z loterijní činnosti. Ve Finsku, Řecku, Dánsku, Irsku či Maďarsku směřují výnosy z loterií do státního rozpočtu, odkud rozdělují předem určenou částku na sport jednotlivá ministerstva. V Rumunsku si loterijní společnosti určují samy, na jaké veřejně prospěšné účely budou jejich výnosy směřovat, není zde určena minimální částka na podporu sportu. Ve Francii, Švédsku, Španělsku, Velké Británii, Rakousku či Polsku je část výnosů loterijních společností určena přímo na sport, kde tyto společnosti poskytují prostředky sportovním organizacím či fondům. Pouze v České republice, Lotyšsku, Slovensku a na Kypru směřují výnosy z loterií do veřejných rozpočtů, odkud jsou rozdělovány na základě rozhodnutí příslušných orgánů. V těchto čtyřech zemích

neexistuje povinnost alokace finančních prostředků z loterijní činnosti přímo na sport. Z výše uvedených odlišností vyplývá i skutečnost, že výše finančních prostředků z tohoto zdroje do oblasti sportu je v zemích EU velice rozdílná. Částka získaná celkově do všech zemí EU z loterijní činnosti se pohybuje okolo 2,2 mld. € ročně. Kromě těchto zdrojů mohou sportovní organizace využívat také dobrovolnické práce, která zajišťuje podporu ve výši 28,4 mld. €. Při zahrnutí i tohoto zdroje financování tvoří rozpočet sportovního trhu 182,2 mld. €. (europa.eu, 2011)

Finanční zdroje přidělené přímo na sportovní disciplíny

Hodnota finančních toků plynoucí čistě do místních sportovních disciplín (grassroots sports), které jsou řízeny neziskovými organizacemi tvoří z výše uvedeného rozpočtu pouze 71,7 mld. €, tedy 46,6 %. Zbylé výdaje celkového rozpočtu, tedy 82,1 mld. € jsou spojeny s nákupem sportovního vybavení, oblečení, zařízení, nákupem vstupenek na sportovní zápasy či s výdaji na sportovní televizní kanály a sportovní sázení. Podíl zdrojů od jednotlivých poskytovatelů uvádí následující tabulka. Komplexní čísla nebyla k dispozici u všech zemí EU, proto jsou údaje uvedeny jako průměr z poskytnutých dat. (europa. eu, 2011)

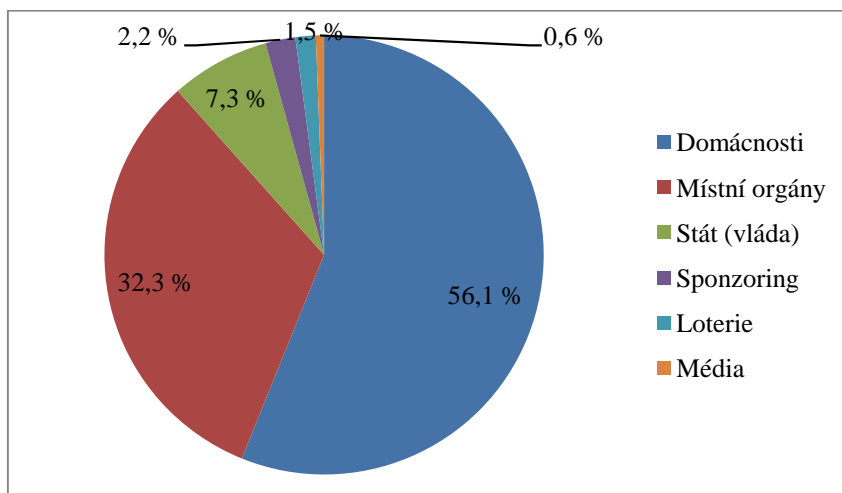
Tabulka 16 Zdroje financování přímo na sportovní disciplíny (v mld. €)

Zdroje financování	částka	%
Domácnosti	40,4	56,1
Místní orgány	23,4	32,3
Stát (vláda)	5,3	7,3
Sponzoring	1,6	2,2
Loterie	1,1	1,5
Média	0,5	0,6

Zdroj: Vlastní zpracování, 2014 dle Europa (2011)

Obrázek číslo 13 znázorňuje graficky zdroje financování v procentním vyjádření dle výše poskytovaných zdrojů.

Obrázek 13 Zdroje financování sportu (v %)

Zdroj: Vlastní zpracování, 2014 dle Europa (2011)

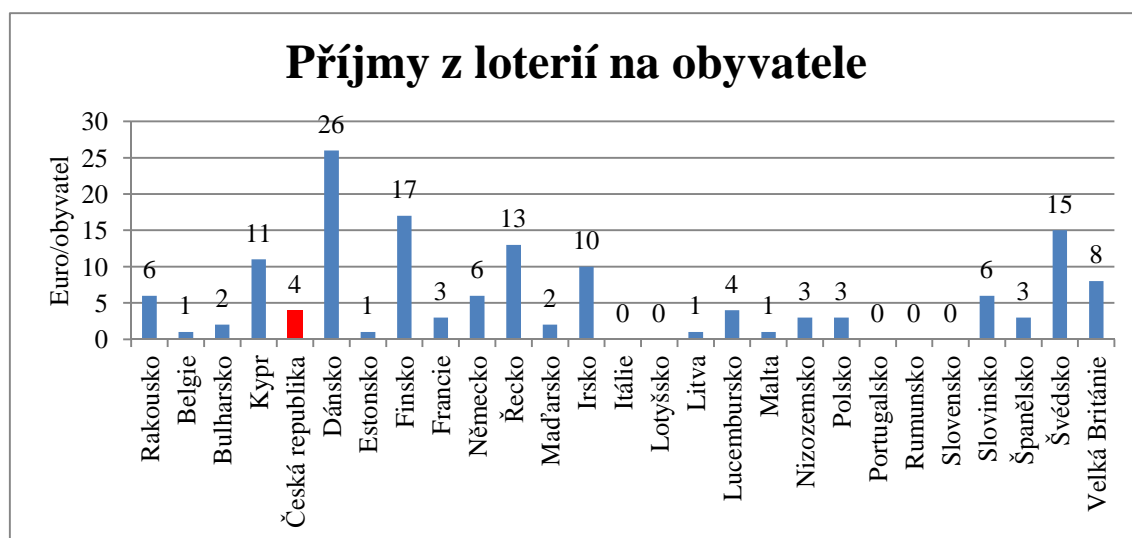
Z obrázku je patrné, že více než polovinu zdrojů zajišťují domácnosti. Domácnosti zajišťují podporu svých členů především formou členských příspěvků či darů. Druhým největším poskytovatelem jsou místní orgány, které poskytují 32,3% zdrojů a na 3. místě co do výše poskytovaných prostředků do sportu je stát. Přesné údaje především o finančních prostředcích domácností jsou velice složitě zjistitelné, neboť ve většině zemích se o tomto údaji nevedou zvláštní statistiky. Procentuální poměry se tedy v různých studiích nepatrně liší, ale ve všech výrazně převyšují zdroje právě od domácností. Jiné procentní poměry finančních prostředků od různých poskytovatelů předkládá francouzská studie "Study of public and private financing of sport in Europe". Tato studie uvádí, že podíl domácností na celkovém financování sportu tvoří 49,7%, což představuje v průměru 177 € na obyvatele, příspěvky místních orgánů tvoří 24,3% z celkových zdrojů, podíl firem je ve výši 14,1% a podpora ze strany státu činí 11,9%, což je přibližně 6 € na obyvatele. (amnyos.com, 2008)

Země EU lze rozdělit do třech skupin na základě různých modelů financování sportu. První skupinu tvoří země severní a západní Evropy, které mají relativně vysokou úroveň soukromého i veřejného financování. Do této skupiny zemí lze zařadit Rakousko, Belgii, Dánsko, Finsko, Německo, Irsko, Lucembursko, Nizozemsko a Švédsko. V této skupině je také Kypr, neboť příspěvky z veřejných a soukromých zdrojů financování jsou podobné jako u ostatních zemí této skupiny. Nejdůležitější roli ve financování sportu zde hrají veřejné zdroje, ale také dobrovolnické práce. Druhou skupinu tvoří země s nižší veřejnou podporou. K této skupině náleží Itálie, Řecko, Malta a

Španělsko. V těchto zemích převládá financování ze zdrojů domácností. Poslední skupina je tvořena zeměmi střední Evropy, ve kterých došlo k výraznému snížení finančních prostředků do sportu po roce 1990. Jedná se o Českou republiku, Estonsko, Maďarsko, Litvu, Lotyšsko, Rumunsko, Slovinsko, Slovensko, Polsko a Bulharsko. V této skupině zemí je nízký podíl jak veřejných zdrojů, tak zdrojů domácností. V České republice je tato situace částečně kompenzováno vyššími příspěvky dobrovolnické práce a dříve také příjmy z loterií. Polsko získává velmi málo zdrojů do sportu především z domácností. Zvláštní samostatné skupiny tvoří Francie a Velká Británie. Francie má podobný model financování jako první skupina, jen zde veřejný sektor přispívá ještě vyššími částkami na obyvatele. Naopak výdaje domácností na sport jsou v této zemi nižší a to ve výši 240 € na obyvatele. Opačný případ existuje ve Velké Británii, kde je omezená veřejná podpora a naopak většinu nákladů spojených se sportem hradí domácnosti. Z veřejných zdrojů plyne do sportu pouze 44 € na obyvatele, zatímco výdaje domácností na sport činí 400 € na obyvatele. Ve velké Británii má také velký význam dobrovolnická práce. (europa.eu, 2011)

Následující obrázky zobrazují komparaci poskytovaných zdrojů v jednotlivých zemích EU. Obrázek 14 analyzuje příjmy z loterií na obyvatele v jednotlivých zemích EU.

Obrázek 14 Příspěvky z loterií do oblasti sportu na obyvatele (v € za rok)

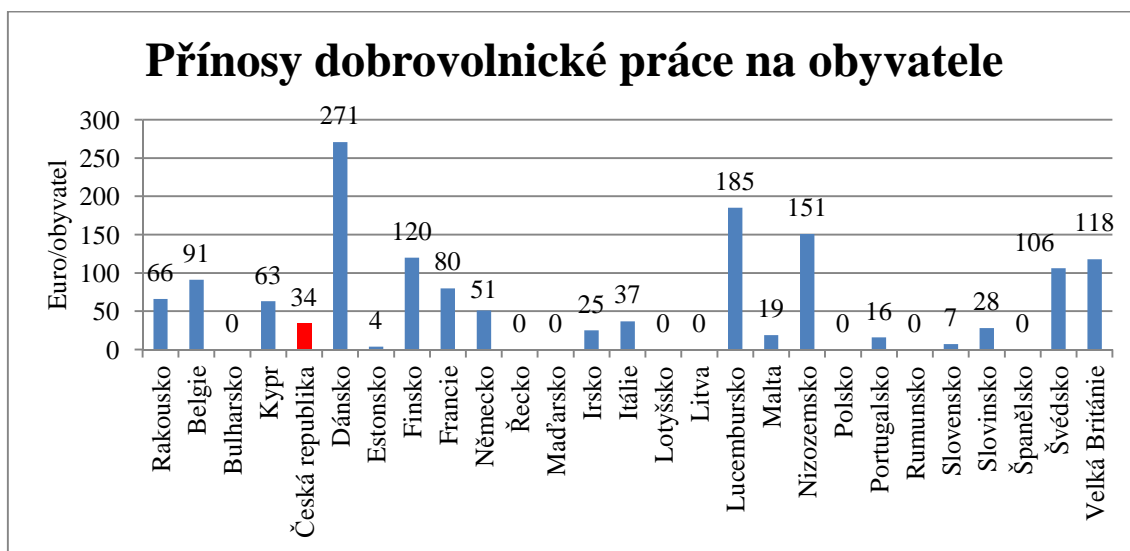
Zdroj: Vlastní zpracování, 2014 dle Europa (2010)

Obrázek číslo 14 zobrazuje, že největší příspěvky z loterií a jiných podobných her plynou do oblasti sportu v Dánsku a to ve výši 26 € ročně na jednoho obyvatele, což znamená po přepočtu částku 3,7 mld. Kč. Dalšími zeměmi s významnými příspěvky z

loterijní činnosti jsou Finsko, Švédsko či Řecko. V České republice činí příjem z loterií 4 € ročně na obyvatele, což v přepočtu znamená celkovou sumu 1,1 mld. Kč.

Obrázek číslo 15 analyzuje význam a přínosy dobrovolnické práce do oblasti sportu, neboť také dobrovolnické práce tvoří významný zdroj financování sportu.

Obrázek 15 Finanční ocenění dobrovolnické práce na obyvatele (v € za rok)

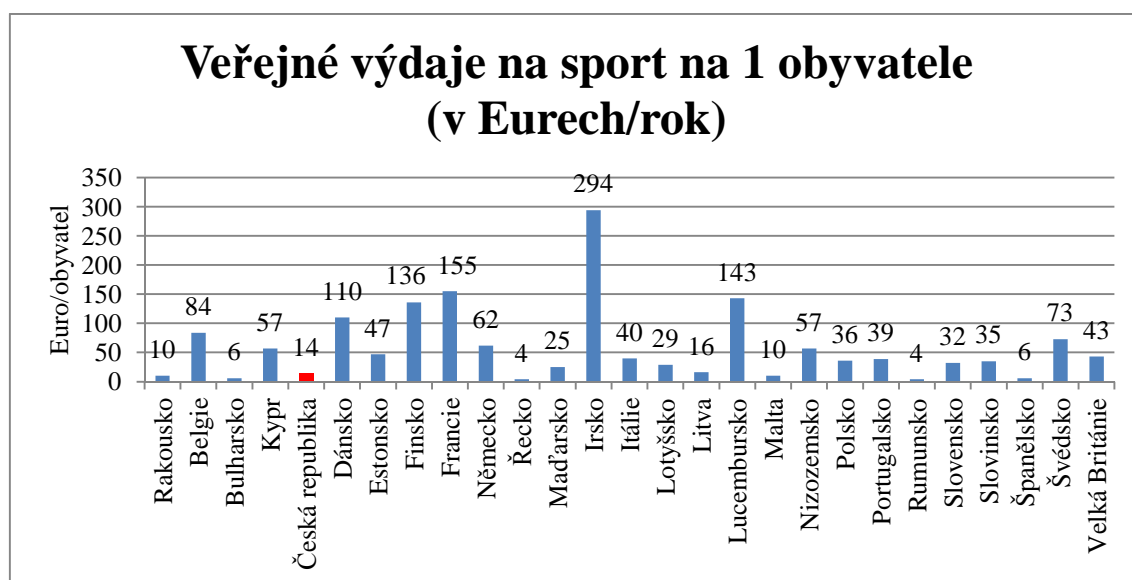
Zdroj: Vlastní zpracování, 2014 dle Europa (2010)

Z obrázku je patrné, že největší finanční ocenění přínosu dobrovolnické práce do sportu je opět v Dánsku. Zde je dobrovolnická práce oceněna částkou 271 € na obyvatele za rok. Velký význam má dobrovolnická práce také v Lucembursku, Nizozemsku či Finsku. V České republice je práce dobrovolníků oceněna 34 € na obyvatele za rok. To znamená, že celkový přínos dobrovolnické práce je téměř 9 mld. Kč ročně.

Obrázek 16 vychází z bruselské studie (2010) a zobrazuje komparaci veřejných výdajů na sport na jednoho obyvatele. Z obrázku je patrné, že největší veřejné výdaje na sport na obyvatele plynou v Irsku, Francii, Lucembursku a Finsku. Naopak nejméně prostředků poskytuje Řecko a Rumunsko. Česká republika obsadila v tomto hodnocení 7.místo od konce. Údaje z bruselské studie "The different funding models for grassroots sports in the EU" z roku 2010 se nepatrně změnilo od studie francouzského předsednictví z roku 2008. Dle studie francouzského předsednictví (2008) skončila Česká republika na 3.místě od konce. Výši poskytovaných veřejných zdrojů uvádí ve stejné výši, tedy 14 € na obyvatele. Situace se však dle bruselské studie (2010) zhoršila v Řecku, Rakousku, Rumunsku, Španělsku a na Maltě, kdy se tyto země zařadily až na Českou republiku ve výši poskytnutých veřejných zdrojů na obyvatele. Změny v

postavení byly způsobeny ekonomickou krizí, která se odlišně dotkla každé země. Nepatrné snížení zdrojů zaznamenala také Francie, která měla v roce 2005 veřejné zdroje na úrovni 182 € na obyvatele a v roce 2008 činily tyto zdroje 155 € na obyvatele. Tento pokles je způsoben rostoucím veřejným dluhem. Naopak výrazného zvýšení veřejných zdrojů na sport dosáhlo Irsko, které zvýšilo své zdroje z 39 € na obyvatele (amnyos.com, 2008) na 294 € na obyvatele (europa.eu 2010). Tento údaj již zřejmě nebude platný. Do roku 2008 ekonomická úroveň Irska rostla, především díky pomoci z EU a nízkým daním, které přilákaly mnoho zahraničních investorů. Od počátku finanční krize, tedy od roku 2008, se i zde situace výrazně zhoršila. (aktualne.cz, 2011)

Obrázek 16 Veřejné výdaje na sport na obyvatele (v € za rok)

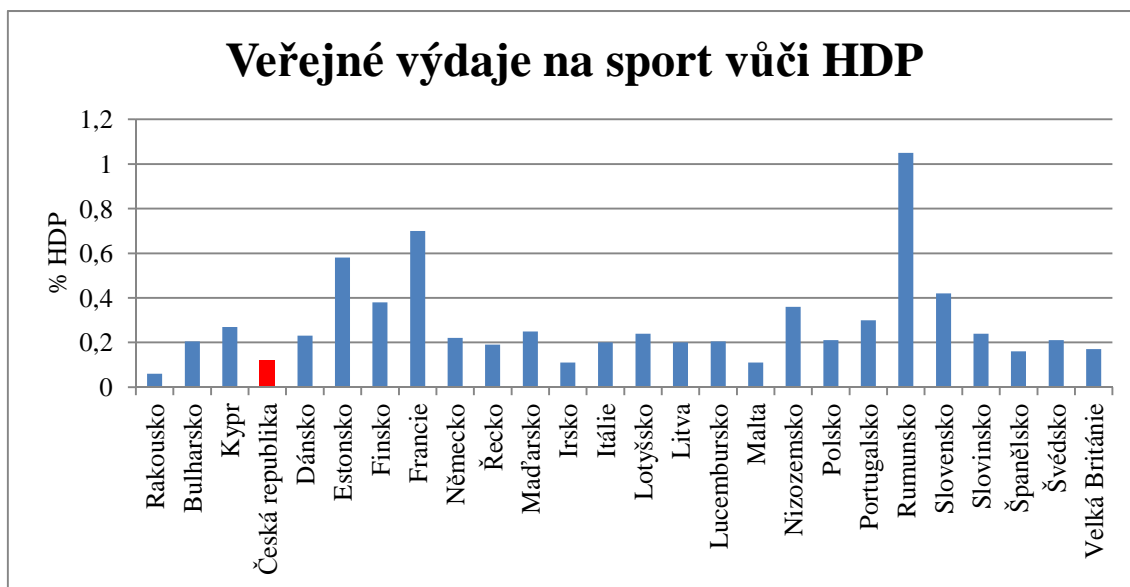

Zdroj: Vlastní zpracování, 2014 dle Europa (2010)

Studie francouzského předsednictví (2008) provedla také komparaci veřejných výdajů zemí EU vůči HDP, aby se vyhnula rozdílnosti v silách jednotlivých ekonomik. Do tohoto srovnání nebyla zahrnuta Belgie. Z tohoto pohledu srovnání došlo k výrazné změně postavení Rumunska, které je zde na 1.místě, tedy úplně na opačném konci. Je to způsobeno tím, že Rumunsko bylo nejhorší v tvorbě HDP na obyvatele z celé Evropské unie a tak i pouhé 4 € na obyvatele zajistily největší procentní podíl na HDP (1,05% HDP). Česká republika se i v tomto hodnocení umístila ke konci celé škály, a to na 23. místě. Veřejné výdaje na sport činí v ČR pouze 0,11% HDP. Na posledním místě v tomto porovnání skončilo Rakousko (0,06% HDP). Naopak výrazného zlepšení své

pozice dosáhlo Estonsko či Slovensko. Francie se drží v popředí i v tomto způsobu srovnávání. (MŠMT, 2009)

Obrázek 17 Porovnání veřejných výdajů na sport vůči HDP

Zdroj: Vlastní zpracování, 2014 dle MŠMT (2009)

Ze všech výše uvedených obrázků vyplývá, že se Česká republika umístila na zadních pozicích hodnotících zemí v rámci výdajů do oblasti sportu. Nízké výdaje poskytnuté na sport se však negativně promítají také do sportovních výsledků jednotlivých sportovců. Nejlépe je na tom z pohledu finančních prostředků Francie, která má navíc podrobně propracované financování sportu na úrovni státu, regionů i samospráv a vlastní Ministerstvo sportu. (europa.eu, 2011)

3.2 Komparace financování sportu s Českou republikou, Slovenskem a Francií

Tato podkapitola bude zaměřena na detailnější komparaci České republiky se Slovenskem a Francií v oblasti financování sportu. Slovensko bylo vybráno z důvodu, společné historie a z důvodu podobného vývoje a úrovně HDP. Dalším společným rysem je to, že se stala členem Evropské unie ve stejném roce jako ČR, tedy v roce 2004. Naopak Francie byla vybrána z důvodu, že má oblast financování sportu mnohem více propracovanou, má vlastní Ministerstvo sportu, vkládá do sportu mnohem více prostředků apod.

3.2.1 Legislativa v oblasti sportu

Slovensko

Provádění a organizování státní sportovní politiky na Slovensku má ve své funkci Ministerstvo školství, vědy, výzkumu a sportu Slovenské republiky. Prostředky poskytuje do oblasti sportu stejně jako je tomu v České republice formou dotací. Legislativní právní rámec sportu vychází ze zákona č. 528/2010, kterým se změnil a doplnil původní zákon č. 300/2008 o organizaci a podpoře sportu. Tato novelizace zahrnuje úpravy financování sportu, definuje žadatele o poskytnutí dotace a další podrobnosti týkající se vyhodnocení dotací. Dalším zákonem v této oblasti je zákon č. 226/1994 Sb., o používání a ochraně olympijské symboliky a zákon č. 416/2001 Sb., kterým se změnil zákon č. 288/1997 Sb., o tělesné kultuře. (minedu.sk, 2014)

Francie

Ve Francii je organizování a financování sportu založeno na podpoře státu, orgánů krajů a obcí, sportovních svazů a komerčních zařízení. Odlišností oproti České republice i Slovensku je skutečnost, že ve Francii existuje samostatné Ministerstvo sportu, z čehož vyplývá vyšší úroveň propracovanosti systému. Toto ministerstvo je odpovědné za rozvoj sportu na všech úrovních. Klíčové kompetence má v oblasti podpory vrcholového sportu, tedy sportovní reprezentace, kam vkládá nejvíce prostředků. Ministerstvo sportu vypracovalo Zákon o sportu "Code du sport", který upravuje všechny náležitosti týkající se organizace a druhů sportu, způsobů financování sportu, vzdělání, boje proti dopingů atd. Tento zákon je velice obsáhlý, má 1023 stran. (legifrance. fr, 2014) Český zákon o podpoře sportu obsahuje pouze 4 strany. (MŠMT, 2014) Slovenský zákon o organizaci a podpoře sportu má 10 stran (minedu.sk, 2014)

3.2.2 Ekonomické srovnání zemí

Následující tabulka zobrazuje základní, nejen ekonomické, údaje potřebné pro následnou analýzu a komparaci s vybranými zeměmi. Tabulka zobrazuje údaje týkající se počtu obyvatel, úrovně hrubého domácího produktu, který měří životní úroveň země. Úroveň HDP je v tabulce vyjádřena v kupní síle, což je index, který nám říká, že pokud je hodnota vyšší než 100, znamená to, že HDP na obyvatele v této zemi je vyšší než je průměr zemí EU. Tato situace nastala v naší analýze pouze ve Francii, kde je hodnota HDP na obyvatele 108 %, což znamená, že tato země vyprodukovala 1,08 krát více

zboží a služeb než je průměr zemí EU. (czso.cz, 2013) Druhé porovnání HDP je vyjádřené na obyvatele. Dalším ekonomickým ukazatelem je veřejný dluh v poměru k HDP. Další ukazatele se týkají sportovní oblasti, konkrétně počtu sportovních klubů a registrovaných členů ve sportovních organizacích. Další položkou pro srovnání jsou příjmy plynoucí do sportu z veřejných zdrojů, podíl sportu na HDP a na zaměstnanosti.

Tabulka 17 Porovnání ekonomických ukazatelů v ČR, Slovensku a Francii

	Česká republika	Slovensko	Francie
Počet obyvatel (v mil.)	10,5	5,4	64,9
HDP v PPS	80	73	108
HDP na obyvatele (v €)	8,28	6,61	25,68
Veřejný dluh k HDP (v %)	46,2	52,4	90,2
Počet sportovních klubů	35 243	13 243	168 158
Počet registrovaných členů sport.organizací (v mil.)	2,5	0,5	15,3
Příjmy z veřejných zdrojů na sport (v mil. €)	164	174,2	10 600
Podíl sportu na HDP (v %)	2,7	2,1	3,2
Podíl sportu na zaměstnanosti (v %)	3,8	3,4	3,3

Zdroj: Vlastní zpracování, 2014 dle Europa (2011), Česká spořitelna (2013) a ČSÚ (2013)

Z výše uvedené tabulky vyplývá, že ekonomická situace ve Francii je z hlediska tvorby HDP na lepší úrovni. Dle Českého statistického úřadu (2013) je Francie na 11. místě v tvorbě HDP na obyvatele, Česká republika na 17. místě a Slovensko na 18. místě ze zemí EU. Z předchozích analýz je patrné, že i finanční podpora sportu je na vyšší úrovni. Komparace s Francií však byla vybrána především z důvodu, že je to země s téměř nejlepšími podmínkami týkající se podpory sportu a může této práci pomoci při navrhování opatření a způsobů financování v naší zemi. Důležitou položkou výše uvedené tabulky je veřejný dluh, který je nejvyšší ve Francii a navíc se stále zvyšuje, což ovlivní také budoucí výdaje do oblasti sportu.

3.2.3 Komparace financování sportu s vybranými zeměmi

System podpory se v jednotlivých zemích příliš neliší. Veřejné zdroje financování tvoří podpora ze státního rozpočtu a z místních orgánů, kterými jsou obce a kraje. Soukromé zdroje představují domácnosti, firmy a v České republice se mezi tyto zdroje řadí také

příjmy z loterií a jiných podobných činností. Výrazné rozdíly jsou v poměrech poskytnutých prostředků od jednotlivých poskytovatelů. Hlavním zdrojem dat je v této části studie "Study on the funding of grassroots sports in the EU" (2011). Tabulka číslo 18 zobrazuje situaci ve Francii.

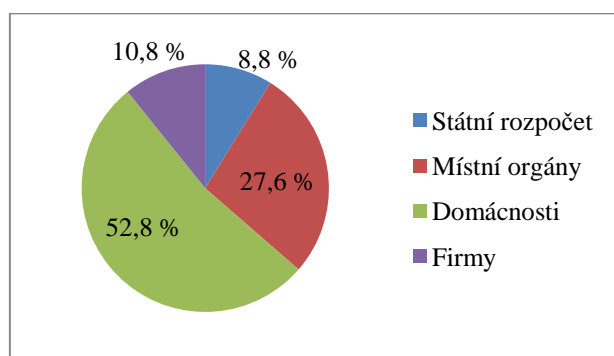
Tabulka 18 Finanční podpora sportu ve Francii

	V mil. €	Podíl v %	€/obyvatele
Státní rozpočet	2 544	8,8	39,2
Místní orgány	8 056	27,6	124,2
Celkem veřejné zdroje	10 600	36,4	163,4
Domácnosti	15 430	52,8	237,8
Firmy	3 150	10,8	48,5
Celkem soukromé zdroje	18 580	63,6	286,3
Podpora celkem	29 180	100,0	449,7

Zdroj: Vlastní zpracování, 2014 dle Europa (2011)

Z tabulky je patrné, že rozhodující podíl zdrojů tvoří soukromé zdroje, a to především domácnosti. Níže uvedený obrázek znázorňuje procentní poměry jednotlivých zdrojů.

Obrázek 18 Finanční zdroje ve Francii (v %)

Zdroj: Vlastní zpracování, 2014

Z výše uvedené tabulky a grafu vyplývá, že 63,6% veškeré podpory tvoří soukromé zdroje, z nichž 52,8% tvoří domácnosti. Veřejné zdroje tvoří 36,4% podpory, což představuje 163,4 € na obyvatele. Tato částka patří k nejvyšším v rámci zemí EU. Stát zajišťuje podporu, především prostřednictvím Ministerstva sportu (Ministère des sport, de la jeunesse, de l'éducation populaire et de la vie associative). Druhou významnou institucí zajišťující veřejnou podporu sportu je Národní centrum pro rozvoj sportu (Centre National pour le Développement du Sport-CNDS). Hlavními příjmy tohoto

centra jsou příspěvky od loterijních společností, které následně přerozděluje do oblasti sportu. Do roku 2010 existovaly ve Francii dvě národní loterijní společnosti (Française des Jeux-FHJ a Pari Mutuel Urbain-PMU). Příjmy CNDS byly tvořeny z 80% z těchto společností. Dalšími příjmy Národního centra pro rozvoj sportu tvoří prodej televizních práv. Od roku 2010 mohou provozovat hazardní hry také soukromí provozovatelé, kteří musí odvádět určitá procenta ze sázek do CNDS. Pro rok 2010 činil povinný odvod 1,3% z celkového objemu sázek, v roce 2011 se odvod zvýšil na 1,5% a v roce 2012 na 1,8%. CNDS stejně jako Ministerstvo sportu zajišťuje podporu především pro sportovní reprezentaci a na druhém místě "sport pro všechny". (europa.eu, 2011) Lze očekávat, že podpora ze státního rozpočtu bude klesat, neboť celkové výdaje státu musí být omezeny kvůli rostoucímu státnímu dluhu. (localtis.info, 2013) Celková podpora do oblasti sportu činí 449,7 € na obyvatele. Následující tabulka zobrazuje finanční podporu na Slovensku.

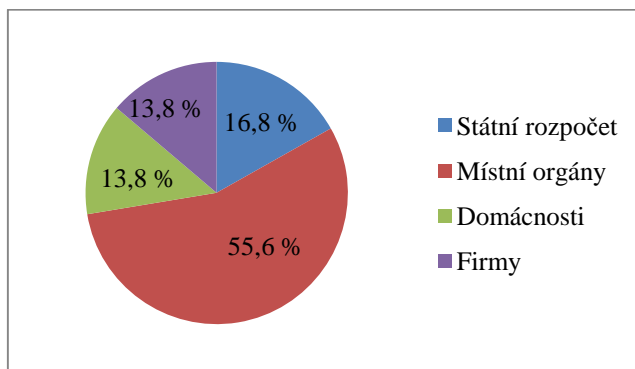
Tabulka 19 Finanční podpora sportu na Slovensku

	V mil. €	Podíl v %	€/obyvatele
Státní rozpočet	40,4	16,8	7,5
Místní orgány	133,8	55,6	24,8
Celkem veřejné zdroje	174,2	72,4	32,3
Domácnosti	33,3	13,8	6,2
Firmy	33,3	13,8	6,2
Celkem soukromé zdroje	66,6	27,6	12,4
Podpora celkem	240,8	100,0	44,7

Zdroj: Vlastní zpracování, 2014 dle Europa (2011)

Tabulka číslo 19 znázorňuje finanční podporu sportu na Slovensku. Zde je patrné, že rozhodující část tvoří veřejné zdroje.

Obrázek 19 Finanční zdroje na Slovensku (v %)

Zdroj: Vlastní zpracování, 2014 dle Europa (2011)

Výše uvedená tabulka a obrázek analyzují situaci na Slovensku. Zde si lze všimnout, že je situace naprosto opačná než je tomu v ČR i ve Francii, neboť hlavní roli zde hrají veřejné zdroje, které tvoří 72,3% prostředků na sport. Z veřejných zdrojů poskytují rozhodující objem prostředků obce a kraje. Stát zajišťuje podporu prostřednictvím Ministerstva školství, vědy, výzkumu a sportu. Všechny příjmy z odvodů loterijních společností plynou do státního rozpočtu, ze kterého jsou následně přidělovány na veřejně prospěšné účely. V roce 2009 obdrželo Ministerstvo financí 29 mil. € prostřednictvím daně z hazardních her, což představuje 9,6% z celkových příjmů. Příjmy z loterií jsou rozdělovány mezi sportovní organizace, kulturu, zdravotnictví, vzdělání a jiné veřejně prospěšné účely. Neexistuje zde přesné určení kolik musí stát na jednotlivé oblasti odvádět. Stejný problém existuje také v České republice. Loterijní společnosti podléhají stejně jako v České republice 19% sazbě daně z příjmů. (europa.eu, 2011) Soukromé zdroje tvoří pouze 27,7%, které jsou tvořeny z poloviny zdroji domácností a polovinu tvoří prostředky od firem, ve formě sponzoringu, dotací či médií. Celková podpora činí 44,7 € na obyvatele. Níže uvedená tabulka analyzuje situaci České republiky.

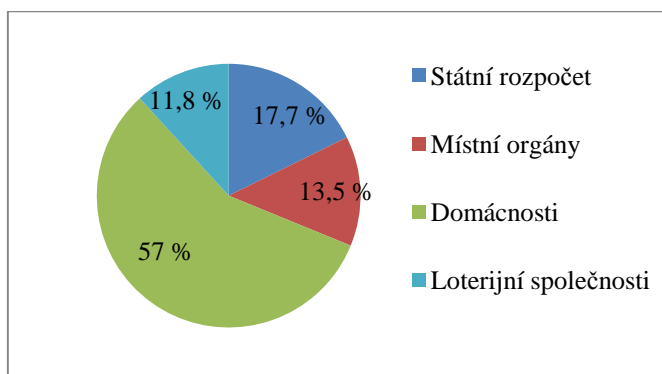
Tabulka 20 Finanční podpora sportu v České republice

	V mil. €	Podíl v %	€/obyvatele
Státní rozpočet	93	17,7	8,8
Místní orgány	71	13,5	6,8
Celkem veřejné zdroje	164	31,2	15,6
Domácnosti	300	57,0	28,6
Firmy	-	-	-
Loterijní společnosti	62	11,8	5,9
Celkem soukromé zdroje	362	68,8	34,5
Podpora celkem	526	100,0	50,1

Zdroj: Vlastní zpracování, 2014 dle Europa (2011)

Tabulka číslo 20 zobrazuje celkovou podporu sportu v České republice a lze vidět, že největší část zdrojů zajišťují domácnosti. Výdaje domácností jsou tvořeny především členskými příspěvky, poskytováním darů sportovním organizacím, nákupem sportovního vybavení apod.

Obrázek 20 Finanční zdroje v České republice (v %)

Zdroj: Vlastní zpracování, 2014 dle Europa (2011)

Z tabulky a obrázku je patrné, že v České republice tvoří soukromé zdroje největší podíl z obou srovnávaných zemí, a to 68,8%. Ze soukromých zdrojů tvoří 57% domácnosti. Jsou zde zahrnuty také příjmy z loterijských činností, neboť loterijské společnosti jsou v České republice vlastněny soukromým sektorem a jejich podíl je 11,8%. Prostředky poskytnuté od firem nebyly statisticky zjištěny. Veřejné zdroje tvoří 31,2% poskytnutých prostředků na sport. Celkový objem finanční podpory na oblast sport činí 50,1 € na obyvatele.

Shrnutí srovnání poskytovaných finančních zdrojů

Na základě výše uvedených tabulek a obrázků lze provést komparaci s vybranými zeměmi z hlediska objemu poskytovaných prostředků a z hlediska procentuálních poměrů soukromých a veřejných zdrojů. Z výše uvedené analýzy vyplývá, že ve Francii i v České republice tvoří rozhodující objem prostředků soukromé zdroje, přesněji domácnosti. Ve Francii tvoří domácnosti 52,8% zdrojů v České republice 57%. Musíme připomenout, že v České republice nemusí být údaje naprosto přesné, neboť zde neexistují přesné statistiky týkající se výdajů domácností do sportu. Na Slovensku je situace naprosto opačná. Na Slovensku tvoří rozhodující objem prostředků veřejné zdroje, které zajišťují podporu ze 72,4%, z čehož jsou nejdůležitější příjmy od obcí a krajů. Domácnosti zajišťují podporu pouze z 13,8%. I přesto, že veřejné zdroje na Slovensku tvoří přes 70% prostředků činí jejich hodnota pouze 32,3 € na obyvatele, oproti Francii, kde veřejné zdroje zajišťují podporu o velikosti 163,4 € na obyvatele. Česká republika je v hodnocení veřejných zdrojů na posledním místě ze srovnávaných zemí, neboť velikost veřejných zdrojů je pouhých 15,6 € na obyvatele. Podobné rysy se týkají České republiky a Slovenska v objemu celkových prostředků plynoucí do sportu. Česká republika poskytuje celkové zdroje ve výši 50,1 € na obyvatele, Slovensko 44,7 € na obyvatele. Francie se velice odchyľuje, neboť zajišťuje celkovou podporu ve výši 449,7 € na obyvatele.

3.2.4 Komparace počtu medailí z OH s vybranými zeměmi

V této podkapitole je provedena komparace s vybranými zeměmi v úspěšnosti na posledních dvou letních a zimních olympijských hrách. Porovnání s Francií je dosti nerelevantní, neboť úroveň finanční podpory je naprosto odlišná, počet obyvatel a tedy i sportovců je vyšší. Je však nutné říci, že finanční podpora je jedním z nejdůležitějších kritérií na úspěšnost sportovců. Srovnání se Slovenskem je v tomto případě věrohodnější, neboť jak ukazuje předchozí podkapitola, úroveň finanční podpory je na podobné úrovni.

Tabulka 21 Letní olympijské hry

	Česká republika	Slovensko	Francie
2008 Peking	6 medailí	6 medailí	40 medailí
Počet zlatých medailí	3	3	7
Počet stříbrných medailí	3	2	16
Počet bronzových	0	1	17
Celkové umístění	24. místo	25. místo	10. místo
2012 Londýn	10 medailí	4 medaile	34 medailí
Počet zlatých medailí	4	0	11
Počet stříbrných medailí	3	1	11
Počet bronzových	3	3	12
Celkové umístění	19. místo	59. místo	7. místo

Zdroj: Vlastní zpracování, 2014 dle Olympic (2014)

Z tabulky číslo 21 je patrné, že Francie dosahuje výrazně vyššího počtu medailí. Jak již bylo uvedeno, tento fakt je dán větší sportovní základnou, mnohonásobně vyššími výdaji do oblasti sportu a celkově kvalitnějšími podmínkami pro sport. Srovnání se Slovenskem je v tomto případě objektivnější, i když počet sportovců ČR je na každých OH vyšší, ale rozdíl není tak výrazný. Tabulka dále ukazuje, že na Olympijských hrách v Pekingu skončilo Slovensko v celkovém hodnocení hned za Českou republikou. Počet medailí měly obě země shodný, rozdíl byl pouze v tom, že ČR měla o jeden cennější kov více. Velký propad v celkových sportovních výsledcích zaznamenalo Slovensko na hrách v Londýně, kde nezískalo žádnou zlatou medaili a umístilo se až na 59. místě. K hlavním důvodům tohoto zhoršení patří skutečnost, že těchto olympijských her se zúčastnilo historicky nejméně sportovců a to pouhých 46. Rozhodujícím důvodem však je to, že stále více slovenských sportovců, ale i trenérů odchází do zahraničí a reprezentují jinou zemi. Je tomu kvůli špatným finančním podmínkám. Lze tedy očekávat, že úroveň vrcholového sportu se bude ještě zhoršovat. (sport.aktualne.cz, 2012) Česká republika si polepšila jak v počtu zlatých medailí, v celkovém počtu cenných kovů, a tím pádem i v celkovém hodnocení národů.

Tabulka 22 Zimní olympijské hry

	Česká republika	Slovensko	Francie
2010 Vancouver	6	3	11
Počet zlatých medailí	2	1	2
Počet stříbrných medailí	0	1	3
Počet bronzových	4	1	6
celkové umístění	14. místo	17. místo	12. místo
2014 Soči	10	1	15
Počet zlatých medailí	2	1	4
Počet stříbrných medailí	4	0	4
Počet bronzových	2	0	7
celkové umístění	15. místo	21. místo	10. místo

Zdroj: Vlastní zpracování, 2014 dle Olympic (2014)

Tabulka číslo 22 zobrazuje úspěšnost vybraných zemí na posledních dvou zimních OH. Dle předpokladů dosáhla nejlepších výsledků Francie, ale rozdíl oproti České republice nebyl tak výrazný. To jen dokazuje kvalitu našich sportovců, kteří i v ne příliš ideálních podmínkách jsou schopni dosahovat tak dobrých výsledků. Lze si všimnout, že na OH ve Vancouveru získala ČR stejný počet zlatých medailí jako Francie. Zvláště zimní olympijské hry jsou z hlediska finanční stránky pro české sportovce náročné, neboť v našich podmínkách je velice obtížné a mnohdy dokonce nemožné trénovat. Například běžci na lyžích, biatlonisté, sjezdaři, snowboardisté či rychlobruslaři zde nemají vhodné podmínky pro přípravu. Finanční prostředky na přípravu se tedy zvyšují a je nutné zajistit dostatek zdrojů především od sponzorů, neboť veřejné zdroje nejsou dostačující. Slovensko opět zaznamenalo pokles počtu medailí. Ze tří medailí, které získali slovenští reprezentanti ve Vancouveru, klesl počet na pouhý jeden cenný kov. Pokles úspěšnosti je způsoben již zmíněnými nekvalitními podmínkami pro sport a nedostatečnou finanční i materiální podporou reprezentantů.

Pro spravedlivější porovnání úspěšnosti sportovců lze provést porovnání na základě počtu účastníků daných her a počtu obyvatel dané země. Úspěšnost sportovců lze v tomto případě nazvat také efektivita sportovců. Efektivita českých sportovců zjištěna na základě počtu účastníků her dané země a počtu získaných medailí by byla téměř na

stejně úrovni jako ve Francii. Při výpočtu byly zlaté medaili přiřazeny 3 body, stříbrné 2 body a bronzové medaili 1 bod. Koeficient se vypočte jako podíl počtu zúčastněných sportovců a medailového ohodnocení. Čím nižší vyjde koeficient, tím je efektivita neboli úspěšnost sportovců vyšší. V tabulce číslo 23 je znázorněna efektivita sportovců podle počtu účastníků na posledních OH v Soči.

Tabulka 23 Efektivita sportovců na ZOH v Soči 2014 dle počtu účastníků

	Počet účastníků	Počet medailí	Koeficient
Česká republika	88	2+4+2	5,50
Slovensko	62	1+0+0	20,67
Francie	105	4+4+7	3,89

Zdroj: Vlastní zpracování, 2014

Další možností jak zjistit kvalitu neboli efektivitu sportovců je porovnání k počtu obyvatel dané země, neboť i tento faktor je velice důležitý vzhledem k úspěšnosti. Francie díky více než 6ti násobně vyššímu počtu obyvatel než ČR, bude mít jistě větší sportovní základu. Efektivitu dle počtu obyvatel znázorňuje tabulka číslo 24.

Tabulka 24 Efektivita sportovců na ZOH v Soči 2014 dle počtu obyvatel

	Počet obyvatel (v mil.)	Počet medailí	Koeficient
Česká republika	10,5	2+4+2	0,66
Slovensko	5,4	1+0+0	1,80
Francie	64,9	4+4+7	2,40

Zdroj: Vlastní zpracování, 2014

Na základě tohoto srovnání je Česká republika nejúspěšnější. Vzhledem k nízkému počtu obyvatel a tedy i menší základně dosahují čeští sportovci skvělých úspěchů.

Dalším cílem této podkapitoly je provedení srovnání vládních výdajů v poměru se ziskem medailí na OH. Komparace se týká vládních výdajů plynoucích na reprezentaci od roku 2009 do roku 2012, což představuje jeden olympijský cyklus, s počty získaných medailí na OH ve Vancouveru a Londýně. Vládní výdaje pro reprezentaci představují v ČR Výdajový okruh sportovní reprezentace se zahrnutím resortních sportovních center, neboť právě tyto centra financují ty nejúspěšnější sportovce. Na Slovensku je členění dotací ze státního rozpočtu velice podobné, a tak byly vybrány také dotace týkající se státní sportovní reprezentace a resortních sportovních center. Finanční podpora

reprezentace je na Slovenku velmi nízká, což způsobuje již zmíněné odchody sportovců a trenérů do zahraničí. Naopak ve Francii plyne ze státního rozpočtu největší část prostředků právě na sportovní reprezentaci.

Srovnání vládních výdajů s úspěšností na OH vychází z vlastního výpočtu. Cílem výpočtu je zjistit jaké jsou vládní výdaje na sportovní reprezentaci v porovnání se ziskem olympijských medailí. Nejprve se stanoví koeficienty významu olympijských medailí. Koeficienty znázorňuje tabulka číslo 25.

Tabulka 25 Koeficienty významu olympijských medailí

Medaile	Koeficient
Zlatá	3
Stříbrná	2
Bronzová	1

Zdroj: Vlastní zpracování, 2014

Dále výpočet vychází ze sumy vládních výdajů na reprezentaci za poslední olympijský cyklus, tedy za období 2009-2012. Tato suma se následně dělí koeficientem získaných olympijských medailí v tomto období, tedy na ZOH ve Vancouveru LOH v Londýně. Výdaje v ČR jsou přepočteny na eura kurzem 1 € = 25 Kč.

$$\text{Vzorec výpočtu: Hodnota medaile} = \frac{V_{2009} + V_{2010} + V_{2011} + V_{2012}}{K \cdot Z_m + K \cdot S_m + K \cdot B_m}$$

V₂₀₀₉, V₂₀₁₀, V₂₀₁₁, V₂₀₁₂.....Vládní výdaje v jednotlivých letech

K*Z_m.....Koeficient násobený počtem zlatých medailí na OH 2010, 2012

K*S_m.....Koeficient násobený počtem stříbrných medailí na OH 2010, 2012

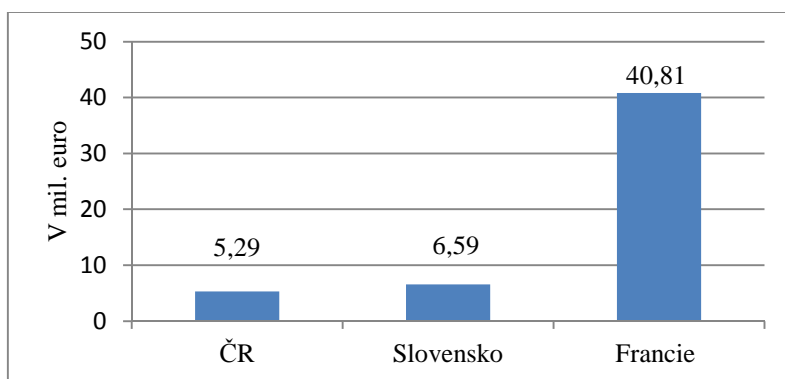
K*B_m.....Koeficient násobený počtem bronzových medailí na OH 2010, 2012

Tabulka 26 Výpočet hodnoty olympijské medaile (v mil. €)

	Roky	Česká republika	Slovensko	Francie
Státní výdaje na reprezentaci	2009	39,36	17,1	886,2
	2010	39,46	18,91	878,1
	2011	42,42	16,03	866,3
	2012	42,62	20,47	838,0
	celkem	163,86	72,51	3 468,60
Medaile s koeficientem	Zlatá	18	3	39
	Stříbrná	6	4	28
	Bronzová	7	4	18
	Koeficient	31	11	85
	Hodnota medaile	5,29	6,59	40,81

Zdroj: Vlastní zpracování, 2014 dle MŠMT, MŠVVŠ a Ministère des Sports

Obrázek 21 Výdaje na olympijskou medaili (v mil. €)

Zdroj: Vlastní zpracování, 2014

Z výše uvedeného výpočtu vyplývá, že největší hodnotu mají medaile ve Francii. To znamená, že ve Francii vynakládají nejvíce finančních prostředků na získání medaile. Nejúčinnější systém financování je z tohoto pohledu v České republice, kde je hodnota medaile 5,29 mil. €. Tedy vzhledem k nízké státní podpoře sportu dosahují naši sportovci nadprůměrných výsledků. Je nutné říci, že tento výpočet slouží pouze jako orientační, neboť změna koeficientu významnosti medaile by výsledek změnila. Pořadí by však zůstalo zachováno.

Poslední komparace týkající se olympijských medailí se týká skutečných finančních odměn za získání cenného kovu. Česká republika v tomto srovnání patří mezi nejtědřejší země. Na posledních Zimních olympijských hrách v Soči se ve výši poskytovaných odměn za olympijské medaile ČR umístila na 7. místě z celkového počtu 88 zemí. Tabulka číslo 27 zobrazuje výši odměn, kterou poskytují jednotlivé země svým sportovcům za cenné kovy.

Tabulka 27 Výše odměn za olympijské medaile (v tis. Kč)

	Zlatá	Stříbrná	Bronzová
Česká republika	1 500	750	450
Slovensko	1 200	945	675
Francie	1 300	540	350

Zdroj: Vlastní zpracování, 2014 dle České televize (2014)

Z tabulky je patrné, že z vybraných zemí poskytuje největší odměnu za zlatou medaili Česká republika a to ve výši 1,5 mil. Kč. Odměny vyplácí sportovcům Český olympijský výbor. V případě, že medaili získá dvojice sportovců, dostanou za zlatou medaili 2 mil. Kč, za stříbrnou 1 mil. Kč a za bronzovou 0,6 mil. Kč. V případě kolektivního sportu, jako byl například na ZOH hokej, získal by tento tým za vítězství 10 mil. Kč, za druhé místo 5 mil. Kč a za třetí místo 3 mil. Kč. (olympic.cz, 2014)

3.2.5 Komparace tělesné výchovy s vybranými zeměmi

Tělesná výchova a sport na školách je pro mládež velice důležitý. Již od dětství by jedinci měli být vedeni k nějakému sportu, neboť pohyb má vliv nejen na zdravý vývoj, ale také na vytváření pozitivního vztahu k pohybovým aktivitám. Situace dnešní mládeže je z hlediska sportu na velice špatné úrovni. (Koncepce státní podpory sportu v ČR, 2011) Stále více mladých jedinců tráví čas raději na počítači, u televize, než aby se věnovali nějaké sportovní aktivitě. Z velké části za to mohou rodiče. Pokud je nevedou již od malička k nějakému sportu, sami sportovat nikdy nezačnou. Druhou možností jak se mladí jedinci mohou dostat do styku se sportem je ve škole, při hodinách tělesné výchovy. Tělesná výchova na školách formuluje znalosti a dovednosti, jako je týmová práce či fair-play. Úroveň a počet hodin tělesné výchovy se však v České republice snižuje. V mnoha případech žáci o tělocvik zájem vůbec nemají a roste počet absencí na těchto hodinách. Významnou roli pro rozvoj dětí hrají sportovní a zájmové aktivity

mimo vyučovací plán. Na podporu těchto činností je v České republice určen program III-Všeobecná sportovní činnost.

Školní sportovní problematikou se zabývala také Evropská unie. První základ pro podporu sportu na školách poskytla Lisabonská smlouva v roce 2009, která vyzvala k rozvoji evropské dimenze sportu a přispěla k propagaci sportu na evropské úrovni. (eacea.ac, 2013)

Časová dotace pro tělesnou výchovu je ve srovnání s jinými předměty velmi nízká. Z této skutečnosti vyplývá, že se tělesná výchova považuje za méně důležitý předmět. Tabulka číslo 28 zobrazuje počet vyučovacích hodin tělesné výchovy v České republice, Francii a na Slovensku. Z tabulky je patrné, že ve Francii je počet hodin tělesné výchovy na základních a středních školách téměř dvojnásobný než v ČR. Na Slovensku ve školním roce 2006/2007 tvořila tělesná výchova 86 hodin ročně. Ve školním roce 2011/2012 však došlo k výraznému snížení a to na pouhých 56 hodin tělocviku ročně. K poklesu došlo v důsledku reorganizace výuky. (eacea.ac, 2013)

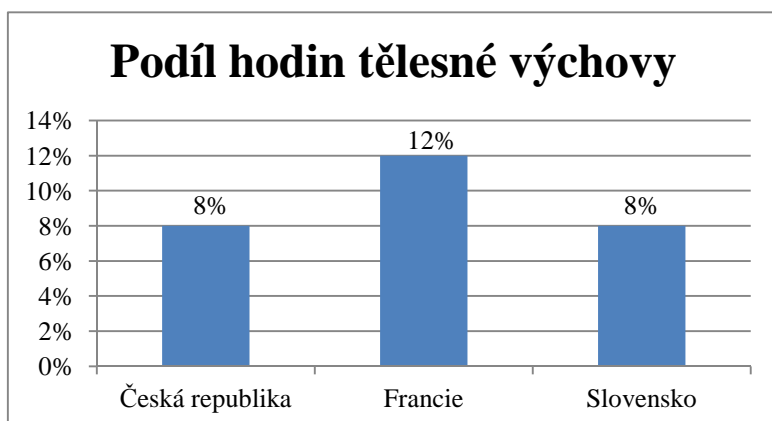
Tabulka 28 Počet vyučovacích hodin tělesné výchovy za rok

Země/roky	2006/2007	2011/2012
Česká republika	58	59
Francie	108	108
Slovensko	86	56

Zdroj: Vlastní zpracování, 2014 dle Eurydice (2013)

Na základě výše uvedené tabulky lze říci, že tělesná výchova v České republice a na Slovensku se vyučuje v rozsahu dvou vyučovacích hodin týdně. Ve Francii mají žáci základních a středních škol tělesnou výchovu 3-4 vyučovací hodiny týdně. Obrázek číslo 22 zobrazuje procentní poměr hodin tělesné výchovy ve školních osnovách.

Obrázek 22 Podíl hodin tělesné výchovy (v %)

Zdroj: Vlastní zpracování, 2014 dle Eurydice (2013)

Z výše uvedené tabulky a grafu vyplývá, že tělesné výchově na základních a středních školách je v ČR a na Slovensku věnována menší pozornost než ostatním předmětům. V ČR a na Slovensku tvoří počet hodin tělesné výchovy pouze 8% z celkových předmětů. Ve Francii činí počet hodin tělesné výchovy 12% z vyučovaných předmětů. Od nízkého počtu hodin tělesné výchovy se odvíjí i problematika dětské obezity, agresivity a jiných problémů.

4 ZHODNOCENÍ A NÁVRH VHODNÉHO ŘEŠENÍ

Z této práce vyplývá, že český sport nemá dostatek finančních prostředků. V porovnání s Francií má celková podpora českého sportu téměř o 400 € na obyvatele méně zdrojů. Při srovnání výdajů ze státního rozpočtu je na tom ČR o 31 € na obyvatele hůře. Při porovnání finanční podpory se Slovenskem jsou dotace od státu i celková podpora na podobné úrovni. Naopak v úspěšnosti sportovců, jsou na tom čeští reprezentanti výrazně lépe. Následující část bude zaměřena na zobrazení hlavních problémů financování českého sportu a navržení možných návrhů pro zlepšení. K hlavním problémům v podpoře českého sportu patří netransparentnost rozdělování finančních zdrojů ze státního rozpočtu do jednotlivých programů a nízká podpora z tohoto zdroje. Dalším nedostatkem je neexistence zákona o sportu, který by sloužil především veřejnosti pro lepší přehlednost a orientaci ve sportovní oblasti. Další návrhy se budou týkat loterijního zákona a zákona o sponzoringu.

4.1. Legislativní úprava

Transparentnost

Zajištění transparentnosti finančních toků plynoucích do jednotlivých oblastí sportu by mohlo být zajištěno vytvořením vlastní rozpočtové kapitoly sportu. V současné době jsou prostředky plynoucí do oblasti sportu ze státního rozpočtu zajišťovány především prostřednictvím Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy v kapitole č. 333. V důsledku chybějící samostatné kapitoly v rámci státního rozpočtu není přesně dohledatelné, kam jaké výdaje plynou. Výška dotací a proces jakým jsou prostředky rozdělovány mezi jednotlivé sportovní organizace by měly být veřejně dostupné.

Vlastní rozpočet

S vytvořením vlastní kapitoly by souvisel i vlastní rozpočet. Díky němu by sport mohl více využívat prostředků z fondů EU. V současnosti totiž není možné získávat přímé dotace právě kvůli chybějícímu rozpočtu. V současné době obce a kraje využívají finančních prostředků ze strukturálních fondů a Fondu soudržnosti a na podporu sportu mohou využívat pouze související programy, kterými jsou například rozvoj cestovního ruchu či rozvoj venkova.

Zákon o sportu

Druhou možností jak vyřešit problém nepřehlednosti a netransparentnosti by mohlo být vytvoření zákona o sportu. Tento zákon existuje například ve Francii a zajišťuje lepší přehlednost a dostupnost veřejnosti. Současný legislativní právní rámec v ČR vychází ze zákona č. 115/2011 Sb., o podpoře sportu, dále zahrnuje obecně závazné předpisy upravující otázky sportu. Do oblastí sportu zasahují také zákony upravující náhradu škody na zdraví a věcech způsobených při sportu, ochrana osobnosti sportovců či zákonné licence upravující vysílací práva. Pro veřejnost je tak velice složité a komplikované se v tolika dokumentech orientovat. V současném právním rámci navíc chybí závazná právní norma, která by upravovala financování sportu. Zpracováním zákona o sportu, by se všechny záležitosti úzce související s oblastí sportu daly v tomto dokumentu vyhledat.

Vytvoření satelitního účtu

Vytvořením vlastního účtu by bylo možné zjišťovat přesné přínosy sportu pro stát. V současné době sport není samostatně statisticky sledovaným oborem a tak nelze určit přesné hodnoty přínosů sportu vzhledem na ekonomický růst či na zaměstnanost. V případě vytvoření vlastního účtu, by se snadněji získávaly data z oblasti sportu a bylo by zřejmé jaký význam pro společnost má. Díky těmto poznatkům by stát mohl začít tuto oblast více podporovat. O podobný záměr se snaží Komise EU, která chce vytvořit evropskou statistickou metodu, která by měřila ekonomický dopad sportu. O vytvoření evropského satelitního účtu se v současné době snaží 11 států Evropské unie. (Novotný, 2011) Bylo by tedy jistě přínosné, kdyby se i ČR pokusila vytvořit vlastní účet nebo se zapojila do projektu o vytvoření evropského satelitního účtu. Na základě vytvoření tohoto účtu by byly prokazatelné přímé i nepřímé přínosy sportu.

4.2 Větší podpora ze státního rozpočtu

Podpora sportu ze státního rozpočtu je v ČR na velmi nízké úrovni. Před rokem 1990 činila podpora ze státního rozpočtu do oblasti sportu okolo 0,65%. V současné době tvoří dotace pouhých 0,28% státního rozpočtu. (Koncepce státní podpory sportu v ČR, 2011) Ve srovnání se zeměmi EU patří ČR mezi země s nejnižší státní podporou. Jak je možné, že stát poskytuje sportu tak málo finančních prostředků, když mu přináší 1,1-3,7 mld. Kč ročně? Zde by mým návrhem bylo, aby stát poskytoval pevnou procentní částku ze státního rozpočtu se zohledněním inflace. Dle mého názoru by stát měl poskytovat do sportu alespoň 0,5% ze státního rozpočtu. V roce 2013 by tak nešla do sportu částka ve výši 2,99 mld. Kč, ale 5,4 mld. Kč. I přesto by mohl být sport pro státní rozpočet přínosem, neboť rozdíl částek je 2,418 mld. Kč a přínos sportu se odhaduje ve výši 1,1-3,7 mld. Kč. Navýšení finančních prostředků by plynulo z části na podporu sportovní reprezentace, neboť ta zajišťuje propagaci země na mezinárodních akcích. Díky vyšší finanční podpoře by sportovci dosahovali lepších výsledků, což by bylo pozitivní z hlediska celkového pohledu na stát. Část prostředků by byla odváděna na podporu dětí a mládeže, neboť tato oblast potřebuje podporu především z toho důvodu, že sportujících dětí stále ubývá. Další oblastí kam by směřovaly finanční prostředky je obnova, údržba a výstavba nových sportovišť. Nová moderní sportoviště by mohla zvýšit zájem veřejnosti o sportovní aktivity. Navíc by kvalitnější a modernější

sportoviště mohly přilákat více zahraničních turistů, což by bylo dalším přínosem pro stát z hlediska zvýšeného cestovního ruchu.

4.3 Úprava loterijního zákona

V této oblasti již došlo k několika změnám. Od roku 2012 platí jednotná loterijní daň ve výši 20%. Od tohoto roku se také změnil přerozdělovací mechanismus a procenta z výtěžku již nejsou odváděny na veřejně prospěšné účely, kde docházelo k netransparentnosti při rozdělování mezi jednotlivé oblasti, ale do veřejných rozpočtů. Měštům a obcím plyne 80% z odvodu z hracích přístrojů a 30% z odvodu z loterií a jiných podobných her. Obce a města získala změnou přerozdělovacího mechanismu o 3 mld. Kč více než v roce 2011 a to částku 5,7 mld. Kč. V zákoně však není definováno jakou částku z tohoto výtěžku má obec odvést do oblasti sportu. Dle studie, kterou provedla Česká unie sportu v březnu roku 2014 se prostředky plynoucí na podporu sportu ve většině městech příliš nezvýšila. Zde bych tedy navrhovala, aby města a obce měla povinnost odvádět 50% z příjmů z těchto odvodů na podporu sportu. Podpora z těchto zdrojů by se týkala především výstavby a modernizace sportovišť v daném kraji, čímž by byla zajištěna oblast "sport pro všechny". Obce a města by zajišťovaly také podporu sportovním klubům a místním sportovním akcím.

Od 1.1.2014 došlo k další novelizaci, která umožňuje sázkovým a loterijním společnostem snížit odvod daně až o 25% pokud v této hodnotě poskytnou peněžitý dar Českému olympijskému výboru. K poskytování 25% z loterijní daně na sport ve formě darů se zavázaly prozatím společnosti Tipsport a Sazka a.s., které by měly v roce 2014 odvést až 300 mil. Kč. Zde bych tedy navrhovala, aby všechny sázkové a loterijní společnosti povinně poskytovaly 25% z dílčího odvodu na podporu sportu. ČOV by tak získal mnohem vyšší částku než 400 mil. Kč, kterou nyní očekává od loterijních společností. Vzhledem k počtu sázkových společností by mohl povinný odvod 25% z loterijní daně na sport, přinést více než 1 mld. Kč ročně.

4.4 Zákon o sponzoringu

V současné době neexistuje zákon, který by přesně definoval pojem sponzoring. Není tedy jasně vymezen rozdíl mezi pojmy sponzor a dárcem, avšak vzhledem k možným daňovým úlevám je třeba tyto pojmy podrobit detailnímu zkoumání. Zhodnocení situace poté nemusí odpovídat současnému legislativnímu vymezení. Z tohoto důvodu by bylo

vhodné zpracovat zákon, ve kterém by byla jasná definice pojmu sponzor, sponzorský dar a daňové povinnosti tohoto způsobu financování. Vzhledem k významnosti sponzoringu ve sportu by bylo vhodné sponzory i příjemce sponzorských darů zvýhodnit stejně jako v případě "klasického" daru, tj. bez protihodnoty (bezúplatné plnění). Fyzické osoby by si tedy mohly odečíst dary v úhrnné minimální hodnotě 1.000,- Kč nebo 2% základu daně, v maximálním úhrnu 15% ze základu daně. V případě, že by sponzorem byla právnická osoba, mohla by si odečíst 10% ze základu daně v případě, že by věnovaly sponzorský dar v hodnotě alespoň 2.000,- Kč. V důsledku těchto úlev, by se zvýšily prostředky plynoucí do sportu, zlepšila by se transparentnost v oblasti propagace, sponzoringu i darů jako takových.

4.5 Zpoplatnění osobnostních práv sportovců

Jako další možnost pro zvýšení finančních prostředků plynoucích do sportu by bylo přínosné zpoplatnění osobnostních práv sportovců. Vždyť největší příjmy sázkovým společnostem přináší sázení na jednotlivé sportovní zápasy a sportovce. Sportovci však za to nejsou nijak odměňováni. Zde by tedy měla fungovat zpětná vazba mezi sázkovými kanceláři a sportovními svazy. Sázkové kanceláře by měly povinnost odvádět 10% z rozdílu mezi vsazenými a vyplacenými penězi na sport, konkrétním sportovním svazům, kterých se sázení týkalo. Sportovní svazy by měly zřízen speciální účet pro tyto odvody. Musela by být zřízena speciální pracovní skupina, která by zajišťovala transparentní a spravedlivé odvádění peněz ze sázkových kanceláří. Zavedením tohoto povinného odvodu by si významně polepšily především fotbalový svaz, tenisový svaz, hokejový svaz a basketbalový svaz, neboť na tyto sporty se sází nejvíce. Zlepšení situace by se však týkalo téměř každého sportu, lišily by se pouze částky plynoucí do jednotlivých sportů.

Pro znázornění tohoto návrhu lze uvést příklad z posledních Olympijských her v Soči. Během těchto olympijské her vybraly sázkové společnosti 800 mil. Kč. (ceskatelevize.cz, 2014) Pokud bychom uvažovali, že 70% ze vsazených peněz vyplatí zpět na výhrách, byl by čistý zisk sázkových kanceláří 240 mil. Kč. Zavedením povinného odvodu ve výši 10% ze zisku by si svazy zimních sportů celkově polepšily o 24 mil. Kč. Díky těmto olympijským hrám by si nejvíce polepšil hokejový svaz, neboť na tento sport se prosázelo nejvíce peněz.

Druhou možností jak zajistit zpětnou vazbu mezi sázkovými společnostmi a sportovci by mohlo být zavedení povinného odvodu z celkových sázek, jako je tomu ve Francii. Sázkové společnosti by odváděly 1,5% z celkového objemu sázek týkajících se sportovních zápasů či sportovců. I v tomto případě by byla zřízena speciální pracovní skupina či obdobná organizace jako působí ve Francii (Národní centrum podpory sportu), která by zajišťovala spravedlivé a transparentní přerozdělování konkrétním sportovním svazům. Zavedením tohoto návrhu by si svazy zimních sportů polepšily díky ZOH v Soči o 12 mil. Kč (800 mil*0,015).

ZÁVĚR

Teoretická část se zabývá nejprve obecným pojmem sport a jeho historickým vývojem. Stěžejním cílem teoretické části je zhodnocení přínosů sportu a jeho ekonomický dopad pro společnost. Z hlediska ekonomického významu sportu, lze říci, že sport přináší své zemi více, než je do něho vkládáno. Sport je plátcem do státního rozpočtu se saldem 1,1 až 3,7 mld. Kč ročně. Mezi hlavní přínosy sportovního odvětví lze uvést skutečnost, že se podílí na tvorbě HDP, na tvorbě pracovních míst a podporuje zdravý životní styl. K dalším užitkům sportu může patřit pořádání mezinárodních sportovních akcí, které mohou sloužit jako vhodný prostředek k propagaci státu a podpoře cestovního ruchu. Sport sehraává důležitou roli také v oblasti vzdělání či v boji proti rasismu a násilí. K negativním vlivům sportu patří především doping. Pro zabránění užívání zakázané látky byla vytvořena z podnětu Mezinárodního olympijského výboru Světová antidopingová agentura, která sjednocuje postupy v boji proti doping. V České republice působí v boji proti této zakázané látce Antidopingový výbor ČR. Mezi další negativní vlivy sportu patří komercializace sportu, znečišťování životního prostředí či korupce.

V praktické části je nejprve analyzován systém financování sportu v České republice. V této části jsou charakterizovány veřejné i soukromé zdroje. Práce je z hlediska veřejných zdrojů, zaměřena především na podporu ze státního rozpočtu. Stát rozděluje prostředky do oblasti sportu prostřednictvím Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy. Finanční prostředky poskytuje ve formě neinvestičních a investičních dotací. V roce 2013 činila celková státní podpora 2.990.167 tis. Kč. Tento objem tvoří pouhých 0,28% z prostředků státního rozpočtu, což je vzhledem k přínosům sportovní oblasti velmi malá částka. Druhým veřejným zdroje jsou obce a města, kterým se zvýšily finanční prostředky v důsledku novelizace zákona č. 202/1990 Sb., o loteriích a jiných podobných hrách. Od roku 2012 došlo ke změně přerozdělovacího mechanismu a loterijní společnosti neodvádějí část svého výtěžku na veřejně prospěšné účely, ale do veřejných rozpočtů. Zákon však neuvádí, jakou částku z těchto příjmů musejí odvést do sportu. Z toho vyplývá, že tato změna přerozdělování může finanční situaci ve sportu spíše ještě zhoršit.

Soukromé zdroje jsou zaměřeny především na podporu z příjmů sázkových a loterijních společností. Od 1.1.2012 se těmto společnostem zvýšilo daňové zatížení, neboť příjmy z

hazardu jsou zdaňovány jednotnou 20% sazbou a navíc musejí platit 19% daň z příjmů právnických osob, od které byly do té doby osvobozeny. V důsledku zvýšeného zatížení omezily tyto společnosti poskytování sponzorských darů. Největší význam z loterijských společností má společnost Sazka a.s., která zajišťovala zdroje do oblasti sportu v hodnotě okolo 1 mld. Kč ročně. Propad finančních prostředků od této společnosti nastal po roce 2002, kdy začala výstavba víceúčelové haly v Praze. Cena této stavby dosáhla téměř trojnásobné výše, než se plánovalo a společnost Sazka a.s. se zadlužila, čímž začal trpět i sport a jednotlivé sportovní svazy. Od roku 2013 se situace společnosti zlepšuje a Sazka a.s. se stala oficiálním partnerem Českého olympijského výboru a hlavním partnerem České olympijské nadace. Od 1.1.2014 došlo k další novelizaci zákona č. 202/1990 Sb., která umožňuje loterijským společnostem snížit dílčí odvod až o 25%, pokud poskytne peněžité dar Českému olympijskému výboru. K odvádění maximální výše se v současné době zavázala společnost Sazka a.s. a společnost Tipsport. Tato úprava by měla dle odhadů přinést o 400 mil. Kč více než v posledních letech a prostředky budou přidělovány speciální pracovní skupinou především na sport mládeže. K dalším soukromým zdrojům patří sponzorství, které není přesně definováno a upraveno v žádném zákoně. Fyzické či právnické osoby poskytují sportovním organizacím také dary, neboť je mohou použít jako odčitatelnou položku a snížit si tak základ daně.

Komparace financování sportu se zeměmi Evropské unie potvrzuje skutečnost, že veřejné výdaje plynoucí do sportu jsou v České republice na velmi nízké úrovni. Při srovnání veřejných výdajů na obyvatele skončila Česká republika na 7.místě od konce. V komparaci veřejných výdajů vzhledem k HDP se Česká republika umístila na 4. místě od konce z hodnocených zemí EU.

Z porovnání legislativního rámce s vybranými zeměmi vyplývá, že Francie má mnohem více propracovaný systém podpory sportu a má zpracovaný velice obsáhlý Zákon o sportu (Code du sport). Další odlišností této země oproti ČR a Slovensku je existence Ministerstva sportu. Co se týče celkové podpory oblasti sportu je situace ve Francii na výrazně vyšší úrovni. Zatímco ve Francii činí celkový objem prostředků 449,7 € na obyvatele, v ČR se jedná o částku 50,1 € na obyvatele a na Slovensku je výše celkové podpory 44,7 € na obyvatele. Další srovnání se týká úspěšnosti sportovců na olympijských hrách, ze kterého vyplývá, že čeští sportovci jsou vzhledem k nepříliš

příznivým podmínkám velice úspěšní. Poslední komparace je zaměřena na podporu tělesné výchovy na základních a středních školách, kde výsledkem je zjištění, že počet hodin tělesné výchovy je ve Francii téměř dvojnásobný než v ČR a na Slovensku.

Vzhledem k nízké podpoře sportu, neexistenci samostatného rozpočtu pro sport a nízké transparentnosti při rozdělování dotací jsou navržena možná řešení pro zlepšení situace. Důležité je zabezpečit dostatek finančních prostředků především pro státní reprezentaci a talentovanou mládež, neboť právě tato skupina může státu vydělat značnou sumu peněz, díky úspěchům a propagaci země na mezinárodních akcích.

SEZNAM OBRÁZKŮ

Obrázek 1 Podíl výdajů na zdravotnictví ve vztahu k HDP (v %)	21
Obrázek 2 Úmrtní dle vybraných rizikových faktorů ve světě (v tis.)	21
Obrázek 3 Makroekonomické a mikroekonomické efekty velkých sportovních akcí...	24
Obrázek 4 Sport jako prostředek k propagaci státu	25
Obrázek 5 Disponibilní fond sportu.	37
Obrázek 6 Schéma rozdělování státních zdrojů na podporu sportu a tělovýchovy v ČR	40
Obrázek 7 Podíl výdajů na jednotlivé dotační programy podpory sportu MŠMT (2013)	49
Obrázek 8 Příjem ze sportovního trhu do státního rozpočtu podle Bílé knihy o sportu (2008)	50
Obrázek 9 Příjem ze sportovního trhu do státního rozpočtu podle studie francouzského předsednictví (2008)	51
Obrázek 10 Odvody Sazky a.s. akcionářům (v mil. Kč)	58
Obrázek 11 Vývoj zadluženosti společnosti Sazka a.s.	58
Obrázek 12 Výdaje do oblasti sportu v zemích EU (v mld. €)	65
Obrázek 13 Zdroje financování sportu (v %)	67
Obrázek 14 Příspěvky z loterií do oblasti sportu na obyvatele (v € za rok)	68
Obrázek 15 Finanční ocenění dobrovolnické práce na obyvatele (v € za rok)	69
Obrázek 16 Veřejné výdaje na sport na obyvatele (v € za rok)	70
Obrázek 17 Porovnání veřejných výdajů na sport vůči HDP	71
Obrázek 18 Finanční zdroje ve Francii (v %)	74
Obrázek 19 Finanční zdroje na Slovensku (v %)	76
Obrázek 20 Finanční zdroje v České republice (v %)	77
Obrázek 21 Výdaje na olympijskou medaili (v mil. €)	83

Obrázek 22 Podíl hodin tělesné výchovy (v %) 86

SEZNAM TABULEK

Tabulka 1 LOH	18
Tabulka 2 Výdaje zdravotních pojišťoven na zdravotní péči (v mil. Kč)	20
Tabulka 3 Výhody a nevýhody velkých sportovních	23
Tabulka 4 Výsledky z provozování loterií a jiných podobných her (v mld. Kč)	28
Tabulka 5 Státní dotace na výdajový okruh sportovní reprezentace (v tis. Kč)	42
Tabulka 6 Rozdělení dotace pro sportovní svazy 2013 (tis. Kč)	44
Tabulka 7 Státní dotace na výdajový okruh všeobecná sportovní činnost (v tis. Kč)	45
Tabulka 8 Státní dotace na Program III (v tis. Kč)	46
Tabulka 9 Dotace pro sportovní svazy 2012, 2013 (v tis. Kč)	47
Tabulka 10 Státní rozpočet a rozpočet sportu (v mld. Kč)	50
Tabulka 11 Objem poskytnutých prostředků z obcí a krajů (v mil. Kč)	52
Tabulka 12 Příjmy měst z hazardu a jejich výdaje na sport (v mil. Kč)	53
Tabulka 13 Vývoj sázek a odvodů loterií na VPÚ (v mld. Kč)	56
Tabulka 14 akcionáři Sazka a.s. do roku 2011	57
Tabulka 15 Odvody z loterijní společnosti Sazka a.s. do oblasti sportu (v mil. Kč)	59
Tabulka 16 Zdroje financování přímo na sportovní disciplíny (v mld. €)	66
Tabulka 17 Porovnání ekonomických ukazatelů v ČR, Slovensku a Francii	73
Tabulka 18 Finanční podpora sportu ve Francii	74
Tabulka 19 Finanční podpora sportu na Slovensku	75
Tabulka 20 Finanční podpora sportu v České republice	77
Tabulka 21 Letní olympijské hry	79
Tabulka 22 Zimní olympijské hry	80
Tabulka 23 Efektivita sportovců na ZOH v Soči 2014 dle počtu účastníků	81
Tabulka 24 Efektivita sportovců na ZOH v Soči 2014 dle počtu obyvatel	81

Tabulka 25 Koeficienty významu olympijských medailí.....	82
Tabulka 26 Výpočet hodnoty olympijské medaile (v mil. €)	83
Tabulka 27 Výše odměn za olympijské medaile (v tis. Kč)	84
Tabulka 28 Počet vyučovacích hodin tělesné výchovy za rok	85

SEZNAM ZKRATEK

ADV - Antidopingový výbor

ČOV - Český olympijský výbor

EU - Evropská unie

HDP - Hrubý domácí produkt

LOH - Letní olympijské hry

MF - Ministerstvo financí

MO - Ministerstvo obrany

MOV - Mezinárodní olympijský výbor

MŠMT - Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy

MŠVVŠ - Ministerstvo školství, vědy, výzkumu a sportu

MV - Ministerstvo vnitra

MZČR - Ministerstvo zdravotnictví České republiky

NNO - Nestátní nezisková organizace

OH - Olympijské hry

SCM - Sportovní centrum mládeže

SpS - Sportovní střediska

RSC - Resortní sportovní centra

VPP - Veřejně prospěšné programy

VPS - Všeobecná pokladní správa

VSC - Vysokoškolské sportovní centrum

WHO - World Health Organization

ZOH - Zimní olympijské hry

SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY

Knižní zdroje:

DURDOVÁ, Irena. Sociální, ekonomické a etické aspekty současného sportovního prostředí. Ostrava: VŠB - Technická univerzita Ostrava, 2011, 268s., ISBN 978-80-248-2439-0

HOBZA, Vladimír; REKTOŘÍK Jaroslav a kol. Základy ekonomie sportu. Praha: Ekopress, 2006, 191 s., ISBN 80-86929-04-3

JAKUBCOVÁ, Kristina. Sport a olympijské hnutí v zemích Visegrádu: Jejich vývoj a transformace v postkomunistické éře. 1.vydání. Praha: Karolinum, 2012, 206 s., ISBN 978-80-246-2146-3

KOPECKÝ, Josef. Je to definitivní, dluhy za lyžařský šampionát v Liberci stát nezaplatí. Zpravodajský portál iDNES.cz, 2010. [online]. [cit. 2013-09-19] Dostupné z: http://zpravy.idnes.cz/je-to-definitivni-dluhy-za-lyzarsky-sampionat-v-liberci-stat-nezaplati-13v-/domaci.aspx?c=A110105_183021_domaci_kop

MAREŠ, Michael. Český sport neživoří. Je pouze chudý. 2010. [online]. [cit. 2014-02-19] Dostupné z: <http://hn.ihned.cz/c1-42673460-cesky-sport-nezivori-je-pouze-chudy>

NOVOTNÝ, Jiří. Ekonomika sportu. 1. vydání. Praha: ISV, 2000, 263 s., ISBN 80-85866-68-4

NOVOTNÝ, Jiří a kol. Sport v ekonomice. 1. vydání. Praha: Wolters Kluwer ČR, 2011, 512 s., ISBN 978-80-7357-666-0

PEKOVÁ, Jitka; PILNÝ, Jaroslav; JETMAR, Marek. Veřejná správa a finance veřejného sektoru. 3. vydání. Praha: ASPI, 2008, 712 s., ISBN 978-80-7357-351-5

RAJCHL, Jindřich. Podpora sportu jde do zdraví. Hospodářské noviny, [online]. 2011. [cit. 2013-09-20]. Dostupné z: <http://hn.ihned.cz/c1-50817660-jindrich-rajchl-podpora-sportu-jde-i-do-zdravi>

SEKOT, Aleš. Sport a společnost. Brno: Paido, 2003, 191 s., ISBN 80-7315-047-6

SLEPIČKOVÁ, Irena. Sport a volný čas. 1. vydání. Praha: Karolinum, 2000, 111 s., ISBN 80-246-0044-7

STEJSKAL, Jan; KUVÍKOVÁ, Helena; MAŤÁTKOVÁ, Kateřina. Neziskové organizace-vybrané problémy ekonomiky se zaměřením na nestátní neziskové organizace. Praha: Wolters Kluwer ČR, 2012, 169 s., ISBN 978-80-7357-973-9

TULIS, Miroslav. Postavení a úloha resortních sportovních center v přípravě ke státní sportovní reprezentaci, [online]. 2012. [cit. 2014-03-20]. Dostupné z: http://www.ftvs.cuni.cz/katedry/kms/Dvor/Uloha_RSC_priprava_reprezentace.pdf

WALDAUF, Jan. Sokol. Malé dějiny velké myšlenky. Luhačovice: Atelier IM, 2007, 381 s., ISBN 978-80-85948-67-7

Internetové zdroje:

Antidopingový výbor ČR. [online] Praha: 2011. [cit. 2014-02-26] Dostupné z: <http://www.antidoping.cz/dokumenty.php>

Businessinfo. Francie: Finanční a daňový sektor. [online] Oficiální portál pro podnikání a export, 2014. [cit. 2014-02-28] Dostupné z: <http://www.businessinfo.cz/cs/clanky/francie-financi-a-danovy-sektor-19016.html>

Code du sport. [online] 2008. [cit. 2014-02-28] Dostupné z: http://www.legifrance.gouv.fr/affichCode.do;jsessionid=2A09C55F6041185D46EEA6D26DC4EAA7.tpdjo04v_2?cidTexte=LEGITEXT000006071318&dateTexte=20130306

Česká spořitelna. Vývoj státních dluhů v EU. [online] 2013. [cit. 2014-03-01]. Dostupné z: <http://www.csas.cz/banka/nav/o-nas/vyvoj-statnich-dluhu-v-eu-d00014488>

Česká televize. Olympiáda v Soči a její nej-pro Čechy medaile a sázení. [online] Zpravodajský portál ČT Sport, 2014. [cit. 2014-03-22] Dostupné z: <http://www.ceskatelevize.cz/sport/zoh-2014/264211-olympiada-v-soci-a-jeji-nej-pro-cechy-medaile-a-sazeni/>

Česká televize. Sportu chybí peníze z hazardu. Loterijní firmy šetří kvůli daním. [online] Zpravodajský portál ČT 24, 2012. [cit. 2014-02-07] Dostupné z: <http://www.ceskatelevize.cz/ct24/ekonomika/167815-sportu-chybi-penize-z-hazardu-loterijni-firmy-setri-kvuli-danim/>

Česká televize. Ministerstvo financí drží sázkaře zkrátka, liberalizaci loterií neplánuje. [online] Zpravodajský portál ČT 24, 2012. [cit. 2014-03-07] Dostupné z:

<http://www.ceskatelevize.cz/ct24/ekonomika/163414-ministerstvo-financi-drzi-sazkare-zkratka-liberalizaci-loterii-neplanuje/>

Česká unie sportu. [online] Praha: Příjmy z hazardu a podpora sportu v „okresních“ městech, 2014. [cit. 2014-04-14] Dostupné z: <http://www.cuscz.cz/media/tiskove-zpravy/prijmy-z-hazardu-a-podpora-sportu-v-%E2%80%9Eokresnich%E2%80%9C-mestech.html>

Český olympijský výbor. [online] Praha: Olympijské hry, 2014. [cit. 2014-02-24] Dostupné z: <http://www.olympic.cz/olympiada/seznam/summer>

Český olympijský výbor. [online] Praha: Olympijské listy. Dobrá zpráva: Peníze z loterií na sport mládeže, 2013. [cit. 2014-02-24] Dostupné z: <http://www.olympic.cz/upload/files/2013-COV-OlympListy-SPECIAL.PDF>

Český olympijský výbor. [online] Praha: Odvody z loterií do sportu. Více peněz na sport mládeže: stovky milionů už v letošním roce, 2014. [cit. 2014-03-20] Dostupné z: <http://www.olympic.cz/clanek/1453--vice-penez-na-sport-mladeze-stovky-milionu-uz-v-letosnim-roce>

Český olympijský výbor. [online] Praha: Zásady oceňování sportovců a realizačních týmů, 2014. [cit. 2014-03-20] Dostupné z: <http://www.olympic.cz/upload/files/Navrh-oceneni-za-zisk-medaili-na-ZOH-2014.pdf>

Český olympijský výbor. [online] Praha: Studie KPMG. Koncepce financování sportu v České republice, 2012. [cit. 2014-02-24] Dostupné z: http://www.olympic.cz/financovani/docs/koncepce_financovani_sportu_prezentace_v9a.pdf

Český statistický úřad. [online] Praha: Český statistický úřad. Evropský srovnávací program, 2013. [cit. 2014-02-28] Dostupné z: http://www.czso.cz/csu/redakce.nsf/i/evropsky_srovnacni_program

Český svaz tělesné výchovy. Návrh řešení další činnosti SAZKA a.s. [online] Nymburk: 2011. [cit. 2014-02-18] Dostupné z: <http://www.cuscz.cz/files/207OTg.pdf>

Dobrovolník. [online] 2014. [cit. 2014-01-29]. Dostupné z:
<http://www.dobrovolnik.cz/management-dobrovolnictvi/dobrovolnictvi-a-paragrafy/>

Economia. Irská finanční krize. [online] 2011. [cit. 2014-03-22]. Dostupné z:
<http://www.aktualne.cz/wiki/zahranici/financni-krize-irsko/r~i:wiki:1093/>

Eurydice. Education, Audiovisual and Culture Executive Agency. Physical Education and sport at school in Europe. [online] 2013. [cit. 2014-03-09]. Dostupné z:
http://eacea.ec.europa.eu/education/eurydice/documents/thematic_reports/150EN.pdf

Eurydice. Education, Audiovisual and Culture Executive Agency. Tělesná výchova a sport ve školách v Evropě. [online] 2013. [cit. 2014-03-09]. Dostupné z:
http://eacea.ec.europa.eu/education/eurydice/documents/thematic_reports/150CS_HI.pdf

European Commission. Study of the funding of grassroots sports in the EU. [online] 2011. [cit. 2014-02-25] Dostupné z:
http://ec.europa.eu/internal_market/top_layer/docs/Executive-summary_en.pdf

European Commission. The different funding models for grassroots sports in the EU. [online] Brusel, 2010. [cit. 2013-09-25] Dostupné z:
http://ec.europa.eu/internal_market/services/docs/sport/conference20100216/2-the_different_grassroots_sports_funding_models_in_the_eu_en.pdf

European Commission. Study on the funding of grassroots sports in the EU. [online] 2011. [cit. 2014-03-01] Dostupné z:
http://ec.europa.eu/internal_market/top_layer/docs/FinalReportVol2_en.pdf

France olympique. Le système fédéral. [online] 2013. [cit. 2014-03-18]. Dostupné z:
http://franceolympique.com/cat/47-sport_francais.html

France olympique. Rapport d'activités. [online] 2012. [cit. 2014-03-18]. Dostupné z:
<http://franceolympique.com/files/File/organisation/cnosf/CNOSF-rapportannuel2012def.pdf>

Hnbyznys. ČSTV se shodl, že dál o sazce bude vyjednávat jen s Ulčákem. [online] 2011. [cit.2014-02-22]. Dostupné z: <http://byznys.ihned.cz/c1-49453290-cstv-se-shodl-ze-dal-o-sazce-bude-vyjednavat-jen-s-ulcakem>

Komise evropských společenství. Bílá kniha o sportu. [online] Brusel: Komise evropských společenství, 2007. [cit. 2013-09-25] Dostupné z: <http://www.msmt.cz/sport/bila-kniha-o-sportu>

Minister for Health, Youth, Sport and the Voluntary Sector. [online] 2008. [cit.2014-02-25]. Study of public and private financing of sport in Europe. Dostupné z: http://www.amnyos.com/documents/amnyos_sport_synthese_ENG.pdf

Ministerstvo pro místní rozvoj ČR. Strukturální fondy. [online] 2014. [cit.2014-02-22]. Dostupné z: <http://www.strukturalni-fondy.cz/cs/Fondy-EU/Kohezni-politika-EU>

Localtisinfo. [online]. Sport : un budget en forte baisse pour des missions resserrées, 2013. [cit.2014-03-12]. Dostupné z: <http://www.localtis.info/cs/ContentServer?pagename=Localtis/LOCActu/ArticleActualite&jid=1250264265662&cid=1250264261963&np=ex3403989>

MFČR. Výsledky z provozování loterií. [online] Praha: Ministerstvo financí ČR, 2012 [cit. 2014-01-29] Dostupné z: <http://www.mfcr.cz/cs/soukromy-sektor/monitoring/vysledky-z-provozovani-loterii/2012/sazkove-hry-v-roce-2012-12746>

MFČR. Legislativní dokumenty. [online] Praha: Ministerstvo financí ČR, 2013 [cit. 2014-02-06] Dostupné z: <http://www.mfcr.cz/cs/legislativa/legislativni-dokumenty/1990/zakon-c-202-1990-sb-3324>

MFČR. Monitoring plnění státního rozpočtu. [online] Praha: Ministerstvo financí České republiky, 2011. [cit. 2014-02-08] Dostupné z: <http://www.mfcr.cz/cs/verejny-sektor/monitoring/plneni-statniho-rozpocetu/2011/statni-zaverecny-ucet-za-rok-2011-2068>

MFČR. Monitoring státního rozpočtu. [online] Praha: Ministerstvo financí České republiky, 2013. [cit. 2014-02-08] Dostupné z: <http://www.mfcr.cz/cs/verejny-sektor/monitoring/plneni-statniho-rozpocetu/2013/vlada-zprava-plneni-sr-1-pol2013-14574>

MŠMT. Státní podpora pro rok 2014. [online] Praha: Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy, 2014. [cit. 2014-01-31] Dostupné z: <http://www.msmt.cz/sport/statni-podpora-sportu-pro-rok-2014>

- MŠMT. Analýza financování sportu v České republice. [online] Praha: Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy, 2009. [cit. 2013-10-20] Dostupné z:
<http://www.msmt.cz/sport/analyza-financovani-sportu-v-ceske-republice>
- MŠMT. Koncepce státní podpory sportu v České republice. [online] Praha: Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy, 2011. [cit. 2013-10-22] Dostupné z:
<http://www.msmt.cz/sport/koncepce-statni-podpory-sportu-v-ceske-republice>
- MŠMT. Aktualizace metodického postupu poskytování dotací. [online] Praha: Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy, 2013. [cit. 2014-02-03]
<http://www.msmt.cz/sport/aktualizace-metodickeho-postupu-poskytovani-dotaci-v-oblasti-1>
- MŠMT. Rozdělení státního rozpočtu za rok 2013. [online] Praha: Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy, 2013. [cit. 2014-01-31] Dostupné z:
<http://www.msmt.cz/sport/rozdeleni-statniho-rozpocetu-2013-v-oblasti-sportu-vydajovy-2>
- MŠMT. Rozdělení státního rozpočtu za rok 2013. [online] Praha: Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy, 2013. [cit. 2014-01-31] Dostupné z:
<http://www.msmt.cz/sport/rozdeleni-statniho-rozpocetu-2013-v-oblasti-sportu-vydajovy>
- MŠMT. Rozdělení státního rozpočtu za rok 2013. [online] Praha: Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy, 2013. [cit. 2014-02-04] Dostupné z:
<http://www.msmt.cz/sport/rozdeleni-statniho-rozpocetu-2013-v-oblasti-sportu-vydajovy-1>
- MŠMT. Průzkum SANEP s.r.o. Sport v ČR. [online] 2010. [cit. 2014-02-24] Dostupné z: <http://www.msmt.cz/sport/konference-sport-a-stat>
- MŠVVŠ. Financování sportu. [online] Bratislava: Ministerstvo školství, vědy, výzkumu a sportu Slovenské republiky. [cit. 2014-02-24] Dostupné z:
<http://www.minedu.sk/financovanie-sportu/>
- MZČR. Výdaje na zdravotnictví rostou. [online] Praha: Ministerstvo zdravotnictví České republiky, 2012. [cit. 2014-02-24] Dostupné
http://www.mzcr.cz/dokumenty/vydaje-na-zdravotnictvi-rostou_7563_1.html

Ministère des sports. French sporting organization. [online] 2014. [cit. 2014-03-18]

Dostupné z: <http://www.sports.gouv.fr/organisation/>

Ministère des sports. Ministry of sport, youth, popular education and community life.

[online] 2014. [cit. 2014-32-18] Dostupné z:

<http://www.sports.gouv.fr/english/article/Ministry-of-Sports-Youth-popular-education-and-community-life>

Rozhlas. Zprávy. Čeští sportovci by měli získávat od nového partnera ČOV desítky milionů korun. [online] 2013. [cit. 2014-02-08] Dostupné z:

http://www.rozhlas.cz/zpravy/ostatnidiscipliny/_zprava/cesti-sportovci-by-meli-ziskavat-od-noveho-partnera-cov-desitky-milionu-korun--1197257

Sazka a.s. Stručně z historie Sazky. [online]. [cit. 2014-02-20] Dostupné z:

<http://www.sazka.cz/cz/o-nas/o-spolecnosti/strucne-z-historie-sazky/>

Slovenský olympijský výbor. [online] Bratislava: Studie KPMG. Koncepce financování sportu ve Slovenské republice, 2012. [cit. 2014-03-14] Dostupné z:

http://www.olympic.sk/userfiles/files/Publikacie/koncepcia_financovania_portu_v_sr-watermark-25358.pdf

Směrnice pro kontrolu a postih dopingů ve sportu v České republice Antidopingový výbor ČR. [online] 2013. [cit. 2013-09-22] Dostupné z:

<http://antidoping.cz/dokumenty.php>

Sport a ekonomie v Evropě, rozhlédnutí po obzoru. [online] 2006. [cit. 2013-10-12].

Dostupné z:

<http://www.esce.at/speafile/0604%20BKA%20Sport%20a%20Ekonomie%20SpEA%20CZ.pdf>

Sport Aktuálně. Slováci odjíždějí z Londýna poprvé bez zlaté medaile. [online] 2012.

[cit. 2014-03-12] Dostupné z: <http://sport.aktualne.cz/slovaci-odjizdeji-z-londyna-poprve-bez-zlate-medaile/r~8eaa2096e4ac11e187d8002590604f2e/>

Televize Prima. [online] 2013. [cit. 2013-08-17] Dostupné z:

<http://play.iprima.cz/all/404037/all>

World Health Organization. World Health Statistics. [online] 2010. [cit. 2014-03-07]

Dostupné z: http://www.who.int/whosis/whostat/EN_WHS10_Full.pdf?ua=1

Zákon č. 253/2008 Sb., o některých opatřeních proti legalizaci výnosů z trestné činnosti a financování terorismu, ve znění pozdějších předpisů. [online]. [cit. 2014-02-20]

Dostupné z: <http://www.psp.cz/sqw/sbirka.sqw?r=2008&cz=253>

Zákon č. 218/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech a o změně některých souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů. [online]. [cit. 2014-02-20] Dostupné z:

<http://www.mfcr.cz/cs/legislativa/legislativni-dokumenty/2012/zakon-c-5012012-sb-10804>

Zákon č. 202/1990 Sb., o loteriích a jiných podobných hrách, ve znění pozdějších předpisů. [cit. 2014-02-07] Dostupné z: <http://www.mfcr.cz/cs/legislativa/legislativni-dokumenty/1990/zakon-c-202-1990-sb-3324>

Zákon 89/2012 Sb., občanský zákoník, ve znění pozdějších předpisů. [online]. [cit. 2014-02-20] Dostupné z: <http://portal.pohoda.cz/zakony/obcanske-pravo/novy-obcansky-zakonik-2014/>

Zákon č. 586/1992 Sb., o dani z příjmů, ve znění pozdějších předpisů. [cit. 2014-02-27]

Dostupné z: <http://www.podnikatel.cz/zakony/zakon-c-586-1992-sb-o-danich-z-prijmu/zneni-20140101/uplne/#cast1>

Zákon č. 235/2001 Sb., o dani z přidané hodnoty, ve znění pozdějších předpisů.

[online]. [cit. 2014-02-23] Dostupné z:

<http://business.center.cz/business/pravo/zakony/dph/>

Zákon č. 115/2001 Sb., o podpoře sportu, ve znění pozdějších předpisů. [online]. [cit. 2014-01-27]

Dostupné z: <http://www.zakonyprolidi.cz/cs/2001-115>

Zákon č. 501/2012 Sb., o rozpočtových pravidlech ve znění pozdějších předpisů.

[online]. [cit. 2014-02-03] Dostupné z: <http://www.mfcr.cz/cs/legislativa/legislativni-dokumenty/2012/zakon-c-5012012-sb-10804>

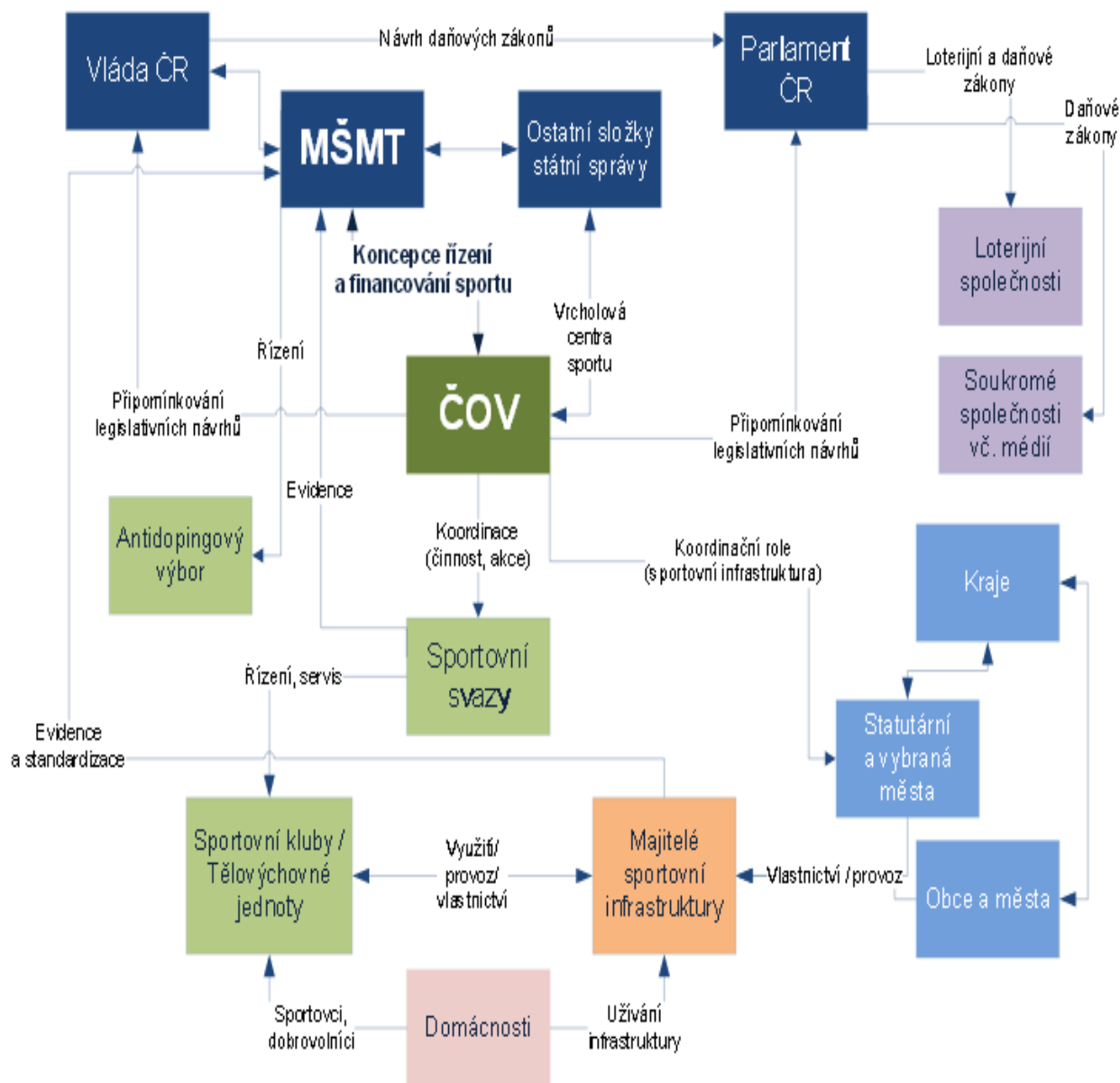
Zákon č. 40/1995 Sb., o regulaci reklamy a o změně a doplnění některých dalších zákonů, ve znění pozdějších předpisů. [online]. [cit. 2014-03-20] Dostupné z:

<http://business.center.cz/business/pravo/zakony/regulace-reklamy/clanek1.aspx>

SEZNAM PŘÍLOH

Příloha A: Schéma informačních toků mezi subjekty participující na řízení sportu v ČR

Příloha A: Schéma informačních toků mezi subjekty participující na řízení sportu v ČR

Zdroj: olympic.cz, 2012

Abstrakt

JANOŠKOVÁ, Martina. Ekonomika a financování sportu. Diplomová práce. Plzeň: Fakulta ekonomická ZČU v Plzni, 109 s., 2014

Klíčová slova: sport, financování sportu, veřejné výdaje, loterie, sponzoring

Předložená diplomová práce je zaměřena na financování sportu v České republice. První část práce analyzuje ekonomické přínosy sportu pro stát. Praktická část je zaměřena na způsoby financování sportu v České republice. Největší pozornost je věnována státní podpoře a podpoře od sázkových a loterijních společností. Další část analyzuje financování sportu v zemích Evropské unie. Detailnější komparace financování sportu je provedena se Slovenskem a Francií. Tato komparace je zaměřena na celkové výdaje na sport, na veřejnou podporu a úspěšnost sportovců v dané zemi. Poslední část práce se týká zhodnocení problematiky financování sportu v České republice a jsou zde navržena vhodná řešení pro zlepšení současné situace.

Abstract

JANOŮŠKOVÁ, Martina. The economics and financing of sport. Diploma thesis. Pilsen: Faculty of Economics, University of West Bohemia in Pilsen, 109 s., 2014

Key words: sport, financing of sport, public expenditures, lottery, sponsorships

Presented diploma thesis is focused on the system of sport financing in the Czech Republic. The first part analyzes the economic benefits of sport for the state. The practical part is focused on financing of sport in the Czech Republic. The greatest attention is paid to the state aid and support from betting and lottery companies. The next part analyzes the financing of sport in the European Union. A more detailed comparison of sport funding is made with Slovakia and France. This comparison is focused on total expenditure on sport, public support and success of sportsmen in these countries. The final part contains an evaluation of this issue in the Czech Republic and suitable recommendations for improvement.